

**”MELKO ONNELLINEN PUHALLINORKESTERI” –
TAPAUSTUTKIMUS JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON
PUHALLINORKESTERISTA**

Mikko Sateila
Pro gradu –tutkielma
Musiikin laitos
Musiikkikasvatus
6.7.2010
Jyväskylän yliopisto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta – Faculty Humanistinen tiedekunta	Laitos – Department Musiikin laitos
Tekijä – Author Sateila, Mikko Matias	
Työn nimi – Title ”Melko onnellinen puhallinorkesteri” Tapaustutkimus Jyväskylän yliopiston puhallinorkesterista	
Oppiaine – Subject Musiikkikasvatus	Työn laji – Level Pro gradu -tutkielma
Aika – Month and year Kevät 2010	Sivumäärä – Number of pages 88
<p>Tiivistelmä – Abstract</p> <p>Tutkielman tavoitteena oli selvittää puhallinorkesterissa soittamisen merkitystä soittajalle sosiaalisena tapahtumana, sekä orkesteriharrastuksen eroja kuoroharrastukseen yhdessä olemisen muotona. Kuoroharrastuksen on todettu olevan erittäin merkittävä asia elämässä sitä harrastavalle, ja tämän tutkielman tarkoitus on tarkastella orkesteriharrastusta samasta näkökulmasta.</p> <p>Tutkielma toteutettiin tapaustutkimuksena, ja sen aineisto kerättiin verkossa täytettävän kyselyn avulla Jyväskylän yliopiston puhallinorkesteri Puhkupillien soittajilta syksyn 2009 aikana. Kysely toteutettiin pääpiirtein samanlaisena myös Musica-kuorolle, ja näin saatiin vertailukelpoisia tuloksia kuorosta sekä orkesterista.</p> <p>Vastauksista käy ilmi, että orkesterisoitto on hyvin merkityksellinen harrastus soittajalle itselleen niin musiikillisten kuin sosiaalisten päämäärien saavuttamisen kannalta. Orkesterisoitto on yhdessäolon muotona hyvin samankaltainen kuin kuoro. Orkesteri siis ei ole pelkästään mahdollisimman korkeaan taiteelliseen päämäärään pyrkivä harrastus, vaan se yhdistää ihmisiä myös hyvin monilla muilla elämän osa-alueilla.</p>	
Asiasanat – Keywords Musiikkikasvatus, puhallinorkesteri, sosiaalinen verkosto, yhteisöllisyys	
Säilytyspaikka – Depository Jyväskylän yliopisto, Musiikin laitos	
Muita tietoja – Additional information	

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	5
2 TUTKIMUSKOHTTEEN ESITTELY	7
2.1 Jyväskylän yliopiston puhallinorkesteri	7
2.2 Puhallinorkesteri käsitteenä.....	7
2.3 Puhkupillit orkesterina.....	9
3 AIEMMAT TUTKIMUKSET.....	11
4 TEOREETTISTA TAUSTAA JA KÄSITTEITÄ.....	15
4.1 Individualismi ja kollektivismi	15
4.2 Kollektivistien ja individualistien käyttäytyminen	17
4.3 Yhteisö.....	20
4.3.1 Toiminnallinen ja symbolinen yhteisö.....	21
4.3.2 Puhkupillit yhteisönä	22
4.4 Sosiaalinen pääoma.....	22
5 TUTKIMUSASETELMA.....	27
5.1 Tutkimuksen luotettavuus.....	28
5.2 Tutkimusmenetelmä	29

7 TUTKIMUSTULOKSET JA NIIDEN TARKASTELU	33
7.1 Taustatiedot	33
7.2 Ystävyyssuhteet	34
7.3 Harrastaminen.....	39
7.4 Orkesteri harrastuksena.....	43
7.5 Yhteisöjen merkitys	51
7.6 Luottamus	59
7.7 Orkesterisoitto ja tunne-elämykset	61
7.8 Orkesterisoitto ja hyvinvointi	66
8 PÄÄTÄNTÖ.....	71
9 LÄHTEET	74
10 LIITTEET	77

1 JOHDANTO

Olen soittanut puhallinorkestereissa pienestä pojasta asti. Ensimmäisiltä vuosilta orkesterissa on jäänyt mieleen vain hauskat yhteiset jutut viereisen soittajan kanssa, sekä joitakin vauhdikkaita kappaleita, joita soittaessa tuntui mukavalta. Myöhemmin myös orkestereissa soitettava musiikki alkoi tuntua merkitykselliseltä. Silti parhaiten on jäänyt mieleen ihmiset, joiden seassa soitti. Myös muutamat konsertit ja kappaleet ovat olleet hyvin vaikuttavia ja mieleenpainuvia. Koin siis luontevaksi ottaa oman tutkielmani aiheeksi puhallinorkesterin.

Kuorojen suhteen on saatu merkittäviä tutkimustuloksia niiden vaikutuksesta ihmiseen, sillä niiden on todettu parantavan niin fyysistä kuin psyykkistäkin terveyttä. Kuorot ovat tällä hetkellä myös hyvin esillä mediassa muun muassa erilaisten televisiosta tulevien ohjelmien myötä. *Kuorosota*, *Suomen paras kuoro*, *Kuoroon!* ja *K-70* ovat muutamia esimerkkejä televisio-ohjelmista, jotka tuovat kuoroa harrastuksena lähemmäs sellaisia, joille laulaminen on vieraampaa. Kuorojen hyviä puolia tuntuu olevan loputtomasti.

Orkestereiden on puolestaan todettu olevan enemmän yksilökeskeisiä, eikä samanlaista vaikutusta ole todettu olevan kuin kuoroharrastuksella. Omat kokemukseni puhallinorkestereista ovat kuitenkin hyvin samanlaisia kuin kuoroista, mitä tulee yhdessä olemiseen ja yhdessä tekemiseen. Erityisesti puhallinorkestereissa ilmapiiri tuntuu hyvin lämpimältä ja mukavalta, ja siksi tuntuu oudolta, että orkesterilla ei voisi olla samanlaista vaikutusta soittajaan kuin mitä kuorolla on laulajaan. Syyksi on epäilty esimerkiksi soittajan pakollista aikaa yksin oman soittimensa kanssa, kun hän joutuu harjoittelemaan teknisesti riittävän korkean tason päästäkseen soittamaan yhdessä muiden kanssa. Kuorolaulajalla laulun opiskelua ei tarvita, jotta yhdessä laulaminen on mahdollista. En kuitenkaan itse ole huomannut, että oma harjoittelu olisi orkestereissa esteenä sille, että voitaisiin tehdä musiikkia yhdessä.

Ihmisen terveyden ja hyvinvoinnin kannalta läheiset ystävät on todettu hyvin merkityksellisiksi. (Ks. Putnam, 2000.) Uuden ihmisen tullessa kaupunkiin hänen

sopeutumistaan auttavat yhteydet toisiin ihmisiin tässä kaupungissa. Heiltä löytyy tietoa siitä, kuinka asioita saa hoidettua kaupungissa. Missä on halpaa ja hyvää ruokaa, kuinka hankkia bussikortti tai mistä voisi etsiä opiskeluun tarvittavia kirjoja? Tällaisten asioiden hoidon kannalta merkityksellisiä ovat myös sellaiset ihmiset, joiden kanssa ei välttämättä vietä iltaa tai käy lounaalla. Niiden ihmisten kautta, joiden harrastukset ovat täysin erilaisia kuin omat, saa paljon tietoa asioista joista omat läheiset ihmiset eivät välttämättä tiedä mitään. (Vrt. Granovetter, 2002.)

Suomessa orkestereiden sisäisiä sosiaalisia verkostoja ei ole aiemmin tutkittu, ja siksi koin aiheen tärkeäksi ja kiinnostavaksi. Tutkielmani on määrällinen tapaustutkimus Jyväskylän yliopiston puhallinorkesteri Puhkupilleistä. Tutkielmaa varten suoritettiin kysely, johon vastattiin verkossa yliopiston Korppi-järjestelmään tehtyyn pohjaan. Kysely oli luonteva valinta, sillä samankaltaisella menetelmällä on jo aiemmin tutkittu kuorojen verkostoitumista ja sisäisiä suhteita (Louhivuori et al., 2005). Omat kokemukseni puhallinorkestereista viittasivat siihen, että niillä olisi samanlaisia vaikutuksia verkostoitumiseen ja ystävien saamiseen kuin kuoroilla.

2 TUTKIMUSKOHTTEEN ESITTELY

2.1 Jyväskylän yliopiston puhallinorkesteri

Puhkupillit ry. on Jyväskylän yliopiston puhallinorkesteri, joka on perustettu vuonna 1983. Puhkupillit on tullut tunnetuksi erityisesti oman tuotantonsa esittämisestä. Yhtye järjestää paljon erilaisia konsertteja; esimerkiksi lastenkonsertteja, kevätkonsertteja sekä ravintoloihin suunnattuja ”bilekonsertteja”. Yhtye on viimeisen neljän vuoden aikana osallistunut myös esimerkiksi puhallinorkestereiden SM-kilpailuun. Puhkupillit esiintyy kysynnästä riippuen melko säännöllisesti, ja esimerkiksi vappuna Puhkupillejä kuullaan eri puolilla Jyväskylää jokavuotisen perinteen mukaisesti. Orkesteri on myös julkaissut kuusi äänitettä. Puhkupilleissä soittaa Jyväskylän yliopiston, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän ammattiopiston opiskelijoita sekä työssäkäyviä. Orkesterissa on edellä mainituista oppilaitoksista niin musiikin ammattiopiskelijoita kuin muidenkin alojen opiskelijoita. Orkesterin soittajat ovat iältään 19–29 vuotiaita, miehiä on 13 ja naisia 21. Orkesterin soittimisto koostuu puupuhaltimista, vaskipuhaltimista ja lyömäsoittimista.

Orkesterin kokoonpano muuttuu hiukan jatkuvasti, ja uudet soittajat ovat tervetulleita joukkoon periaatteessa milloin tahansa. Yleensä kuitenkin suositellaan uusia soittajia aloittamaan joko syksyn tai kevään alussa. Lisäksi soitettava ohjelmisto muokkaa soittajistoa, ja tarvittavien stemmojen soittajia kysellään vanhoista Puhkupillien soittajista tai paikallisista ammattimuusikoista. Esiintymisessä soitettava kokoonpano harjoittelee ennen vaadittavaa konserttia konserttikokoonpanolla muutaman kerran. Tutkielmani kysely on tehty kuitenkin vain niistä soittajista, jotka kokoontuivat säännöllisesti syksyn 2009 aikana. Mukana oli siis aivan uusiakin soittajia, jotka eivät olleet vielä tutustuneet muihin soittajiin aivan samalla tavalla kuin pidempään mukana olleet.

2.2 Puhallinorkesteri käsitteenä

Puhallinorkesteri on englanniksi windband, ja band-sanaa käytettiin alun perin tarkoittamaan yhtyettä, joka on helposti liikuteltavissa paikasta toiseen ja joka soittaa yleisölle yleensä ilman korvausta. Tällaiset yhtyeet soittivat usein ulkoilmassa, jolloin soittimien täytyi olla ääneltään kantavia. Kuuluvan äänensä sekä liikuteltavuutensa ansiosta puhallinyhtyeitä on käytetty myös paljon työkaluina propagandaa levitettäessä kun on tarvittu näkyvyyttä. (Clifford, 1984, 121.) Orkesteri-sanaa käytettiin aiemmin lähinnä silloin, kun kyse oli jousisoittimista sekä muista äänen voimakkuudeltaan hiljaisemmista soittimista. Lisäksi miellettiin, että orkesterit soittavat sisätiloissa kuten kirkoissa ja salongeissa. Myöhemmin orkesteri-sana yhdistettiin ”vakavampaan” musiikkiin sekä sofistikoituneisiin paremman yhteiskuntaluokan konsertteihin, joihin ihmiset maksoivat päästäkseen kuuntelemaan. (Clifford, 1984, 122.) Puhkupillejä voisikin kutsua sinfoniseksi puhallinorkesteriksi.

Puhkupillit muistuttaa kokoonpanoltaan jonkin verran myös sotilassoittokuntaa. Sotilassoittokunta (Military band) terminä on tullut käyttöön 1700-luvun loppupuolella. Saman vuosisadan lopulla alkoi myös ilmestyä samanlaisella soittimistolla kasattuja siviiliorkestereita. Orkestereista, jotka eivät olleet armeijan orkestereita, alettiin käyttää nimitystä ”Mixed wind bands”. Military band -termi jäi koskenaan sotilassoittokuntia. Ranskan suuren vallankumouksen jälkeen ensimmäinen sinfoninen puhallinorkesteri perustettiin Ranskassa. Tämä uusi termi otettiin yleisesti käyttöön 1800-luvulla, kun soittimet olivat jo kehittyneet teknisesti niin, että niillä voitiin soittaa kromaattisesti. (Clifford 1984, 128–129.)

1800-luvulla suurikokoiset siviiliorkesterit yleistyivät Euroopassa, ja eri maissa kokoonpanot olivat keskenään hieman erilaisia. Skandinaviassa käytetään paljon enemmän trumpetteja kuin muualla Euroopassa. (Clifford 1984, 134–137.) Suomessa on jopa melko harvinaista, jos orkesterissa on muitakin korkeita vaskisoittimia kuin trumpetteja. Suomessa on myös amatööriorkestereita useissa kaupungeissa, esimerkiksi Jyväskylässä on Puhkupillien lisäksi säännöllisesti konsertoiva Jyväskylän puhallinorkesteri.

Ohjelmisto suomalaisilla puhallinorkesterilla on kauttaaltaan hyvin samanlainen kuin suomalaisilla sotilassoittokunnilla, sisältäen niin erikseen puhallinorkesterille sävellettyjä

kappaleita kuin sovituksia alunperin sinfoniaorkestereille sävelletyistä teoksista. Lisäksi musiikkityylit ovat hyvin moninaisia, ja soitettavan ohjelmiston muokkaa tilaisuus jossa esiinnyttään. Suomessa puhallinorkesteri mielletään yleisesti hieman ”kevyemmän” musiikin yhtyeeksi kuin sinfoniaorkesteri, mutta esimerkiksi Puhkupillien ohjelmistoon kuuluu myös Jean Sibeliuksen sekä Pjotr Tšaikovskin teoksia. Nykyisin orkesterit ylipäättään soittavat hyvin monenlaista musiikkia, riippumatta siitä millainen kokoonpano on kyseessä.

2.3 Puhkupillit orkesterina

Puhkupilleissä soittajiston vaihtuvuus on nopeaa, ja tämän tutkimuksen tulokset on koottu siitä kokoonpanosta, joka Puhkupilleissä oli syksyn 2009 aikana. Puhkupilleihin kuului tutkimuksen aikana kaksi kapellimestaria, jotka vuorottelivat orkesterin johtajina tilanteen mukaan. Olin itse toinen kapellimestareista; edellisen vuoden olin jo toiminut orkesterin taiteellisena johtajana sekä toisena kapellimestarina. Puhkupillien toinen johtaja tutkimuksen aikaan oli ensimmäistä kauttaan kapellimestarina, aiemmin hän on ollut orkesterissa soittajana vuoden verran.

Orkesteri koostuu kolmesta osasta, puupuhaltimista, vaskipuhaltimista sekä lyömäsoittajista.

Puupuhaltajiin kuuluu kahdeksan huilistia, kolme oboen soittajaa, kolme alttosaksofonistia, kaksi tenorisaksofonistia sekä yksi baritonisaksofonisti. Lisäksi tarpeen mukaan joku huilisteista soittaa pikkolohuilua sekä saksofonisteista joku sopraanosaksofonia.

Vaskisoittajiin kuuluu viisi trumpetistia, ja tarpeen mukaan joku trumpetisteista soittaa myös flyygelitorvea. Pasunisteja on yksi, baritonitorven soittajia yksi, euphoniumin soittajia yksi sekä yksi käyrätorven soittaja. Suomessa diskanttituubasta eli euphoniumista käytetään usein myös nimitystä baritonitorvi, ja ne soittavatkin usein samaa stemmaa. Tuuban soittajia on myös yksi.

Nämä soittajat ovat siis niin sanottua ydinjoukkoa, joka kokoontui tutkimukseni ajankohtana harjoituksiin säännöllisesti. Lisäksi käytössä on useita keikkasoittajia, jotka liittyvät mukaan ennen konserttia, jossa heitä tarvitaan. Osa vaskisoittajista soittaa useita instrumentteja ja he vaihtavat soitintaan esitettävän kappaleen vaatiman tarpeen mukaan.

Lyömäsoittajia on kaksi, joista toinen soittaa rumpusettiä ja toinen muita lyömäsoittimia. Lyömäsoitinsektioonkin löytyy tarvittaessa apua muista orkesterin sektioista tai keikkasoittajista.

3 AIEMMAT TUTKIMUKSET

Sosiaalisia verkostoja taiteellisissa yhteisöissä on tutkittu kuoron osalta jonkin verran. ”Singing Together” käsittelee kuoroa yhteisönä ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka musiikkiharrastus vaikuttaa sosiaaliseen pääomaan ja mikä asema musiikkiharrastuksilla on yhteiskunnallisen aktiivisuuden ja luottamuksen kannalta. Lisäksi siinä pyritään selvittämään kuoroharrastuksen merkitystä kuorolaulajalle itselleen. Tutkimuksessa on verrattu kuorolaulajia Etelä-Afrikasta sekä Suomesta, ja yhteensä tutkimuksen kvantitatiiviseen osaan osallistui molemmista maista yhteensä yli 500 laulajaa. Kuorolaulajia oli myös haastateltu, mutta haastattelumateriaalia ei ”Singing Together” - tutkimuksessa käytetty. (Louhivuori et al., 2005.)

Louhivuoren (2005) tutkimuksessa selvisi, että pääsy kuoroharrastukseen on laulutaitojen kehittyminen. Ryhmään kuulumisen tai tunne-elämykset eivät olleet niin suuria motivaation lähteitä. Kuorolaulun todettiin myös olevan kuorolaisille kaikkein tärkein harrastus ja siellä solmitut ystävyysuhteet merkityksellisempiä kuin muissa yhteisöissä. Kuorot olivat kuorolaisille se paikka, jossa he tunsivat miellyttävää yhteenkuulumisen tunnetta sekä paikka, jossa he pystyivät kehittämään itseään laulajana. (Louhivuori et al., 2005.) Omassa tutkielmassani pyrin selvittämään samoja asioita puhallinorkesterin osalta. Tämän tutkielman kyselyssä on myös käytetty edellä mainitun tutkimuksen kysymyksiä, joten vertaaminen Louhivuoren (2005) tutkimuksen kanssa on mahdollista. Lisäksi joitakin kysymyksiä on sovellettu World Values Survey:n tietopankista (World Values Survey, 2010). Tämä mahdollistaa vertailun kuorolaisten, orkesterinsoittajien sekä muiden ihmisten välillä.

Kuorolaulamisen on todettu myös parantavan terveyttä ja hyvinvointia (Clift et al., 2008). Tutkimus on toteutettu kyselyllä, jonka osa-alueet käsittelevät laulamisen vaikutusta elämän laatuun, terveyteen ja hyvinvointiin. Tutkimuksessa otettiin huomioon laulajien ikä sekä mahdolliset pitkäaikaisraudet. Kyselyyn osallistui kuorolaisia Englannista, Saksasta ja Australiasta yhteensä 1124, vastausprosentti oli 61%. Suuri osa kuorolaisista oli sitä mieltä, että

kuorotoiminnalla ja laulamisella on erittäin suuri positiivinen vaikutus omaan hyvinvointiin. (Clift 2008, 7-8.)

Eryityisesti seuraaviin asioihin kiinnitettiin huomiota:

TAULUKKO 1. Kuorolaulamisen erilaiset hyödyt. (Clift, S., 2008, 9.)

FYYSISET HYÖDYT:	PSYKOLOGISET HYÖDYT:	SOSIAALISET HYÖDYT:
Kohonnut keuhkojen kapasiteetti	Huolien unohtaminen	Ystävyysuhteet ja sosiaalinen tuki
Kehon hapenotto- ja paranemiskyvyt	Hyvänolontunteen voimistuminen	Tunne joukon osana olemisesta
Ryhdin koheneminen	Tunne vaikeiden älyllisten esteiden voittamisesta	
Peruskunnon koheneminen		
Vähentynyt Stressi		

Putnam on tutkinut sosiaalisen pääoman ja yhteisöjen merkitystä pohjois-amerikkalaisen yhteiskunnan näkökulmasta (Putnam, 2000). Louhivuori mainitsee tutkimuksessaan (2005) Putnamin määritelleen sosiaalisen pääoman yhteisön omaisuudeksi, ei kenenkään yksityiseksi omaisuudeksi, jota taas henkinen pääoma on. (Putnam, 1994.) Kirjassaan *Bowling Alone* (2000) Putnam käsittelee amerikkalaisen yhteisön muuttumista individualistisemmaksi ja sen suhteen köyhemmäksi sosiaalisen pääoman suhteen. Putnam mainitsee, että sosiaaliset verkostot pitävät ihmiset terveempinä. Voittoa tavoittelemattomien ja vapaaehtoistoimintaan perustuvien yhteisöjen merkitys on erityisen tärkeä. (Putnam 2000, 48–64.) Sosiaalisen verkoston puuttuminen on näkynyt masennuksen ja jopa itsemurhien lisääntymisenä. Putnam mainitsee läheisten ystävien olevan hyvin suuressa merkityksessä ihmisen terveyteen ja

vapaaehtoisjärjestöjen erittäin tärkeässä roolissa niiden saamiseen. Yhteiskunnan rakenteen toimintakyvyn kannalta on tärkeää, että ihmiset ovat mahdollisimman terveitä. (Putnam 2000, 326–335.) On siis tärkeää ylläpitää toimintaa, jossa ihmiset voivat verkostoitua ja saada ystäviä.

Orkesterien osalta sosiaaliseen pääomaan ja verkostoitumiseen liittyviä tutkimuksia on tehty selvästi vähemmän. Gunnar Heilingin (2000) tutkimus ”Spela snyggt och ha kul” pohtii kysymystä, kuinka ryhmäkoherenssi sekä yhteisö ylipäättään vaikuttavat orkesterin taiteelliseen tasoon. Tutkimus on tapaustutkimus ja kohteena ruotsalainen vaskiyhtye The Brassband, jossa Heiling itsekin soittaa. Tutkimukseen käytetty aika oli noin vuosi ja kuusi kuukautta. The Brassband on amatööriorkesteri, joka kuitenkin toimii kohtalaisen ammattimaisesti. Orkesterissa on 34 jäsentä, joista neljä naisia. Orkesterin ikäjakauma on 11–70 vuotta, ja soittajien keski-ikä hieman alle 30 vuotta. Orkesteri tekee konserttimatkoja myös ulkomaille ja se kerää niihin rahaa soittamalla erilaisissa tapahtumissa aina kirkosta festivaaleihin.

Omaan aiheeseeni tutkimus liittyy läheisesti, sillä se on myös tapaustutkimus puhallinorkesterista. Heilingin tutkimuskysymys on ”How does community and group coherence interact with a targeted work to improve the musical standard in an amateur brassband?”, jonka voisi suomentaa esimerkiksi näin: ”Kuinka yhteisö ja ryhmän koossapysyvyys vaikuttavat työntekoon kun tarkoituksena on nostaa musiikin taiteellista tasoa amatöörivaskiyhtyeessä?”. Kyseinen tutkimus on mielestäni hyvin perusteltu jo sillä, että Heiling pohtii kuinka musiikin taiteellinen taso saadaan korkeaksi ilman että heikompia soittajia tarvitsee korvata tai heittää pois orkesterista. Hän ei juurikaan käsittele tutkimuksessaan sosiaalisia verkostoja, vaan paneutuu ryhmän sisäiseen koossapysymiseen ja myös asioihin, jotka siihen vaikuttavat ja ovat musiikillisen lopputuloksen määräävät tekijät. Heilingin lähestymistapana on sosiaalisuus sekä sen suhde musiikin estetiikkaan.

Teoriataustassaan Heiling paneutuu muun muassa ”me-henkeen” sekä kollektivismi/individualismi -akseliin. Oman tutkimukseni kannalta se sisältää erittäin hyödyllistä tietoa juuri tuosta bändin sisäisestä maailmasta, koska se poikkeaa paljon esimerkiksi kuoroista. Jokaisella soittajalla on takanaan ”individualistinen konservatorioputki”, jonka aikana he ovat harjoitelleet oman soittimensa hallitsemista yksin. Lisäksi orkesterissa on sektiöt, jotka ovat hyvin tiiviitä ja joiden on pidettävä stemmaharjoituksia keskenään. Jakautuminen tapahtuu

vielä mataliin, keskikorkeisiin ja korkeisiin stemmoihin. Oma tutkimusorkesterini Puhkupillit jakaantuu vielä senkin lisäksi puu- ja vaskisoittimiin sekä lyömäsoittimiin. Heilingin BrassBandissa ei ole puupuhaltimia.

Heilingin (2000) tutkimus on siis tapaustutkimus, jossa keskitytään pääosin sosiaalisiin ja musiikillisiin tuloksiin oppimisprosessin seurauksena. Itse hän soittaa orkesterissa ”solo tenorhornia” eli on ilmeisesti ainoa tenoritorven soittaja. Heiling on soittanut orkesterissa 30 vuotta, ja hänen oma kokemuksensa orkesterista toimii yhtenä näkökulmana, ja toisena orkesterin soittajilta saadut haastattelut.

Tutkimuksen mukaan musiikillinen tulos riippuu asetetuista päämääristä. Koossapysyminen ja ohjelmiston vaatavuus ovat sidoksissa toisiinsa, ja lopputuloksen laatu on näiden välillä tasapainottelua. Parhaimpaan lopputulokseen vaikuttaa ajan käyttö – mitä enemmän aikaa on käytetty, sitä parempi lopputulos. Lisäksi siihen vaikuttavat ryhmänjohdolliset seikat, orkesterinjohtajan pyrkimys yhtyeen koossapitämiseen sekä soittajien itsensä asettamat tavoitteet. Tärkeäksi asiaksi nousi myös yleisön toiveiden kuuleminen, jolloin konserttitilanteista tulee mielekkäitä kaikille, ja bändin koetaan soivan paremmin sen soittaessa tuttua ja yleisön hyvänä pitämää musiikkia. Harjoituksissa vallitseva ilmapiiri osoittautui tärkeäksi soivan lopputuloksen laadun kannalta.

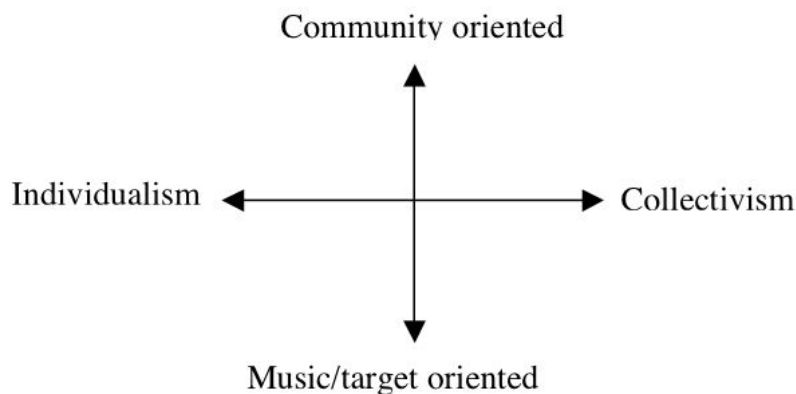
Puhkupillien soittajisto koostuu pääosin amatööreistä, mutta joukossa on myös ammattiopiskelijoita. Luultavasti tämän orkesterin soittajien motivoituminen soittamiseen ei ole pakkomielleistä, ulkoisista motivaation lähteistä syntynyttä suorittamista. Tutkimukseni kyselyllä pyritään löytämään vastauksia myös siihen, miksi Puhkupillien soittajat harrastavat orkesterissa soittamista.

4 TEOREETTISTA TAUSTAA JA KÄSITTEITÄ

4.1 Individualismi ja kollektivismi

Individualismi tarkoittaa yksilökeskeisyyttä, ja kollektivismilla viitataan yhteisökeskeisyyteen. Individualismi ja kollektivismi liittyvät vahvasti kulttuuriin. Eri puolilla maailmaa kulttuurit ovat hyvin erilaisia ja jokaiseen kulttuuriin sekä yksilöön liittyy individualismia ja kollektivismia. (Triandis, 1995.) Kulttuuri-käsitettä voidaan pitää yleisnimenä erilaisille toimintoille sekä päämäärille. Samassa kulttuurissa elävillä ihmisillä voi olla hyvin erilaisia käsityksiä omasta kulttuuristaan. (Sen 1998, 317.) Kulttuurit kuitenkin omaavat yhteisiä piirteitä, ja ne voidaankin jakaa kahteen pääluokkaan individualistisuuden ja kollektiivisuuden mukaan (Triandis 1989, 509). Englanninkieliset termit ”individualism” ja ”collectivism” ovat käytössä psykologiassa, ja suoraan suomennettuina termeinä (individualismi ja kollektivismi) ne esiintyvät ainakin Helkaman teoksessa ”Johdatus sosiaalipsykologiaan” (Helkama 1998, 334–347).

Louhivuori (2005) esittelee tutkimuksessaan myös seuraavanlaisen kuvion:

KUVIO 1. Kaksiulotteinen malli, jonka mukaan kuoron tai yhtyeen sosiaalista mallia voidaan analysoida. (Louhivuori, 2005.)

Orkesterin oletettiin sijoittuvan yllä olevassa kuviossa johonkin individualismin ja musiikki/päämäärälähtöiseen osioon. Kuorot on todettu sijoittuvan enemmänkin yhteisö-

orientoituneeseen ja kollektivistiseen osioon. Tämän tutkielman kyselystä saatavia tuloksia on kiinnostavaa verrata tähän kuvioon.

Kollektivismi. Triandis määrittelee kollektivismin sosiaalisena rakenteena; se koostuu läheisesti toisiinsa suhtautuvista ihmisistä, jotka kokevat olevansa osa yhtä tai useampaa yhteisöä. Nämä yhteisöt määrittelevät heidän norminsa ja velvollisuutensa, joiden päämäärät he laittavat ensisijaisiksi henkilökohtaisten päämääriensä edelle. (Triandis 1995, 2.)

Useimmat ihmiset ovat elämänsä alussa kollektivisteja, ja jossakin vaiheessa elämäänsä he erkanevat perheestään. Kollektiivisessa kulttuurissa tämä erkaneminen on hyvin pientä verrattuna individuaaliseen kulttuuriin. Kollektiivisessa kulttuurissa ihmiset mieltävät itsensä osana jotakin yhteisöä, ja he asettavat elämänsä päämäärät tämän yhteisön muiden ihmisten mukaan. Kollektiivisten ihmisten käyttäytymisen määrittelevät pääosin normit sekä velvollisuudet yhteisöään kohtaan. He eivät luovu ihmissuhteistaan helposti, vaan pitävät niistä kiinni elleivät ne muutu ylitsempääsemättömän hankaliksi. Tällaiset kulttuurit ovat hyvin vakaita ja sosiaalisissa suhteissa on hyvin vähän muutoksia. Avioparit ovat kollektiivisessa kulttuurissa hyvin läheisessä suhteessa muihin saman yhteisön jäseniin, eivätkä omat tunteet ole heille niin tärkeitä kuin yhteisön hyvinvointi ja sen luomat velvollisuudet. Kollektiivisessa yhteisössä avioerot ovat hyvin harvinaisia, ja lapsista kasvatetaan yhteisölle hyviä jäseniä. (Triandis 1995, 2–6.)

Individualismi. Individualismin Triandis määrittelee sosiaalisena rakenteena, joka koostuu yksilöistä, joiden väliset suhteet ovat heikkoja ja jotka näkevät itsensä yksilöinä muiden joukossa. Heidän motivaationsa lähteenä toimivat omat ajatukset, tarpeet ja oikeudet. Suhteet toisiin ihmisiin toimivat välineinä oman hyvinvoinnin kasvattamiseen, joka menee toisten ihmisten hyvinvoinnin edelle, ja he arvioivat ihmissuhteensa hyvin rationaalisesti edellä mainituin perustein. (Triandis 1995, 5–7.)

Yksilökeskeisessä kulttuurissa ihmiset ovat etäämpänä yhteisönsä muista jäsenistä. He tuntevat itsensä autonomisiksi ja heidän sosiaalinen elämänsä pyrkii maksimoimaan oman nautinnon, joka on kiinni ihmissuhteista. Jos yhteisön tavoitteet eivät kuitenkaan vastaa heidän omia tavoitteitaan, ajavat heidän omat ajatuksensa ja tavoitteensa yhteisön tavoitteiden ja normien edelle. Jos suhteet toisiin ihmisiin ovat nautintojen edellä, individualistit valitsevat oman

nautintonsa. Heidän ihmissuhteensa vaihtelevat usein ja kun he menevät naimisiin, he tekevät sen omien tunteidensa perusteella, jotka kuitenkin helposti muuttuvat ajan myötä. Tästä syystä myös avioerot ovat hyvin yleisiä. Individualistit kasvattavat lapsistaan itsenäisiä, eivätkä he ole riippuvaisia yhteisöstään. Vapaus ajatella eri tavalla kuin muu yhteisö on hyvin tärkeä arvo tällaisessa kulttuurissa. (Triandis 1995, 2–10.)

4.2 Kollektivistien ja individualistien käyttäytyminen

Jokaisessa kulttuurissa on yksilöitä, jotka käyttäytyvät kollektiivisessa kulttuurissa hyvin individualistisesti – sama pätee myös toisinpäin. Tiettyjä yhtäläisyyksiä kuitenkin on kollektivististen ja individualististen kulttuureiden sisällä. Kollektiivisissa kulttuureissa ihmiset pääsääntöisesti käyttäytyvät kollektiivisesti, jos he ovat tekemisissä yhteisöönsä kuuluvan joukon, sisäpiirin, kanssa. Kuitenkin ollessaan tekemisissä muiden kuin oman yhteisönsä kanssa he pyrkivät maksimoimaan vain oman hyötynsä ja nautintonsa. Ihmisiä siirtyä säännöllisesti sisäpiiristä pois ja takaisin. Jopa omat sukulaiset voivat joutua pois sisäpiiristä, jos heidän kanssaan täytyy jakaa omaisuutta tai muita hyödykkeitä. Tärkeintä kollektiivisuudessa kuitenkin on se, että ihmiset eivät ole tekemisissä toistensa kanssa yksilöinä, vaan jäseninä yhteisössä, ja että he toimivat sen roolin mukaan, joka heille on muotoutunut tähän yhteisöön. He näkevät hyvin paljon vaivaa pitääkseen sisäpiirin ihmissuhteet läheisinä. (Triandis 1995, 6–7.)

Individualistisessa kulttuurissa ihmiset suhtautuvat toisiinsa yksilöinä eikä tämän sosiaalinen asema yhteisössä ole kanssakäymiselle tärkeää. Individualistisessa kulttuurissa on kuitenkin omat tapansa tehdä muista ryhmän jäsenistä merkityksellisiä. Individualistiseen yhteisöön voi muodostua sisäpiirejä esimerkiksi poliittisen suuntautumisen, ihonvärin, uskonnon tai yhteisten uskomusten ympärille. Näissä sisäpiireissään individualistit käyttäytyvät hyvin samalla tavoin kuin kollektivistit. Samalla se tietenkin sulkee ihmisiä sisäpiirin ulkopuolelle, ja asetelma muodostuu hyvin samankaltaiseksi kuin mikä se on kollektiivisessa kulttuurissa. (Triandis 1995, 8.)

Kim (1994) jakaa individualistisen kulttuurin kolmeen erilaiseen ryhmään. Yhdistyvän ryhmätyypin määrittävät abstraktit periaatteet (Kim 1994, 30). Ryhmän jäsenet ovat

riippumattomia muista ryhmän jäsenistä kuten kaikesta muustakin. Kenelläkään ei ole erityisiä etuoikeuksia, ja päätökset muodostetaan enemmistön mielipiteen mukaan. (Kim 1994, 29.) Enemmistön mielipide ratkaisee myös kun ratkotaan ryhmän sisäisiä epäkohtia, käytössä olevien resurssien jakoa sekä silloin, kun osa ryhmästä valitaan toimeenpanemaan ryhmän päättämiä periaatteita ja toimintakäytäntöjä. Enemmistön periaate ratkaisee, ketkä toimivat kulloinkin ryhmän puolesta. (Kim 1994, 29.)

Toinen ryhmätyyppi on jakautuva ryhmätyyppi. Sen määrittelee ryhmän jäsenten yhteiset kiinnostuksen kohteet ja yhteiset ominaisuudet. Yhteisyys ja epävakaisuus määrittelevät ryhmän rajat. (Kim 1994, 30.)

Staattinen ryhmätyyppi koostuu Kimin (1994) mukaan kahdesta tasosta: yksilön riistämättömistä oikeuksista sekä instituutioista, kuten hallitus, joka suojelee kaikkien yksilöiden vapautta ja oikeutta. Tämä ryhmätyyppi tuo mukanaan turvallisuutta, ja yksilö tuntee olevansa suojassa. Näin ollen jos joku rikkoo yhteisön rajoja, tietävät kaikki yhteisön jäsenet hänen joutuvan vastuuseen teoistaan. Rajat ovat hyvin lujia, mutta ryhmä voi itse tahtoessaan muuttaa näitä rajoja. (Kim 1994, 31.) Puhkupillit ovat kenties sekoitus kahta ensimmäiseksi mainittu ryhmätyyppiä. Toimintamalli on demokraattinen, ja yhteinen toiminta sitoo soittajia kuitenkin toisiinsa.

Kollektiivisen ryhmän tunnistaa hyvin tarkoista ja lujista normeista, ja yksi tärkeimpiä yksilöiden toisistaan erottavia tekijöitä on tämän kuuluminen tai kuulumattomuus ryhmään. Ryhmän jäsenet eivät huolehdi muiden hyvinvoinnista, tasapainoisuudesta tai velvollisuuksista. (Kim 1994, 32.) Tällaisia ryhmätyyppejä on Kimin mukaan myös kolme: ”Eriyttämätön ryhmätyyppi määrittyy lujien ja tarkkojen ryhmärajojen kautta, yhdistettynä eriyttämättömään minä-ryhmän rajoihin” (Kim 1994, 33). Tähän ryhmään kuuluvat yksilöt, joiden identiteetti on kietoutunut muihin ja oma yksilöityminen on epäonnistunut. Lisäksi ryhmään kuuluvat ne, joiden on täytynyt syystä tai toisesta luopua omasta identiteetistään syventyäkseen paremmin oman minänsä mietiskelyyn. (Kim 1994, 34.)

Suhteellinen ryhmätyyppi taas sallii jäsentensä välille rajat, jotka mahdollistavat ajatusten, ideoiden ja emootioiden vapaan ilmaisun (Kim 1994, 34). Samanaikaisessa ryhmätyypissä ihmisellä on kaksi erilaista tapaa ajatella ja toimia, kollektiivinen, julkinen ajattelu sekä oma

yksityinen ajattelu. Nämä ovat kuitenkin olemassa samanaikaisesti (Kim 1994, 36). Tällainen ajattelu liittyy varmasti myös Puhkupillien toimintaan.

Triandis kuitenkin painottaa, että jokaisen kulttuurin sisältä löytyy kummankinlaista käyttäytymistä, mutta alueellisia ja kansaan sidonnaisia painotuksia on kuitenkin selkeästi havaittavissa. (Triandis 1995, 7.)

Kollektivistisuus	Individualistisuus
— Ihmiset elävät suurissa sukulperheissä tai perheeseen kuuluu muita sisäryhmiä	— Kukin kasvaa omillaan, oman pienen perheen sisällä.
— Yksilön identiteetti perustuu sosiaaliseen verkostoon, johon yksilö kuuluu	— Yksilön identiteetti perustuu yksilöön.
— Lapset oppivat ajattelevaan "me"	— Lapset oppivat ajattelevaan "minä".
— Harmonia pyritään säilyttämään.	— Suoraan puhumista pidetään rehellisyytenä.
— High-context kommunikaatio	— Low-context kommunikaatio.
— Sääntöjen rikkominen johtaa häpeään ja omien ja ryhmän kasvojen menetykseen	— Sääntöjen rikkominen johtaa syyllisyyteen ja itsekunnioituksen menettämiseen.
— Koulutuksen tarkoitus on oppia, kuinka asia tehdään	— Koulutuksen tarkoitus on oppia, miten opitaan.
— Todistukset avaavat pääsyn korkeaan asemaan.	— Todistukset lisäävät taloudellista arvoa ja itsekunnioitusta.
— Työntekijän palkkaamisessa työnantajan sisäryhmään kuuluvat ovat etusijalla.	— Työntekijän palkkaus perustuu kykyihin.
— Johtaminen on ryhmien johtamista.	— Johtaminen on yksilöiden johtamista.
— Ihmissuhteet ovat etusijalla tehtävään nähden.	— Tehtävä on etusijalla ihmissuhteisiin nähden.

KUVIO 1. Individualistisuuden ja kollektivistisuuden pääerot (Hofstede 1991, 67).

Edellä ollut kaavio on Heidi Mouhun Pro gradu -tutkielmasta, ja hän haluaa käyttää mieluummin termejä kollektiivisuus ja individualistisuus. Hänen tutkimuksensa kannalta ne olivat parempia kuin -ismi-päätteiset termit. Omaan tutkielmaani valitsin kuitenkin termeiksi kollektivismiin ja individualismiin. Lisäksi kaaviossa mainitaan High-context ja Low-context kommunikaatio, jonka voi tämän tutkimuksen kannalta sivuuttaa, enkä pidä tarpeellisena näiden termien sen suurempaa käsittelemistä tutkielman kokonaisuuden kannalta.

Louhivuoren tutkimuksessa (2005) pyrittiin selvittämään individualistisen ja kollektivistisen ajattelun eroja afrikkalaisissa ja suomalaisissa kuoroissa. Tämän tutkielman kannalta samankaltaista vertailua pyritään tekemään Musica-kuoron sekä Puhkupillit-orkesterin välillä.

4.3 Yhteisö

Heikki Lehtonen (1990) esittää kolme erilaista näkökulmaa yhteisön tarkasteluun. Empiirisen tutkimuksen näkökulmasta ”se esitetään tavallisimmin ainutkertaisena pienryhmänä ja tässä mielessä paremminkin yksityistapauksena ja marginaalisena kuin yleisenä ja keskeisenä ilmiönä” (Lehtonen 1990, 12). Toisena näkökulmana hän esittää yhteiskuntapoliittisen näkökulman, joka esiintyy yhteisöpohdintana julkisuudessa. Tässä ei ole kysymys ainoastaan pienten yhteisöjen toiminnasta, vaan laaja-alaisemmista yhteiskuntapoliittikkaan liittyvistä yhteisöistä. Teoriahistoriallinen näkökulma on kolmas tapa tarkastella yhteisöä. Siinä yhteisö on käsitteellinen historiallinen ilmiö. Yhteisö ja yhteisöllisyys viittaavat tässä yhteydessä yhteiskuntatieteen tutkimuskohteina keskeisiin tapoihin muodostaa ryhmiä ja tutkia sosiaalisen vuorovaikutuksen tapoja. Näihin yhteisöihin liittyy myös yleensä jonkinlaisen aatehistorian leima. (Lehtonen 1990.)

Lehtosen mukaan yhteisöä käytetään tutkimuksissa myös ”yleisesti ja epätarkasti ryhmämuodostelmien yleisnimityksenä”. Yhteisön käsite voi vaihdella parista ihmisestä koskemaan koko ihmiskuntaa. (Lehtonen 1990, 15.) Yhteisyyden perustana voi olla mikä vaan ihmisiä toisiinsa sitova asia, esimerkiksi yhteinen soittoharrastus tai yhteiset mieltymykset yleensä, kuten Puhkupillien kohdalla.

Sosiologisesta näkökulmasta yhteisön voi jakaa kahteen pääsuuntaukseen, jotka ovat alueellinen ja vuorovaikutusta korostava sosiologinen suuntaus. Nämä eivät ole toisiaan poissulkevia. (Lehtonen 1990, 16.) Alueellisessa tutkimuksessa yleensä määritellään tutkimuskohteeksi jokin alue ja toiminnat, joita siinä tapahtuu. Tällaisia tapahtumia ovat esimerkiksi yhteisötoiminnat, vaikkapa puhallinorkesterin harjoitukset. Monissa kielissä yhteisö liittyy nimenomaan paikallisyhteisön käsitteeseen.

Lehtosen (1990) määritelmän mukaan sosiologisen yhteisötutkimuksen kohteena ovat ryhmämuodostelmat ja niiden ilmentämä vuorovaikutus. Tässä tutkimuksessa yhteisöä käsitellään nimenomaan sosiologian näkökulmasta, ja molemmista edellä mainituista näkökulmista. Yhteisö on omassa tutkielmassani alueellisesti rajattu sosiaalisen vuorovaikutuksen yksikkö.

4.3.1 Toiminnallinen ja symbolinen yhteisö

Lehtosen mukaan varmaa on ainoastaan se, että yhteisöä määriteltessä yhteisöön kuuluvilla täytyy olla jotakin yhteistä. Hän jakaa yhteisön yhteisyyden kahteen osaan, joista toinen on toiminnallinen yhteisyys ja toinen symbolinen yhteisyys.

Toiminnallisessa yhteisössä yhteisön jäseniä yhdistää jokin konkreettinen toiminta, josta muotoutuu jäsenten ryhmäidentiteetti. Yhteisöllistä toimintaa on vasta kun ryhmään kuuluu vähintään kolme henkilöä, ja kun ryhmän ulkopuoliset henkilöt voivat olla vuorovaikutuksessa tämän ryhmän kanssa. Lehtonen määrittelee toiminnallista yhteisöä näin: *”Yhteisönä toimivalla ryhmällä pitää olla epävirallisen tai virallisen toimijan status, mikä tarkoittaa ennen muuta sitä, että se on toimijana vähintäänkin muiden vuorovaikutuskentän toimijoiden tunnistama.”* Toiminnallisella yhteisöllä on kuitenkin tiettyjä rajoitteita, jotka määrittelevät pysyvä ja välitön vuorovaikutus:

Vuorovaikutussuhteet (jäsenten keskinäiset käyttäytymissäännöt, moraaliset sitoumukset, normit, sanktiot, sisäinen hierarkia)

Yksittäisen jäsenen yksilöllisen käyttäytymisen vapausasteet ja valintavaihtoehdot yhteisössä (poikkeavan käyttäytymisen sieto)

Jäsenten ja ei-jäsenten välisen vuorovaikutuksen säännöt (jäseniä ja ”muukalaisia” koskevien käyttäytymisnormien ero). (Lehtonen 1990, 25.)

Symbolinen yhteisyys esiintyy jaettuina uskomuksina, tunteina ja subjektiivisina kokemuksina, kirjoittaa Lehtonen. Symbolisen yhteisön luovana tekijänä toimii siis yhteinen aate, ja tällä

perusteella voidaan puhua aatteellisesta tai symbolisesta yhteisyydestä. Symbolista yhteisöä eivät ohjaa samat rajoitteet kuin toiminnallista yhteisöä. Jäseniä kuitenkin ohjaa tietyt normit, koska yhteisö määrää suhtautumisen tiettyyn tai tiettyihin asiantiloihin ja vaikuttaa tällöin myös ihmisten käyttäytymiseen, ajankäyttörakenteisiin ja vuorovaikutusmuotoihinkin. (Lehtonen 1990, 27.) Oman tutkielmani kannalta on mielekästä ajatella yhteisöä enemmänkin toiminnallisen yhteisön näkökulmasta.

4.3.2 Puhkupillit yhteisönä

Yhteisönä Puhkupillit on Lehtosen määritelmän mukaan selkeästi toiminnallinen yhteisö. Yhteisenä tekijänä on orkesterissa soittaminen ja harjoituksiin sekä esiintymisiin osallistuminen. Esiintymiset vaativat orkesterin jäseniltä paljon muutakin kuin soittamista, sillä yhtyeen hallitus koostuu orkesterin soittajista. Niinpä orkesterin sisällä on paljon erilaisia vapaaehtoisuuteen perustuvia toimia. Puhkupillien ydin on hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, taiteellinen johtaja ja varalla oleva taiteellinen johtaja, sihteeri sekä neljä hallituksen jäsentä. Lisäksi kaikille jäsenille on varajäsenet. Hallitus kokoontuu säännöllisesti ja suunnittelee esimerkiksi erilaisia tapahtumia ja hoitaa niiden käytännön järjestelyitä. Tarpeen mukaan orkesterissa kasataan myös muita työryhmiä. Esimerkiksi syksyllä 2009 järjestetty akateemisten puhallinorkestereiden tapahtuma Puhallus 2009 vaati paljon työtä ja aikaa sitä hoitaneilta yhtyeen soittajilta. Orkesterilla on lisäksi oma nuotisto, joka on vuosien saatossa kasvanut hyvin kattavaksi musiikin eri osa-alueilla. Nuotistoa hoitaa tällä hetkellä kolme orkesterin soittajaa, jotka ovat vastuussa siitä, että soittajilla on tarvittavat nuotit harjoituksissa sekä esiintymisissä. Soittajilla on siis selkeitä vastuutehtäviä ja heiltä odotetaan vastuutehtävän mukaista toimintaa.

4.4 Sosiaalinen pääoma

Sosiaalista pääomaa voidaan käyttää merkitsemään samaa asiaa kuin yhteisöllisyys. Hyypä kertoo kirjassaan, kuinka Aristoteles määrittelee ihmiselle luontaisen laumahengen, joka edistää ihmisen hyvinvointia ja luo onnellisuutta (Hyypä 2002, 48.). Ihmisluonnosta

kumpuavaa viettiä voidaan näin ollen nykyisin kutsua sosiaalisesti pääomaksi. Vuosisadan alussa sanaa on käytetty esimerkiksi koulumenestyksen yhteydessä tarkoittaen yksilön hyvää tahtoa muita kohtaan, sosiaalisia taitoja sekä perhesiteiden sosiaalista vuorovaikutusta. Vuosisadan puolessa välissä sanaa on käytetty kuvaamaan suurkaupunkilaisten yhteisöjen sosiaalisia rakenteita ja kurjistumista. Vuonna 1988 James Coleman määritteli käsitteen uudelleen koulumenestyksen kuvaamiseen. Käsitteen sisällöstä on käyty keskustelua vuosisadan loppuun saakka, niin Euroopassa kuin sen ulkopuolellakin. (Hyypä 2002, 48–59.)

Hyypä mainitsee myös ranskalaisen koulukunnan, joka Bourdeauin johdolla korostaa käsitteen määrittelyssään yhteiskunnallista luokkarakennetta sekä luokkien välistä taistelua, jossa kapitalistit käyttävät sosiaalista pääomaa taloudellisen voiton tavoitteluun. Bourdeau kutsuu sosiaalista pääomaa myös kulttuuripääomaksi. Amerikkalaisten tutkijoiden käsitys on hieman suopeampi eikä painotu niin paljoa luokkien välisiin taisteluihin ja luokkarakenteiden epäkohtiin. Amerikkalainen sosiologi Putnam tarkoittaa sosiaalisella pääomalla kansalaisten keskinäistä luottamusta, normeja ja verkostoja, jotka parantavat yhteiskunnan toimintaa. Hänelle sosiaalinen pääoma oli verkosto, joka sitoi yhteisön toimijat toisiinsa. (Hyypä 2002, 50.) Tämän tutkielman kannalta Putnamin käsitys on mielekkäämpi lähestyminen sosiaalisen pääoman käsitteeseen.

Sosiaalisen pääoman käsitettä käytetään myös useilla tieteenaloilla, esimerkiksi taloustieteissä, sosiaalitieteissä ja vaikkapa sosiaalipsykologiassa. Lisäksi terveystieteiden kannalta on oleellista olla tietoinen sosiaalisen pääoman merkityksestä yksilölle sekä yhteisölle. Lyhyesti määriteltynä sosiaalinen pääoma on sallivuuden, ihmisoikeudet, oikeudenmukaisuuden ja täydellisen poliittisen ja taloudellisen osallistumisen takaava laaja-alainen yhteiskunnallinen ominaisuus. (Hyypä 2002, 50–55.)

Hyypä (2002) kertoo, että Mark Granovan on esittänyt jo 1970-luvun alussa, että sosiaaliset suhteet voidaan jakaa vahvojen sidosten verkostoihin, joita olisivat esimerkiksi uskonnolliset yhteisöt, erilaiset poliittiset puolueet tai ammattiryhmät. Näiden rajojen ylitse luodaan heikot sidokset, jotka ylläpitävät demokratiaa ja ne ehkäisevät ryhmään kuulumattomien syrjinnän ja muun haitallisen toiminnan. Vahvat siteet ovat tehokkaita esimerkiksi poliittisessa toiminnassa, mutta ne eivät edistä esimerkiksi luottamusta. Heikot sidokset eivät rajoita tai ryhmitä, vaan sallivat myönteisen kanssakäymisen ja täyttävät ”hyvä veli -piirejä” paremmin yhteisön

tavoitteet. Heikot sosiaaliset siteet integroivat kansalaisia yhteiskunnan toimintaan, ja keskinäisen luottamuksen täytyy syntyä muusta kuin vahvasta ryhmätunteesta. Mitä tiiviimpi yksilöiden ja toimijoiden välinen suhdeverkosto on, sitä enemmän keräytyy sosiaalista pääomaa, joka puolestaan edistää kaikkien yksilöiden hyvinvointia.

Kaiken kaikkiaan sosiaalinen pääoma on väljä ja teoreettinen termi. Tämän tutkielman kannalta on mielekästä pitää sosiaalista pääomaa hieman suppeampana kuin muutamien käsitysten mukaan, joita on edellä kuvattu. Tässä yhteydessä sosiaalisella pääomalla tarkoitetaan Putnamin määrittelyn mukaisesti kansalaisten keskinäistä luottamusta, normeja ja verkostoja, jotka parantavat yhteiskunnan toimintaa.

Yhdistysaktiivisuudella uskotaan olevan yhteys terveyteen, kuten myös kulttuurin kuluttamisella. Ihmiset jotka kuluttavat paljon kulttuuria elävät kauemmin (Hyypä 2002, 137). Tutkimus on toteutettu Ruotsissa (Konlaan et. al., 2001.). Kuitenkaan kuorossa laulaminen tai soittaminen eivät vaikuttaneet yhtä selvästi. Tämän tutkimuksen osalta tulokset ovat sikäli kiinnostavia, että orkesteritoiminnassa yhdistyvät nämä molemmat elementit. Jos orkesterin soittajat käyvät muita enemmän kulttuuriaktiiviteeteissa, kuten konserteissa, näyttelyissä, tai elokuvissa, voi heillä tämän tutkimuksen valossa olettaa olevan pidempi elinkaari. Ruotsalaisten tutkimuksessa selvisi, että passiivisella kulttuurin kulutuksella on selvästi suurempi vaikutus kuin aktiivisella. Passiivisella tarkoitetaan kulttuuriaktiiviteeteissa käymistä, aktiivisella niiden järjestämistä. Kummallista ruotsalaisten tekemässä tutkimuksessa on, että teatterissa tai kirkossa käyminen, penkkiurheilu, lukeminen tai musiikin tekeminen ei sen mukaan suuresti vaikuta elinkaaren pituuteen.

Norjassa on todettu, että vähäinen sosiaalinen osallistuminen liittyi kasvaneeseen kuolleisuuteen. Tässä tutkimuksessa ei eritelty yhdistysten tai harrastusten eroja. Kanadassa todettiin ikäihmisten, jotka osallistuivat erilaisiin sosiaalisiin yhteisöihin, terveyden kohentuneen. Samaa tulosta ei havaittu keski-ikäisillä tai nuorilla. Kuitenkin työtovereiden kanssa aikaansa viettävät todettiin terveemmiksi kuin eristäytyneemmät ikäluokasta riippumatta. Venäjällä keski-ikäisten miesten kuolleisuuden on todettu olevan suurempi, johtuen sosiaalisen pääoman puutteesta. (Hyypä 2002, 138–139.) Myös Putnam on sitä mieltä, että sosiaalisella verkostolla on selvä yhteys terveyteen ja hyvinvointiin (Putnam 2000, 326–327).

Terveyden kannalta hyvin tärkeitä asioita on todettu olevan myös läheisten ystävien ja luottamuksen määrä (Hyypä 2002). Näitä asioita pyrin myös selvittämään puhallinorkesterin osalta omassa tutkielmassani.

Sosiaalinen pääoma kiteytyy sosiaalisiksi velvollisuuksiksi ja niitä ylläpitäviksi muodollisiksi ja epävirallisiksi suhdeverkostoiksi. Näitä suhdeverkostoja voidaan kutsua sosiaalisiksi verkostoiksi. (Saaristo & Jokinen 2004, 177.)

Sosiaalisen verkoston vaikutus jokapäiväisiin asioihin on suuri. Don Steiny (2006) mainitsee artikkelissaan Milgramin tutkimuksen. Tässä tutkimuksessa Milgram antoi paketin Yhdysvalloissa asuvalle kansalaiselle, ja antoi tälle tehtäväksi yrittää toimittaa paketti ihmiselle, jonka sijainnista ja nimestä oli tietoinen. Hänen tuli yrittää antaa paketti suoraan tälle ihmiselle, tai jollekin joka saattaisi tuntea hänet. Jokainen paketin välittäjä sai samat ohjeet. Paketit lähtivät Kansasista ja Nebraskasta ja kohteena oli Boston. Paketteja lähti useita, ja keskiarvoltaan henkilömäärä, joiden kautta paketit kulkivat oli kuusi. Määrä osoittautui hämmästyttävän pieneksi. (Steiny & Oinas-Kukkonen, 2006.)

Hyypä (2002) kirjoittaa australialaisten perhetutkimuksiin erikoistuneen laitoksen tutkijoiden ehdottaneen, että sosiaalista pääomaa mitattaisiin verkostoanalyseissa käytetyin menetelmin, jotka ovat käytössä kulttuuriantropologisissa sekä sosiologisissa tieteissä. Ihmisten välisiin verkostosuhteiden määrittelyyn kuuluu muodolliset/epämuodolliset suhteet, verkostojen tiheys, tilavuus (perhepiiri/globaali), rakenne (avoin/suljettu, tiheä/löysä, tasamukainen/moninainen) sekä suhteiden suunta (horisontaalinen/vertikaalinen). Mittaamista ei voi suorittaa ellei huomioon oteta sosiaalisten suhteiden laatua ja luonnetta eli yhteisössä vallitsevia tapoja ja tottumuksia. (Hyypä 2002, 57–58.)

Verkostoanalyysia käytetään paljon myös yritysten hyväksi. Esimerkiksi konsultointiyritykset käyttävät verkostoanalyysia paljon työkalunaan, ja toimivan verkoston merkitys on ymmärretty työyhteisön hyvinvoinnin sekä tuottavuuden kannalta. (Steiny & Oinas-Kukkonen, 2006.) Verkostoanalyysia (engl. Social Network Analysis, SNA) on käytössä hyvin monella muullakin alalla, sillä voidaan mitata ja kartoittaa suhteita ihmisten, ryhmien, tietokoneiden, organisaatioiden tai verkko-osoitteiden välillä. (Orgnet.com)

Sosiaalista verkostoa voi mitata esimerkiksi kysymällä ystävien lukumäärää. Tähän tulee liittää kysymyksiä siitä kuinka usein on tekemisissä ja millaisia nämä kohtaamiset ovat laadultaan. (Hyypä 2002, 58.) Esimerkiksi yrityksiä koskevissa tutkimuksissa on käytetty mittaustapana henkilöiden keskustelun aiheuttamaa energian lisääntymistä tai sen vähenemistä (engl. ”How energized or de-energized do you feel after talking to a person.”). (Steiny & Oinas-Kukkonen, 2006.)

Oman tutkimukseni kannalta sosiaalista verkostoa määriteltäessä keskitytään ystävien lukumäärään sekä näihin ystäviin olevan siteen syvyyttä. Syvyyttä pyritään mittaamaan kyselyn kysymyksellä 11. (Ks. LIITE 1.) Saman tyyllisen mallin esittelee Steiny artikkelissaan. (Steiny & Oinas-Kukkonen, 2006.)

5 TUTKIMUSASETELMA

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää orkesterin sisäisiä sosiaalisia verkostoja sekä niiden rakennetta. Auttaako orkesteriharrastus esimerkiksi solmimaan elinikäisiä ja tärkeitä ystävyysuhteita, tai auttaako orkesteriharrastus saamaan ystäviä? Putnam on todennut sosiaalisten verkostojen parantavan terveyttä, joten on kiinnostavaa tietää onko vastaajilla samanlaisia kokemuksia (Putnam 2000, 151). Kiinnostavaa on myös tietää syitä, miksi soittajat jatkavat orkesteriharrastustaan ja käyvät harjoituksissa sekä esiintymisissä. Voittoa tuottamattomiin harrastuksiin vapaaehtoisesti osallistuvien sanotaan olevan myös yhteiskunnallisesti aktiivisempia (Putnam 2000, 49–64.). On kiinnostavaa nähdä, ovatko Puhkupillien soittajat yhteiskunnallisesti aktiivisia ja toimivatko he erilaisten järjestöjen luottamustehtävissä.

Samaan aikaan tämän pro gradu -tutkielman kanssa on valmistumassa Janne Salmenkankaan tutkielma, jonka tuloksia vertailen tässä tutkielmassa esiteltyihin puhallinorkesterin vastauksiin. Salmenkankaan tutkielmaa varten toteutettiin sama kysely Musica-kuorolle kuin tässä tutkielmassa. Itse olen ollut mukana Musica-kuorossa laulamassa kaksi vuotta 2006–2008. Tarkoituksena on myös vertailla kuoron ja orkesterin sosiaalisia verkostoja ja niiden mahdollisia poikkeavuuksia. Kuorolaulua ja orkesterisoittoa on tarkoitus vertailla myös harrastuksena, sekä etsiä vastauksia kysymykseen onko orkesterisoitto harrastuksena yhtä tärkeä kuin kuorolaulun on todettu olevan kuorolaiselle. (ks. Louhivuori, 2005.) Louhivuoren ja Salmisen kyselyyn nähden lisäsimme muutamia meille oleellisia lisäkysymyksiä, ja poistimme osan tämän tutkimuksen kannalta tarpeettomina.

Tutkimuksen tarkoitus on selvittää puhallinorkesterin sosiaalisia verkostoja, orkesterin merkitystä soittajalle sekä erilaisia syitä orkesterisoiton harrastamiseen. Kyselyssä on käytetty Jukka Louhivuoren kuorotutkimuksen (2005) kysymyksiä pohjana. Samankaltaisen kyselypohjan käyttäminen mahdollistaa suoran vertailun aikaisemman, lukuisille kuoroille toteutetun tutkimuksen kanssa.

5.1 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa se, että olen itse ollut mukana Puhkupillien toiminnassa ensin kaksi vuotta soittajana, sitten vuoden johtajana ja taas soittajana. Minulla on kokemusta orkesterista niin rivijäsenenä kuin myös johtajana, ja se auttaa tulkitsemaan vastauksia. Toisaalta tämä on saattanut vaikuttaa vastauksiin myös niin, ettei aivan kaikkiin kysymyksiin ole vastattu omien tuntemusten mukaisesti. Kyselyyn liittyy kysymyksiä ystävyys-suhteista sekä asioita, jotka soittajat kokevat yksityisiksi. Siksi oli hyvin tärkeää, että jokainen vastaaja sai vastata anonyymisti erityisesti kysymyksiin, joissa kartoitetaan suhdetta muihin soittajiin.

Jokaisen soittajan nimi korvattiin ensin koodilla, ja näin syntynyt nimilista koodeineen oli minulta salassa, jotta en tunnistaisi koodin takana olevaa henkilöä. Ensimmäisen vaiheen nimien koodaamisen suoritti eteläafrikkalainen vaihto-opiskelija, joka ei tuntenut entuudestaan yhteen soittajia. Soittajat vastasivat kyselyyn tämän listan perusteella. Minä en ole nähnyt kyseistä listaa. Kun vastaukset olivat kasassa, minulla oli vastaajista pelkät koodit, jotka sitten vaihdoin uudestaan etteivät soittajat tunnistaisi toisiaan valmiista tutkimuksesta.

Tämänkin jälkeen on mahdollista, että osa vastaajista on kokenut epävarmuutta vastatessaan. Yhtye kokoontuu viikoittain, ja muutamassa harjoituksessa ennen kyselyä kerroin, että lopulliseen työhön ei tule sellaisia asioita, joista vastaajia voitaisiin jäljittää. Vastausten perusteella suurin osa on vastannut kyselyyn, muutamat ovat jättäneet osaan kysymyksistä vastaamatta, ja epäilen syyksi edellä mainittua luottamuksen puutetta.

“Korppi on monipuolinen opintotietojärjestelmä, joka tarjoaa tietoa ja työvälineitä opettajille, opiskelijoille ja sihteereille.” (Korppi-järjestelmä 31.3.2010) Korppi on käytössä Jyväskylän yliopistossa ja se tarjosi hyvän mahdollisuuden kyselyn rakentamiseen. Tein kyselyn Korpin avulla verkkoon siinä toivossa, että saisin enemmän vastauksia.

Kysely rakennettiin siis Korppi-järjestelmään, ja soittajille lähetettiin linkki sekä lyhyt kuvaus kyselystä. Osa vastaajista oli vastannut kahteen kertaan; samalla tunnuksella vastanneita oli muutamia. Samalla tunnuksella vastanneet olivat ensimmäisellä vastauskerralla jättäneet lomakkeen täyttämisen kesken, mutta vastaukset olivat kuitenkin tallentuneet. Loppujen lopuksi palautettuja vastauksia oli enemmän kuin soittajia, joiden olisi pitänyt vastata; osa oli

tyhjiä ja muutama oli jätetty kesken. Tyhjät ja keskeneräiset vastaukset jätin pois, mutta niiden takia en saanut samanlaisia kuvioita aivan kaikista kysymyksistä.

Kysely lähetettiin 33 soittajalle, ja vastanneita oli 21 naista ja yhdeksän miestä. Minut mukaan luettuna orkesterissa on yhteensä 34 soittajaa, 13 miestä ja 21 naista kyselyn suorittamisen aikaan. Kaikki miehet eivät siis vastanneet kyselyyn, joka oli toisaalta hyvä asia, koska itsekin jätin vastaamatta – nyt on mahdotonta tietää kuka kukin on esimerkiksi sosiaalista verkostoa selvitettäessä. Kaikki vastaajat eivät vastanneet kaikkiin kysymyksiin. Syynä voi olla kysymyksen ohittaminen epähuomiossa, jokin tuntemattomaksi jäänyt tekninen ongelma verkkolomakkeen kanssa, tai pelko oman itsensä puolesta tietojen antamisen suhteen.

5.2 Tutkimusmenetelmä

Tutkimuskysymyksiä pyritään selvittämään kyselyn avulla (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 193–204). Lisäksi analyysin apuna on oma näkemykseni ja kokemukseni orkesterin parissa, trumpettistina ja matalien vaskien soittajana, sekä kapellimestarina. Esiymmärrys aiheesta tulee olemaan oleellisessa osassa tutkimuksen tuloksia tulkitessa. Tutkimus on laadullinen tapaustutkimus, jossa on kuitenkin myös määrällisiä elementtejä johtuen kyselyn luonteesta (Hirsjärvi et al. 1997, 134–135). Kyselyn pohjalta on myös rakennettu sosiogrammi, orkesterin sosiaalisten suhteiden kartta, joka helpottaa yhteisön verkostoitumisen tulkintaa. (ks. Steiny & Oinas-Kukkonen, 2006.)

Kysely on mukana liitteenä. (Ks. LIITE) Kysely pääpiirteittäin on seuraava:

- Taustatiedot
- Ystävyysuhteet
- Harrastaminen
- Yhteisöjen merkitys
- Luottamus
- Orkesterisoitto ja tunne-elämykset
- Orkesteriharrastus ja hyvinvointi

Taustatiedoilla pyrittiin selvittämään orkesterin soittajan sukupuolta, ikää, koulutusta, työmarkkina-asemaa tai opiskeluun liittyviä asioita. Lisäksi kysytään onko vastaaja musiikin ammattilainen vai opiskelija, siviilisäätystä, lasten lukumäärää sekä kotikuntaa ja -maakuntaa.

Ystävyysuhteista soittajilta tiedusteltiin ystävien määrää ja laatua. Ensimmäisessä kysymyksessä pyydettiin lukumäärää niistä ystäväistä, joiden kanssa vastaaja pystyy keskustelemaan hyvin henkilökohtaisista asioista. Seuraavaksi kysyttiin onko näitä hyviä ystäviä orkesterissa ja kuinka monta. Lisäksi tiedusteltiin onko orkesterissa joskus ollut ystäviä, mutta he eivät enää soita orkesterissa. Kysymys 11 pyrki selvittämään orkesterin soittajien keskinäisiä ystävyysuhteita orkesterin ulkopuolella. Sitä kuvataan erilaisilla kohtaamisilla. Tällaisia kohtaamisia oli illanvietto yhdessä, yhteinen muu harrastus, yhteinen lounas sekä keskusteluja henkilökohtaisista asioista. Lisäksi sai vielä laittaa jonkin muun yhdistävän tekijän, jota ei ollut valmiiksi annettu. Vastaaja merkitsi toiminnan tiheyttä asteikolla yhdestä viiteen. Seuraavaksi kysyttiin, onko orkesterissa ystäviä, joiden kanssa suurin osa harrastuksista on samoja, ja ovatko orkesterissa olevat ystävät läheisempiä kuin muut ystävät. Orkesterin

merkitystä ystävien saamisessa kysyttiin kohdassa 14. Erilaisia ristiriitatilanteita ja niiden yleisyyttä kartoitti kysymys 15.

Harrastamisella kartoitettiin orkesterin soittajien musiikkiharrastuksia. Kysymyksissä selvitettiin, onko soittaja saanut opetusta oman orkesterissa soittamansa soittimen lisäksi jossakin toisessa soittimessa tai laulussa. Myöskin itsenäinen opiskelu otettiin huomioon. Jokaisen soittimen osalta kysyttiin myös, kuinka monta vuotta on soittanut, onko yhtyesoittoa, tärkeimpiä kokoonpanotyyppkejä sekä musiikin lajeja, joita on kyseisellä soittimella soittanut. Kysymys 17 käsitteli ylipäätään soitto- tai lauluharrastuksen tärkeyttä ja musiikin harrastamisen motiivia. Neliportaisella asteikolla vastattiin kahdeksaan väittämään ja lopuksi oli vielä mahdollista kertoa, mikä soitto- tai lauluharrastuksessa on tärkeää. Harrastusten kartoittaminen oli oleellista, jotta saadaan kuva vastaajan ajankäytöstä musiikin parissa ylipäätään. Lisäksi näin on mahdollista selvittää orkesterissa olevaa musiikillista asiantuntemusta.

Orkesteriharrastukseen liittyvillä kysymyksillä tiedusteltiin sitä, kuinka monta vuotta on soittanut orkesterissa, kuinka monessa orkesterissa soittaa sekä jokaisen orkesterin osalta harjoitteluaktiivisuus, orkesterityyppi, soittajien lukumäärä ja aikooko jatkaa kyseisessä orkesterissa myös tulevaisuudessa. Kysymys 21 kyseli soittamiseen aloittamiseen liittyviä syitä. Kysymyksiin vastattiin viisiportaisella asteikolla. Lisäksi loppuun sai kirjoittaa jonkin muun syyn, joka liittyy vahvasti orkesteriharrastuksen aloittamiseen. Kysymys 22 käsittelee tärkeitä asioita orkesteriharrastuksessa, pyrkii kartoittamaan osaltaan syitä miksi orkesterissa soittamista harrastetaan. Vastaaminen tapahtui neliportaisella asteikolla, ja kattoi samat kohdat kuin aikaisempi, joka koski soitto- ja lauluharrastusta yleensä. Seuraavissa kohdissa esitettiin väittämiä, jotka liittyivät esimerkiksi soittamisen ja tunne-elämän väliseen yhteyteen. Kysymys 24 kysyy muiden yhteisöjen suhtautumista orkesteriharrastukseen. Kysymykset 25 sekä 26 koskevat soittajan kulttuurista aktiivisuutta, ensin katsojana tai kuulijana ja sitten järjestäjänä.

Vapaaehtoistoiminta, järjestöt ja yhdistykset. Tämän osion kysymyksillä pyrittiin kartoittamaan vastaajan yhteiskunnallista aktiivisuutta yleensä. Tutkimuksen kannalta yritän selvittää, voisiko yhteiskunnallisen osallistumisen sekä orkesterisoiton välillä olla yhteys.

Yhteisöjen merkitys -osiossa vertaillaan rinnakkain musiikkia harrastavaa yhteisöä sekä jotakin muuta yhteisöä. Kysymyksillään pyritään saamaan kuva vastaajan asemasta yhteisöissä sekä vastaajan käsitystä yhteisön rakenteesta. Lisäksi kysyttiin, onko näissä yhteisöissä ystäviä ja kuinka paljon, ja niiden laatua koskevia kysymyksiä oli myös mukana. Yhteisöjen merkitys -osion tarkoitus on selvittää, ovatko orkesterissa olevat ystävät tärkeämpiä kuin mitä ne ovat muualla.

Luottamukseen liittyvillä kysymyksillä pyritään selittämään vastaajan käsitystä luottamuksesta, ja sitä ketkä ovat luotettavia. Lisäksi kohdassa tiedustellaan jännitteiden ratkaisemisesta omassa lähipiirissä. Luottamus on tärkeä osa hyvinvointia, ja yhteisön sisällä toimijoiden välinen luottamus on hyvin tärkeää esimerkiksi läheisten ystävyysuhteiden syntymiselle. (Vrt. Putnam, 2000.)

Orkesterisoittoa ja tunne-elämyksiä koskevat kysymykset kysymyksestä 40 eteenpäin. Kysymykset koskevat orkesterin merkitystä soittajan tunne-elämälle. Tunne-elämykset on kuorotutkimuksissa todettu yhdeksi suurimmista syistä harrastaa kuorolaulua. Tämän tutkielman kannalta on kiinnostavaa tietää, koetaanko orkesterisoiton parissa tunteita.

Orkesteriharrastukseen ja hyvinvointiin liittyvät kysymykset pyrkivät selvittämään vastaajan käsitystä orkesterisoittamisen yhteyttä omaan terveyteen. Lopussa kysellään myös vastaajan kokemusta omasta onnellisuudestaan, ensin kymmenportaisella asteikolla ja sen jälkeen hiukan suppeammin neliportaisella asteikolla. Jos orkesterisoitolla on vaikutusta terveyteen ja hyvinvointiin, on orkesterisoitto harrastuksena hyvin arvokas. Kuorolaulun ja terveyden suhteen tulokset ovat olleet hyvin merkittäviä. (Vrt. Louhivuori, 2005.)

7 TUTKIMUSTULOKSET JA NIIDEN TARKASTELU

Tuloksissa olevat kuviot ja taulukot ovat osittain kuvakaappauksia Korppi-järjestelmän raportista, joka on laadittu kysymysten vastausten perusteella. Ongelmia oli esimerkiksi siinä, että korppi tallensi kaikki vastaukset huomioimatta sitä olivatko ne tehty loppuun. Laitoin kaikki vastaukset myös SPSS-ohjelmaan. Lisäksi minulla oli yhteenveto kaikista vastauksista sekä jokainen vastauslomake erikseen, josta tarkistin tulosten oikeellisuuden. Kaikista vastauksista Korppi ei antanut haluamaani taulukkoa, joten tein monista kysymyksistä taulukon Excel-ohjelmalla. Pyrin kuitenkin ensisijaisesti käyttämään Korpista saamiani graafisia kuvioita niiden sisältämän laajan informaation vuoksi. Sellaisten kysymysten kohdalla joissa oli useita kohtia, tein taulukot Excelillä vertailun helpottamiseksi.

7.1 Taustatiedot

Kyselyn kohdat 1 – 9 käsittelevät vastaajan taustatietoja. Ensimmäinen kysymys koskee sukupuolta. Kysely lähetettiin 12 miehelle ja 21 naiselle, miehistä vastasi 10, naisista 21. Toisessa kysymyksessä kysyttiin nimeä, johon vastaajat vastasivat koodilla.

Kolmannessa kysymyksessä kysyttiin ikää. Vastaajat olivat iältään 19–29 vuotta vanhoja, orkesterin keski-ikä on 23,4 vuotta.

Kysymys n:o 4. Kysymyksessä kysyttiin ylintä suoritettua koulutusastetta. Kuusi vastaajista on suorittanut korkeakoulututkinnon, yksi ammattikorkeakoulututkinnon ja 24 ylioppilastutkinnon.

Kysymys n:o 5. Työmarkkina-asema. Opiskelijoita on 24, työttömiä yksi, osa-aikatyössä käyviä yksi, palkkatyössä olevia neljä sekä yksi vastaaja on vanhempainlomalla. 77,4 % vastaajista on opiskelijoita. 18 vastaajaa ilmoittaa koulutusasteekseen ylemmän korkeakoulututkinnon, viisi alemman korkeakoulututkinnon ja yksi peruskoulun. Peruskoulun opiskeluasteekseen ilmoittavaa voidaan pitää virheellisenä, koska sama vastaaja ilmoittaa

iäkseen 23 sekä opintojen alkamisajakseen 2006. Muuten opiskelijat ovat aloittaneet tämän hetkiset opintonsa vuosien 2003–2009 aikana.

Kysymys n:o 6. Oletteko musiikin ammattilainen tai alan opiskelija? Yhdeksän vastaajaa on musiikin ammattilaisia tai opiskelijoita eli 29 %.

Kysymys n:o 7. Siviilisäätty. Kaksi vastaajista on naimattomia ja he asuvat vanhempiensa kanssa. 19 vastaajista on naimattomia ja he asuvat yksin. Seitsemän on avoliitossa, kaksi avioliitossa ja yksi on yksinhuoltaja.

Kysymys n:o 8. Lasten lukumäärä. Kahdella vastaajista on yksi lapsi.

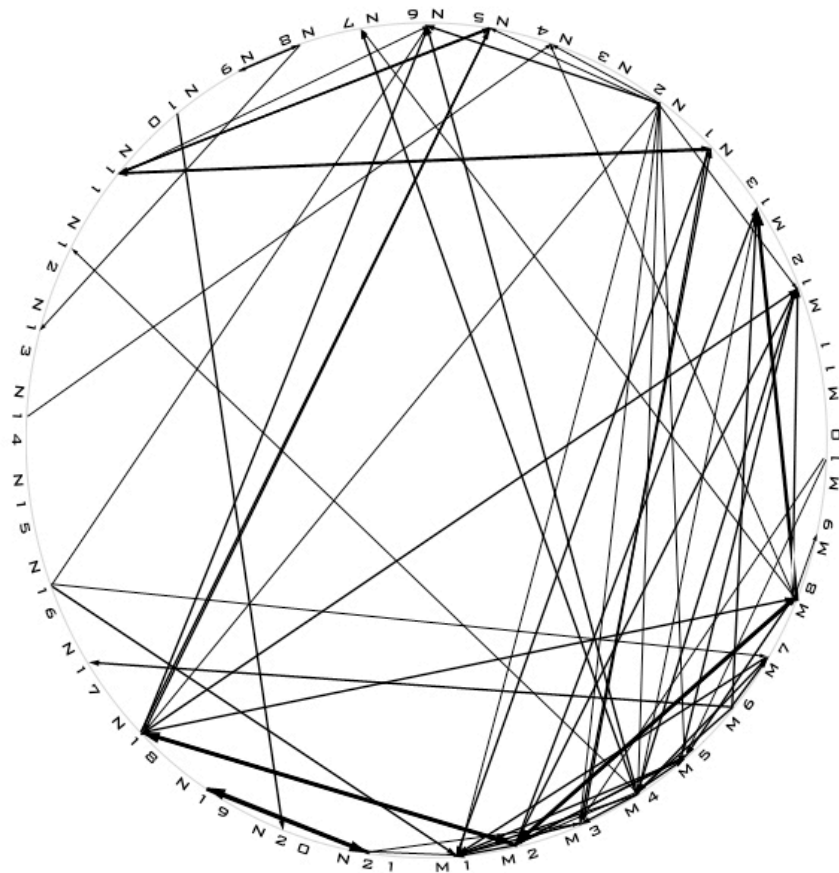
Kysymys n:o 9. Kotikunta. Jyväskylän kotikunnakseen ilmoittavia on 22, jolloin 71 % vastaajista on jyväskyläläisiä. Yksi vastaaja kertoo kotikuntansa olevan Leverkusen (Saksa), muita kotikuntia ovat Toholampi (1), Kauhava (1), Jurva (1), Iisalmi (1), Espoo (1) sekä Kuopio (3). Maakuntia kysyttäessä kysymyksen sisältö jäi monelle vastaajalle hiukan epäselväksi, suurin osa vastaajista vastasi kuitenkin Keski-Suomi. Neljä vastaaja oli Pohjois-Savosta, kaksi Etelä-Pohjanmaalta ja yksi Uusimaalta.

7.2 Ystävyyssuhteet

Kysymys n:o 10. Kuinka paljon sinulla on ystäviä, joiden kanssa pystyt keskustelemaan myös hyvin henkilökohtaisista asioista? Kaksi vastaajaa jätti vastaamatta, yksi vastasi ”useita”. Yksi vastaaja kertoi että hänellä ”*aivan kaikista läheisimpiä viisi ja kohtuupaljon läheisiä ystäviä, joiden kanssa voi keskustella myös henkilökohtaisista asioista. Varmaan 15.*” Keskiarvoon on laskettu tämän vastaajan kohdalla 15 ystävää. Keskimäärin vastaajilla on noin 5–6 tärkeää ystävää. Yhdeksällä vastaajalla orkesterissa ei ole hyviä ystäviä, ja 21 kertoo että orkesterissa on hyviä ystäviä. Yksi ei vastannut tähän kysymykseen. 68 %:lla vastaajista on hyviä ystäviä orkesterissa, ja kullakin niitä on keskimäärin kolme. 15 soittajalla on sellaisia tärkeitä ystäviä, jotka ovat soittaneet orkesterissa, mutta eivät soita enää. Tällaisten ystävien lukumäärä on keskimäärin 1–2. Kahdella vastaajalla, joilla ei enää ystäviä orkesterissa on ollut niitä

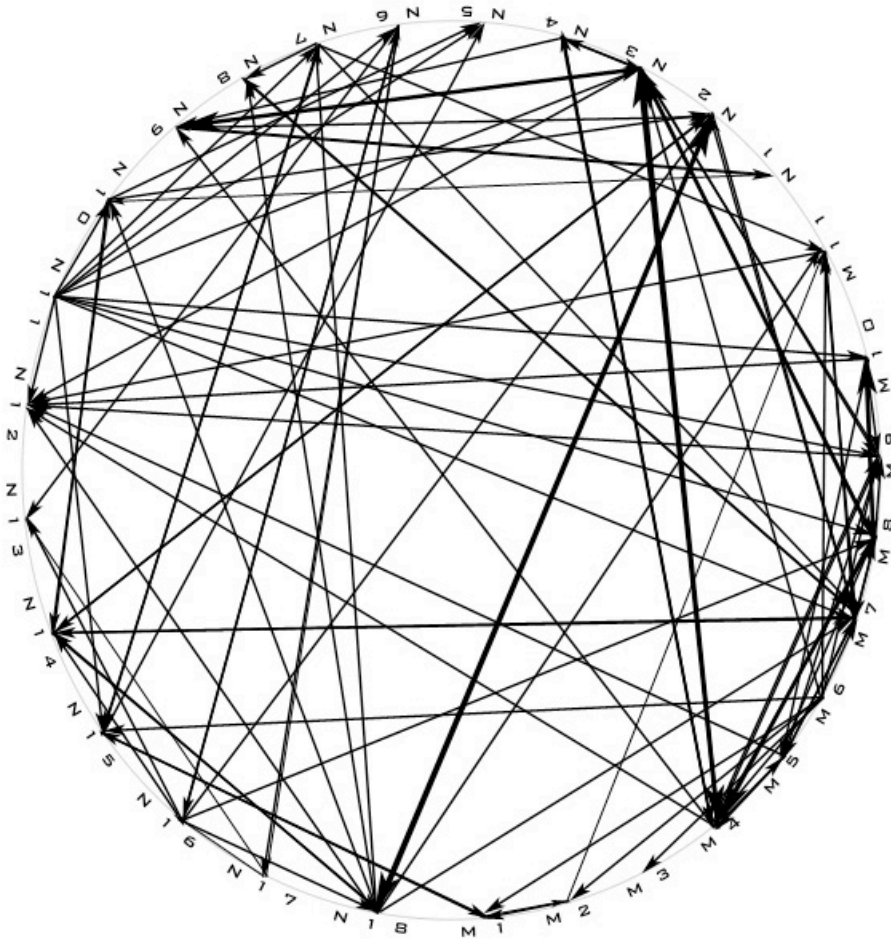
aikaisemmin. Läheisten ystävien määrällä on todettu olevan vaikutusta myös terveyteen. (Ks. Hyypä, 2002.)

Kysymys n:o 11. Kysymyksessä pyrittiin kartoittamaan soittajien ystävyysuhteita muihin Puhkupillien soittajiin orkesteriharjoitusten ulkopuolella. Vastaja merkitsi ystävän nimen, joka oli annettu koodina. Seuraavaksi vastaja ilmoitti kuinka usein hän esimerkiksi viettää iltaa henkilön kanssa. Lisäksi tällaisia yhdessä olemisen muotoja oli yhteinen muu harrastus, yhteinen lounas, keskustelua henkilökohtaisista asioista sekä jokin muu, johon sai itse vastata haluamallaan tavalla. Kaksi vastaajaa ilmoitti käyvän samaa koulua ja näkevän ystäviään erittäin usein. Asteikko, jolla tapaamisten tiheyttä määriteltiin oli 1–5. Näin saadut vastaukset tapaamisten tiheydestä laskettiin yhteen, jolloin saatiin kokonaisluku tapaamisista ystävän kanssa. Tämä luku oli korkeintaan 25, ja se on jaettu kolmeen eri vahvuiseen siteeseen ystävän kanssa. Näihin siteisiin perustuen on tehty seuraava kuvio:

KUVIO 3 . Kuvio kuvaa Puhkupillien sosiaalista verkostoa syksyn alussa 2009.

Ympyrän reunoilla olevat koodit tarkoittavat vastaajia. M tarkoittaa miestä ja N naista. Vastaajan side toiseen vastaajaan on merkitty nuolella, esimerkiksi henkilö M4 on tekemisissä henkilön M12 kanssa, mutta toisinpäin suhdetta ei ole ilmoitettu. Kaikki orkesterilaiset eivät vastanneet kysymykseen toivotulla tavalla. Esimerkiksi yksi vastaaja käytti itse keksimiään koodeja, joten niitä ei voitu lisätä kuvioon. Lisäksi olen itse mukana kuviossa, mutta en ole vastannut kyselyyn. Mukana on minun lisäksi kolme muuta miespuolista, jotka eivät vastanneet kyselyyn. Näin ollen henkilöistä M9, M11, M12 ja M13 ei lähde siteitä ollenkaan. Naisten kohdalla kaikilla ei ollut ystäviä orkesterissa, mutta osa jätti vastaamatta. Ne, jotka ilmoittivat ettei orkesterissa ole läheisiä ystäviä, ovat N3, N4, N7, N13, N15, sekä N17. Naisista vastaamatta jätti N20 ja N6 ilmoitti että hänellä on ystävä, mutta ei kertonut tämän nimeä. Musica-kuorosta tehty vastaava sosiogrammi on seuraavanlainen:

KUVIO 4. Musica-kuoron sosiaalinen verkosto keväällä 2009. (Salmenkangas, keskeneräinen)

Verkostoituminen orkesterin sisällä on tärkeää, sillä se parantaa omaa hyvinvointia sekä myös soivaa lopputulosta (ks. Hyyppä, 2005, Heiling, 2000). Kun vertaa Puhkupillien (KUVIO 3.) sekä yllä olevaa Musica-kuoron sosiogrammia huomaa, että Musica-kuorossa on sidoksia enemmän ja ne jakautuvat tasaisemmin kuin Puhkupilleissä. Puhkupillien sosiogrammissa miespuolisilla on naisia tiheämpi verkosto. Miesten tiheämpi verkostoituminen on havaittavissa myös Musica-kuorossa. Se voi johtua myös siitä, että miehiä on kummassakin yhteisössä vähemmän.

Puhkupillien osalta miesten tiheämpään verkostoitumiseen voi syynä olla esimerkiksi varusmiespalvelus. Orkesterin miehistä moni on käynyt varusmiespalveluksensa Lahden varusmiessoittokunnassa, joka voi olla miehiä yhdistävä tekijä. Vuosi ammattimaisesti toimivassa sotilassoittokunnassa takaa tietyn rutiinin ja osaamisen, jota vanhemmat soittajat osaavat odottaa uudelta soittajalta. Näin ollen uudella soittajalla on jo valmiiksi tietynlainen asema yhteisössä. Voisi olettaa, että varusmiespalvelus lisää nuorten miesten verkostoitumista. Erityisesti puhallinmusiikin saralla Suomessa varusmiespalvelus voi olla hyvinkin merkittävä tekijä.

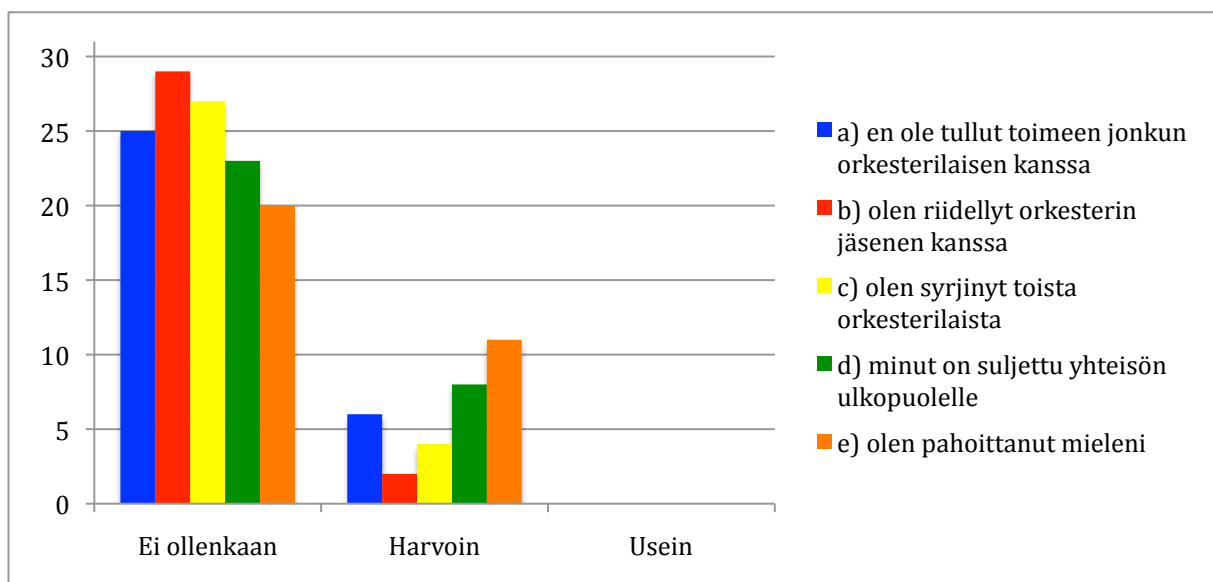
Kokonaan miesten verkostoitumista ei kuitenkaan selitä sotilassoittokunta, koska myös Musica-kuorossa miesten verkostoituminen on selkeämpää. On mahdollista, että miesten verkostoitumista kuorossakin edesauttavat mahdolliset yhteiset kokemukset varusmiespalveluksessa. Näiden kahden yhteisön tulosten valossa voisi päätellä, että miehet verkostoituvat toistensa kanssa naisia helpommin. On kuitenkin tärkeää muistaa, että orkesterin sosiogrammi on tehty kauden alussa ja että soittajien vaihtuvuus on suurempi kuin Musica-kuorossa. Myöskin kuoron keski-ikä on korkeampi, 26,4 vuotta (orkesterilla 23,4). Jos ajatellaan aikaa opiskellessa, kolmen vuoden ero on merkittävä. Sosiogrammin perusteella kuoro olisi enemmän kollektiivinen, yhteisöön panostava joukko. Sosiogrammin mukaan orkesteri olisi enemmän yhteisö, joka on yhdessä musiikin tekemisen tähden. (Vrt. KUVIO 1). Asia ei kuitenkaan ole näin yksioikoinen, kuten edellä käy ilmi.

Kysymys n:o 12. Onko sinulla orkesterissa ystäviä, joiden kanssa suurin osa harrastuksistanne ovat samoja? 21 vastasi ei, jolloin 68 %:lle soittajista orkesteri on ihmisiä yhdistävä harrastus. Yhdeksällä vastaajalla oli orkesterissa joku, jonka kanssa suurin osa harrastuksista oli samoja.

Kysymys n:o 13. Ovatko orkesterissa olevat ystävät läheisempiä kuin ystävät orkesterin ulkopuolella? 17 vastaaja vastasi ei, neljä kyllä ja yhdeksän sanoi ystävien olevan yhtä läheisiä. 55 % vastasi kieltävästi, 13 % myöntävästi ja 32 % on sitä mieltä että ystävät ovat yhtä läheisiä.

Kysymys n:o 14. kuinka merkittävänä näet orkesterin uusien ystävien saamisessa? Kysymykseen vastattiin asteikolla 1–5. Yhdeksän vastasi 5, 13 vastasi 4, seitsemän vastasi 3, yksi vastasi 2. Suurin osa orkesterista, 71 % eli 4–5 vastanneet pitävät orkesteria merkittävänä paikkana ystävien saamisessa. Ystävät ovat erittäin tärkeässä roolissa ihmisen oman hyvinvoinnin kannalta, ja orkesteria pidetään tärkeänä välineenä ystävien saamiseen. (Ks. Hyyppä, 2002.)

Kysymys n:o 15. Ristiriitatilanteet.

KUVIO 5. Ristiriitatilanteiden kokeminen orkesterissa.

Yllä olevasta kuvioista käy ilmi, että orkesteri tulee hyvin toimeen keskenään. Riitoja on orkesterissa todella harvoin, ja on mahdollista, että kahdella vastaajalla on ollut riita toistensa kanssa. Muut eivät ole tätä kuitenkaan huomanneet. Soittajat eivät koe syrjivänsä toisiaan siinä määrin, kuinka he kokevat tullessa syrjityksi.

Suurin osa ei ole pahoittanut mieltään orkesterissa. 35 % on kuitenkin pahoittanut mieltään, mutta on epäselvää onko tilanne ollut harjoituksissa vai jossakin muussa orkesterin yhteisessä

tilaisuudessa, konsertissa, harjoitusleirillä tai esimerkiksi orkesterin tekemällä konserttimatkalla.

Louhivuoren tutkimuksessa käy ilmi, että kuoron sisällä olevat ystävyysuhteet ovat merkittävämpiä kuin ystävyysuhteet muunlaisissa ryhmissä (Louhivuori 2005). Orkesterissa olevia ystävyysuhteita ei koettu merkittävästi paremmiksi kuin muissa yhteisöissä olevia. (ks. kysymys 13.) Ristiriitatilanteita orkesterissa on kuitenkin hyvin vähän eikä niitä ole ainakaan koettu ongelmaksi yhtyeessä. On kuitenkin muistettava, että orkesterin sisällä on seurustelusuhteita. Sellaiseen saattaa liittyä myös ajoittaista erimielisyyttä.

7.3 Harrastaminen

Kysymys n:o 16. Orkesterilaisten muiden soitinten soittamisen harrastaminen. Pianon soittoa ilmoitti harrastavansa 24 vastaajaa, näistä 15 vuotta tai enemmän on soittanut 8 vastaajaa, 7–14 vuotta on soittanut 4 vastaajaa ja loput 12 ovat soittaneet 1–6 vuotta. Pianoa on siis soittanut 75% yhtyeestä, ja 26% yhtyeestä on soittanut pianoa yli 15 vuotta. Erilaisissa kokoonpanoissa, kamariorkestereissa, pienyhtyeissä pianoa harrastaneista on soittanut 6 soittajaa. 2 vastaajaa ilmoittaa kuitenkin toimineensa säestäjänä, muttei ole soittanut yhtyeissä. 15 pianoa soittavaa on opiskellut klassista pianon soittoa, joista 6 soittajaa soittaa myös kevyttä musiikkia, pop-musiikkia tai jazzia. Kolme soittaa pelkästään kevyttä musiikkia, jazzia, poppia, rockia ja iskelmää. Loput eivät vastanneet mitä musiikkia soittavat pianolla.

Laulutunneilla on käynyt kuusi vastaajaa, ja keskimäärin laulua on harrastettu 6,5 vuotta. Viisi vastaajista laulaa myös yhtyeissä, kuorossa yksi, lauluyhtyeessä kaksi ja pienyhtyeissä kolme vastaajaa. Kaikki vastaajat harrastavat laulua monipuolisesti, klassista sekä kevyttä musiikkia, ja kolme myös hengellistä musiikkia.

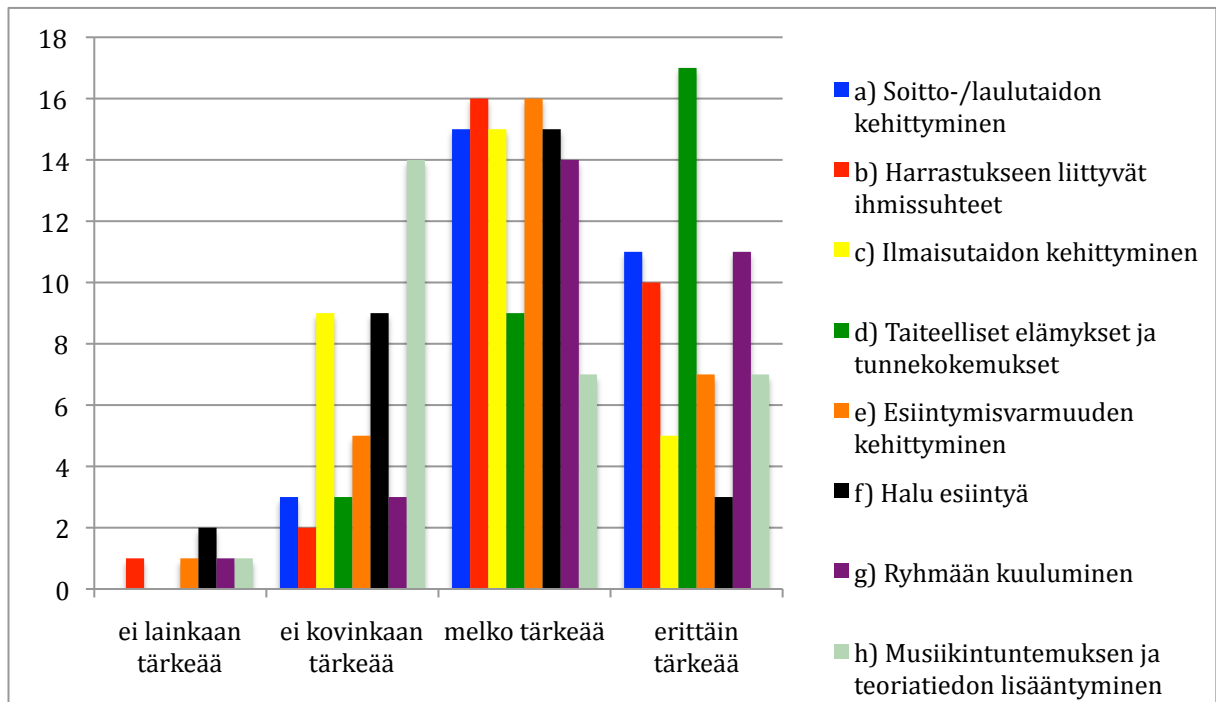
Pianoa ja laulua harrastavia oli eniten. Muita soittimia, joiden soittamista orkesterin jäsenet harrastavat, ovat viulu, kaksi trumpettia, poikkihuilu, nokkahuilu, baritonitorvi, tuuba, kolme lyömäsoitinten tai rumpujen harrastajaa, kolme saksofonistia sekä kolme kitaristia. Muita soittimia kuin piano tai laulu on yhteensä 14. Keskimäärin soittimia on soitettu 7 vuotta.

Jotakin muuta kuin orkesterissa soittamaansa soitinta tai laulua ilmoittaa harrastavansa 27 orkesterilaista, 87 %. Kokonaisvastausten perusteella voidaan olettaa, että neljä vastaajaa, jotka eivät ilmoittaneet soittavansa muita soittimia, eivät joko soita niitä tai eivät ymmärtäneet kysymystä. Muita soittimia on harrastettu 1–20 vuotta. Jos jokaiselta soittajalta valitaan vain se soitin, jota hän on soittanut vuosissa mitattuna eniten, on orkesterin keskiarvo 9,7 vuotta. Monet, jotka harrastavat useita soittimia, ovat soittaneet kaikkia soittimiaan yli 10 vuotta. Musiikkityylit kattavat lähes koko länsimaisen musiikin kirjon.

Vastaajilla on paljon kokemusta myös muiden soitinten soittamisesta, ja kokemus musiikin harrastamisesta on orkesterin sisällä laaja ja monipuolinen. Näitä taitoja ja tietoja muista soittimista kannattaisi orkesterin harjoituksissa käyttää mahdollisimman paljon ja monipuolisesti yhteiseksi hyväksi, paremman musiikillisen päämäärän saavuttamiseksi. Muiden soittimien harrastamista on myös niin paljon, että kaikilta soittajilta on mahdotonta odottaa täysipainoista paneutumista tiettyyn orkesteriin. Tästä seuraa ongelmia harjoituksissa käymisen suhteen, koska on monia orkestereita ei minkään orkesterin harjoituksia välttämättä pidetä erityisen tärkeinä. Voidaan myös olettaa, että soittaja kokee orkesterin tarvitsevan hänen instrumenttinsa panosta musiikkiin, eikä niinkään hänen itsensä panosta orkesterin yhteishengen kannalta.

Johansonin (2001) tutkimuksen mukaan kulttuurinen aktiivisuus parantaa ihmisen hyvinvointia, erityisesti käyminen kulttuuritapahtumissa. Koska orkesterisoittajilla on niin paljon kiinnostusta erilaisten soittimien harrastamiseen, voidaan olettaa että harrastus jatkuu jossakin muodossa myös tulevaisuudessa. Se tietäisi orkesterin soittajille parempaa vointia. (Konlaan, 2001.)

Kysymys n:o 17. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat soitto- ja lauluharrastuksessa?

KUVIO 6. Soitto- ja lauluharrastuksessa tärkeät asiat.

Musiikkiharrastuksissa suurimmalle osalle kehittyminen soittajana tai laulajana on keskeisimpiä asioita. Ihmissuhteet orkesterissa ovat jotakuinkin yhtä tärkeitä kuin oma kehittyminen laulajana tai soittajana. Mukana on myös soittajia, joille orkesterin ihmissuhteilla ei ole kovin suurta merkitystä. Oman ilmaisutaidon kehittyminen on soittajille melko tärkeää. Taiteelliset elämykset ja tunnekokemukset ovat musiikkiharrastuksissa erittäin tärkeitä ja nousevat selkeästi esille tärkeimpänä asiana musiikkiharrastuksessa. Esiintymisvarmuuden kehittymistä pidetään melko tärkeänä. Halu saada esiintyä on orkesterilaisille melko tärkeää, keskiarvo on kuitenkin kallistunut hiukan siihen suuntaan, että esiintyminen ei olisi kovinkaan tärkeää. Ryhmään kuuluminen on soittajille melko tärkeää, keskiarvo viittaa siihen, että yhteisöllisyys on soittajille musiikkiharrastuksessa erittäin tärkeää. Teoriatiedon tai musiikintuntemusta ei pidetä kovinkaan tärkeänä. Puolet vastanneista pitää sitä kuitenkin melko tärkeänä tai erittäin tärkeänä. Kokonaisuutena tärkeimmiksi tekijöiksi musiikkiharrastuksessa näyttävät muodostuvan ihmiset sekä elämykset musiikin parissa.

Muiksi tekijöiksi musiikkiharrastuksen kannalta tärkeiksi mainittiin rentoutuminen ja vastapaino opinnoille.

Louhivuoren (2005) mukaan kuorossa käyvälle tärkeimpiä asioita kuoroharrastuksessa ovat taiteelliset elämykset ja tunnekokemukset. Näin näyttäisi olevan myös tämän orkesterin kohdalla. Muutenkin tämän kysymyksen tulokset ovat hyvin samankaltaisia kuorojen kanssa, mutta hyvin merkittävä ero on siinä, ettei orkesterilaisille musiikintuntemuksen ja teorian tiedon lisääntyminen ole kovinkaan tärkeää. Se selittyy mahdollisesti sillä, että orkesterin soittajilla on jo takanaan paljon opintoja musiikinteoriasta. Lisäksi kokemus useista eri soittimista ja musiikkityyleistä myös muissa orkestereissa on lisännyt jo orkesterilaisten musiikintuntemusta. Tämän kohdan vastausten perusteella voisikin olettaa, että orkesterisoittajat ovat jossakin määrin jopa kuorolaisia enemmän orkesterin parissa yhdessä tehtävän musiikin, ihmisten sekä tunne-elämysten takia.

Kysymys n:o 18. Kuinka kauan orkesterissa on soitettu? Kysymyksen asettelu oli hankala, vastaaja ei tiedä onko kysymys Puhkupilleistä vai orkesterisoittamisesta ylipäätään. Osa vastauksista oli tämän orkesterin osalta, osa oli vastannut orkestereissa soiton vuosien lukumäärän ylipäätään. Keskiarvoltaan orkestereissa on soitettu 8 vuotta.

Kysymys n:o 19. Kuinka monessa orkesterissa soitatte tällä hetkellä? 22 soittaa yhdessä orkesterissa. Kolme soittaa kahdessa orkesterissa, viisi soittaa kolmessa tai useammassa orkesterissa. 26% Puhkupillien soittajista soittaa useammassa kuin yhdessä orkesterissa.

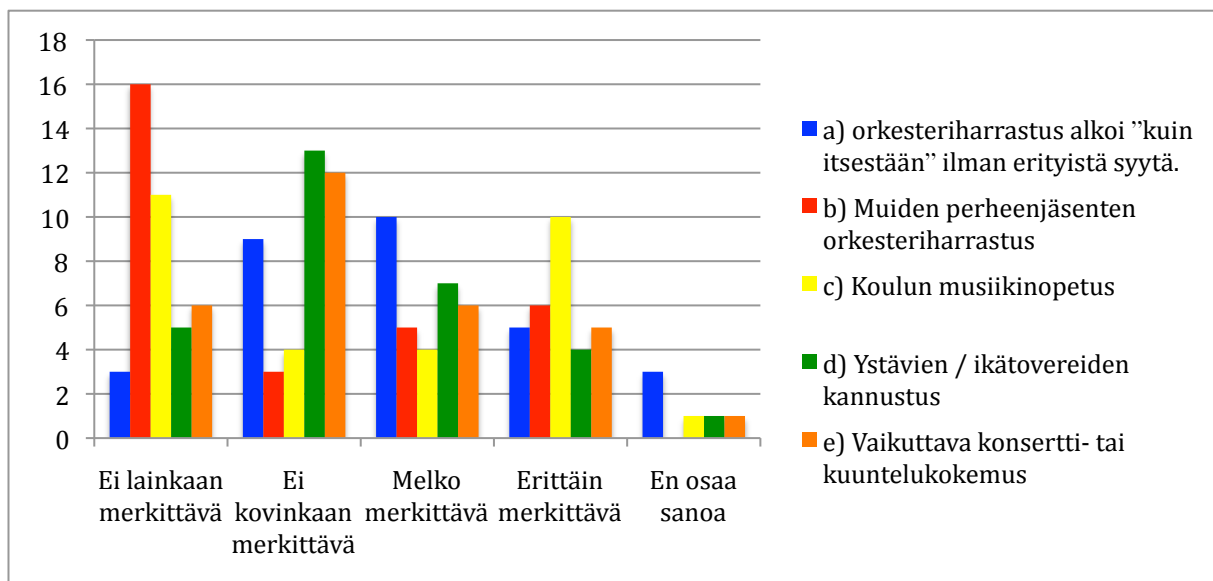
Kysymys n:o 20. Orkesterien harjoitteluaktiivisuus, orkesterityyppi, soittajien lukumäärä sekä aikomukset jatkamisesta kyseisessä orkesterissa. Kaikki vastaajat soittavat Puhkupilleissä, mutta harjoitteluaktiivisuudessa oli eroja. Vastaukset viikoittaisten harjoitusten kestosta vaihtelivat 1–6 tunnin välillä. Keskimäärin soittajat kuitenkin harjoittelevat Puhkupilleissä 2,5 tuntia. Hajonta selittyy luultavasti kysymyksen väärin ymmärtämisellä tai jatkuvalla myöhästelyllä harjoituksista. Osa vastaajista on luultavasti merkannut tuntimäärään myös sen ajan, joka kuluu oman stemman harjoitteluun.

Kolme vastaajaa soittaa big bandissa, neljä sinfoniaorkesterissa sekä neljä jossakin muussa puhallinorkesterissa tai viihdeorkesterissa. 8 soittajaa soittaa kolmessa tai useammassa orkesterissa, ja jokaisen orkesterin viikoittainen harjoitusmäärä on 1–3,5 tuntia.

Kolmessa orkesterissa soittavalle tulee siis viikoittaisia harjoituksia kuusi tuntia, jos harjoituksen kesto on keskimäärin kaksi tuntia. Harjoitusmäärä vaihtelee jokaisen soittajan kohdalla, ja orkesterit jotka listattiin ovat myös kaikki säännöllisesti esiintyviä. Viikoittaisten harjoitusten lisäksi täytyy siis myös huomioida jokaisen orkesterin kohdalla olevat konsertit, harjoitusviikonloput sekä mahdollinen oman stemman harjoittelu. Tunteja kertyy useassa orkesterissa soittavalle jo niin paljon, että täydellinen sitoutuminen jokaiseen orkesteriin voidaan kokea hankalaksi.

7.4 Orkesteri harrastuksena

Kysymys n:o 21. merkittävät syyt orkesteriharrastuksen alkamiselle. Vastaajille on ollut epäselvää vastataanko tähän kysymykseen Puhkupillien osalta vai orkesteriharrastuksen suhteen ylipäätään.

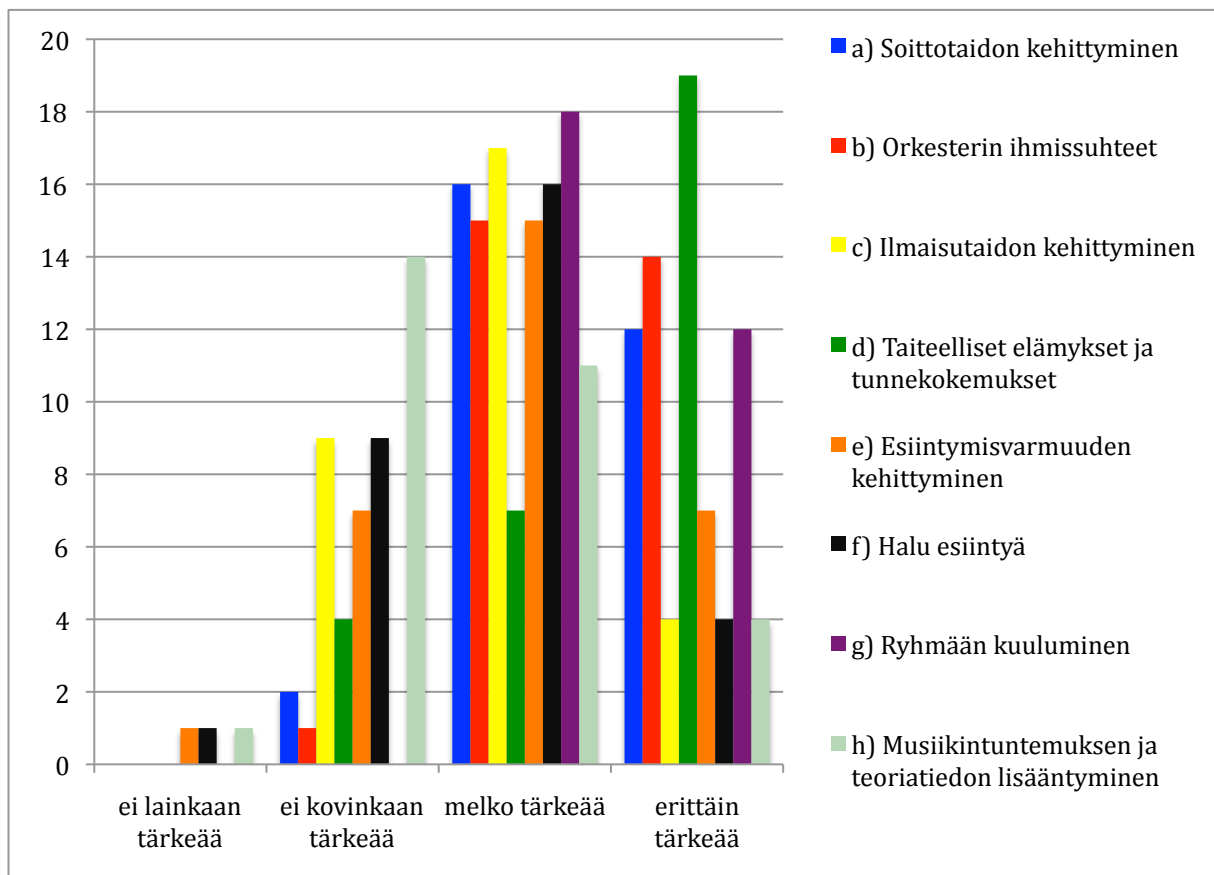
KUVIO 7. Orkesteriharrastuksen alkamisen kannalta merkittävät syyt.

Koulun musiikinopetuksen merkitys soittoharrastukselle jakaa selvästi vastaajat. Kolmannekselle vastaajista koulun musiikinopetuksella ei ole ollut tekemistä soittoharrastuksen kanssa, kolmannes ei pidä sitä kovinkaan merkittävänä tai melko merkittävänä, ja kolmannekselle se on ollut erittäin merkittävä syy. On siis hyvin paljon kiinni opettajasta, vaikuttaako hän orkesteriharrastuksen alkamiseen. Jos musiikinopettajalla ei ole edes käsitystä

siitä, mikä orkesteri on, ei häneltä luultavasti myöskään saa minkäänlaista rohkaisua orkesterisoittoon. Olisi tärkeää, että koulujen opettajilla olisi itsellä jonkinlainen kokemus orkesteritoiminnasta.

Ystäväpiirin kannustusta ei pidetä kovinkaan merkittävänä syynä soittoharrastuksen aloittamiselle, eikä konsertti- tai kuuntelukokemus ole ollut kovinkaan merkittävä syy. Muita syitä soittoharrastuksen aloittamiselle oli vanhempien rohkaisu, soitonopettajan suositus orkesterisoittoon tai pakko musiikkiopistossa opiskeleville. Yhteistä tekijää orkesteriharrastuksen alkamiselle ei näytä olevan, syyt ovat hyvin yksilöllisiä.

Kysymys n:o 22. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat orkesteriharrastuksessa? Kysymykset ovat samoja kuin kysymyksessä 17. Nämä kysymykset koskevat kuitenkin vain orkesteriharrastusta. Vastaajille on saattanut olla epäselvää, koskeeko tämä kysymys pelkästään tätä orkesteria vai orkestereita ylipäätään. Mahdollisesti tästä johtuvan epäselvyyden vuoksi vastaukset ovat hyvin samankaltaisia kuin kysymyksessä 17.

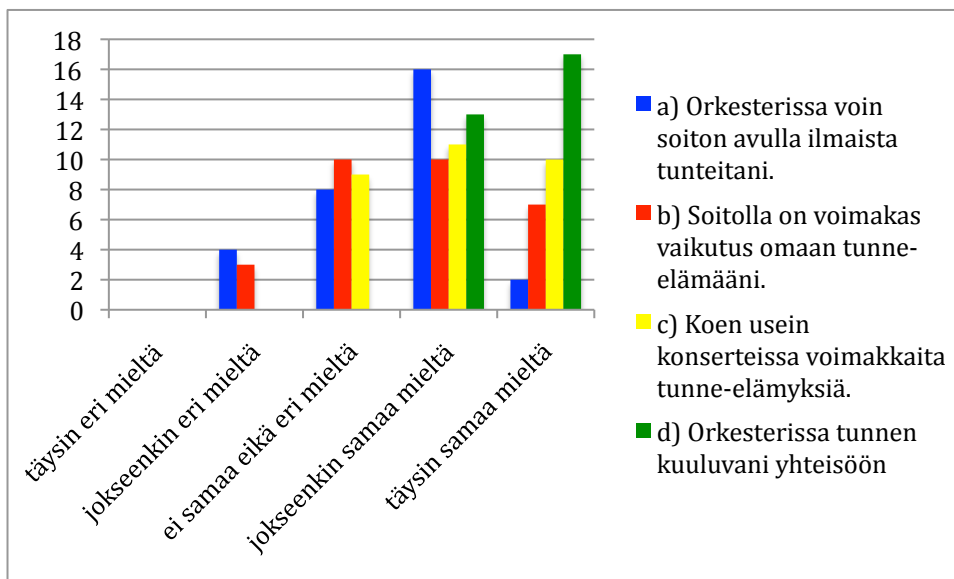
KUVIO 8. Orkesteriharrastuksessa tärkeät asiat.

Soittotaidon kehittymistä pidetään melko tärkeänä, 40 % soittajista se on kuitenkin erittäin tärkeää. Tässä kohden on eroa kohdan 17. kysymykseen (ks. KUVIO 6.), ihmissuhteita pidetään tärkeämpiä. On mahdollista, että orkesterin uudet soittajat vertaavat tässä kysymyksessä orkestereihin ylipäätään eikä pelkästään Puhkupilleihin, jossa uusia ystäviä ei vielä ehkä ole.

Taiteellisten elämysten ja tunnekokemusten saaminen on erittäin tärkeää. Kysymykseen 17. verrattuna taiteelliset elämykset ja tunnekokemukset ovat vielä tärkeämpiä. Halu esiintyä on melko tärkeää. Muiksi tärkeiksi tekijöiksi orkesteriharrastuksessa mainittiin rentoutuminen ja hauskanpito.

Ryhmään kuuluminen on kaikkien soittajien mielestä melko tärkeää tai erittäin tärkeää. Kysymykseen 17. verrattuna jokainen vastaaja koki tässä yhteydessä ryhmään kuulumisen tärkeäksi, kun edellisessä sillä ei ollut kaikille merkitystä. Voisi ajatella, että musiikin parissa syntynyt vuorovaikutus liittyy yhteen elämykset ja tunteiden kokemisen, sekä ryhmään kuulumisen. Voisi olettaa, että ilman ryhmään kuulumisen tunnetta ja ystäviä elämykset orkesterisoiton parissa eivät ole niin voimakkaita.

Kysymys n:o 23. Erilaisia väittämiä tunteiden vaikutuksesta orkesteriharrastukseen.

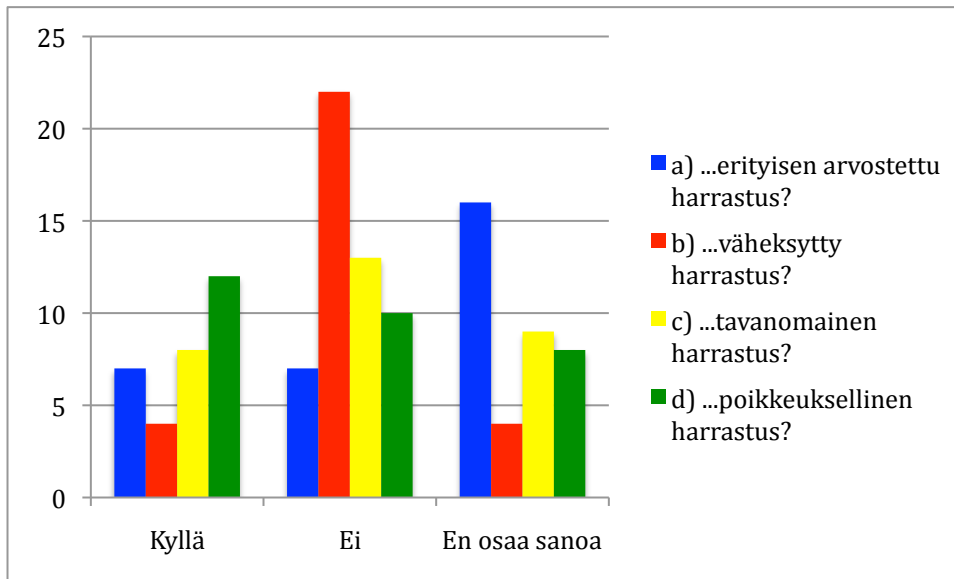

KUVIO 9. Orkesteriharrastus ja tunteet.

Suurin osa soittajista on jokseenkin samaa mieltä, että he voivat soiton kautta ilmaista tunteitaan, ja yli puolet soittajista on sitä mieltä, että soitolla on vaikutusta heidän tunne-elämäänsä.

Valtaosa soittajista on jokseenkin samaa mieltä, että he kokevat konserteissa voimakkaita tunne-elämyksiä. Soittajat ovat yhtä mieltä siitä, että orkesterissa syntyy tunne yhteisöllisyydestä. Musiikki selvästi edesauttaa vuorovaikutusta ihmisten välillä. Orkesteri on harrastus, jonka parissa koetaan voimakkaita tunteita ja jonka avulla omia tunteitaan voi ilmaista.

Kysymys n:o 24. ”Kun ajattelette muita (ei-musiikillisia) yhteisöjä ja ryhmiä joihin kuulutte, onko orkesterisoitto jossakin niistä...”

KUVIO 10. Orkesteriharrastuksen arvostus muissa yhteisöissä.

Kysymyksen asettelu saattoi olla hiukan hankala, sillä puolet ei osannut vastata kysymykseen, ja toisen puolikkaan mielipiteet jakautuivat kahtia.

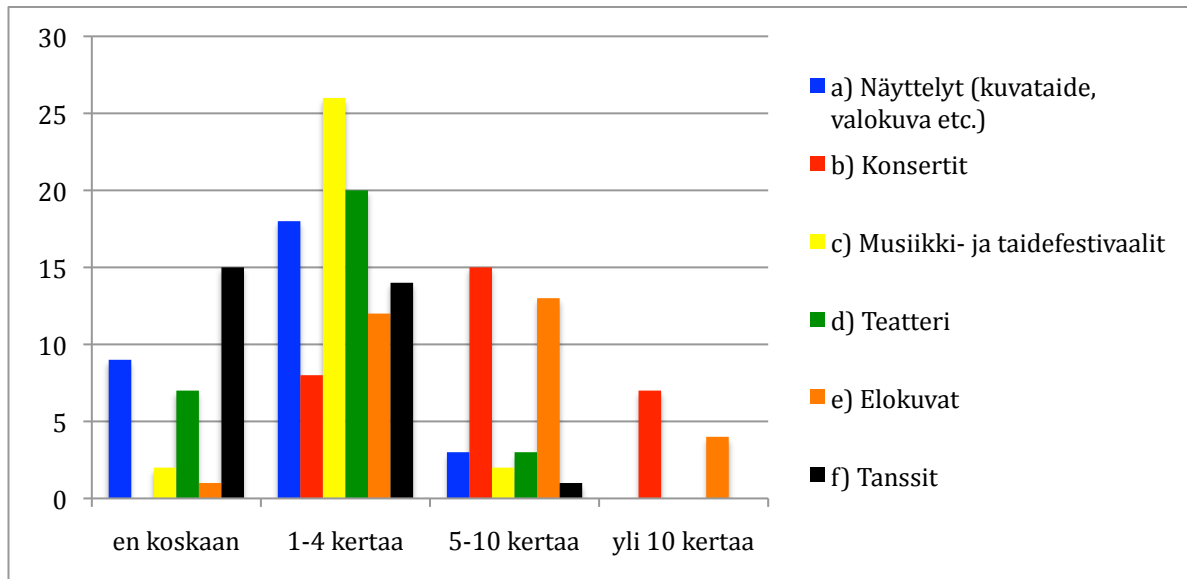
Orkesterisoittoa ei väheksytä muissa yhteisöissä, neljä soittajaa ovat kuitenkin kokeneet myös väheksyntää muualla soittoharrastustaan kohtaan. Orkesteriharrastusta ei pidetä tavanomaisena. Joukossa olevat musiikin ammattiopiskelijat ovat luultavasti niitä, joiden ystävät pitävät sitä kuitenkin tavanomaisena harrastuksena.

Vastaukset jakautuvat kohtalaisen tasaisesti. Voisi olettaa, että kyllä vastanneet ovat muita kuin musiikin ammattilaisia tai opiskelijoita, ja ovat yhteydessä yhteisöihin joissa soittaminen ei ole tavanomainen harrastus.

Vastaukset edellisiin kysymyksiin jakautuvat tasaisesti. Syynä on mahdollisesti se, että soittajista 29 % on musiikin ammattilaisia tai opiskelijoita. Lisäksi myös 29 % soittaa useammassa kuin yhdessä orkesterissa, joten orkesteri harrastuksena ei muissa yhteisöissä luultavasti ole vieras. Jos tämä orkesteri on vastaajalle ainut paikka olla tekemisissä musiikkia

tekevien ihmisten kanssa, on luonnollista että muissa yhteisöissä orkesteri koetaan poikkeavaksi harrastukseksi.

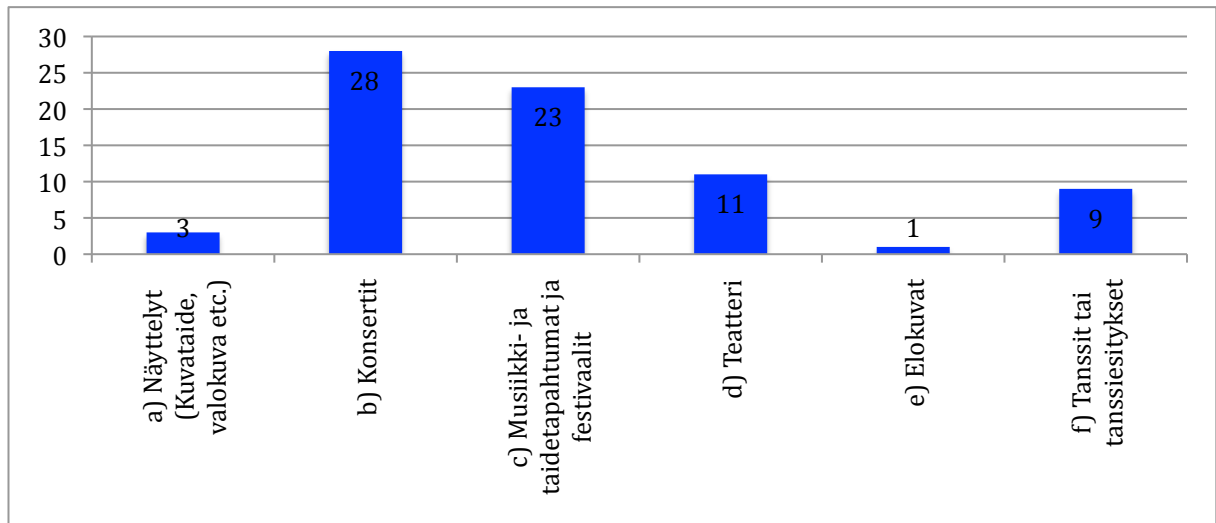
Kysymys n:o 25. Osallistuminen katsojana tai kuulijana kulttuuriaktiviteetteihin vuoden aikana. Kysymys on oleellinen Konlaanin kulttuuriin ja hyvinvointiin liittyvän tutkimuksen näkökulmasta. Jos harrastamista on paljon, se on hyväksi terveydelle. (Konlaan, 2001.)

KUVIO 11. Soittajien osallistuminen kuulijana tai katselijana kulttuuriaktiviteetteihin.

Näyttelyihin ei osallistuta kovinkaan paljoa vuoden aikana. Konserteissa käydään selkeästi useammin kuin esimerkiksi näyttelyissä tai seuraavassa kohdassa mainituilla musiikki- ja taidefestivaaleilla. Orkesterissa soittavat harrastavat selvästi enemmän konsertteja ja elokuvissa käymistä. Tanssit, teatteri ja taidefestivaalit eivät kiinnosta yhtä paljon. Nämä asiat selittyvät osin orkesterin keski-ikällä (23,5) sekä elämänvaiheella. Moni opiskelee tiiviisti, ja muutamilla on myös lapsia. On selvää, ettei aikaa riitä kaikille mahdollisille harrastuksille, varsinkin kun huomioi erilaisiin soittoharrastuksiinkin uppoavan ajan. (Ks. s.40–41.)

Kysymys n:o 26. Mitä seuraavista kulttuuriaktiviteeteista on oltu mukana toteuttamassa joko järjestäjänä tai esiintyjänä:

KUVIO 12. Orkesterisoittajien osallistuminen kulttuuriaktiviteettien järjestämiseen.

Muiksi aktiviteetiksi, jota on kuluvan vuoden aikana oltu toteuttamassa mainittiin musikaali. Suuri osa soittajista on luonnollisesti ollut järjestämässä konsertteja. Huomattava määrä on myös osallistunut tapahtumien tai festivaalien järjestämiseen. Syksyllä 2009 järjestetty Puhallus-tapahtuma Jyväskylässä luultavasti selittää tämän. Tapahtuma järjestetään muutaman vuoden välein, ja sen järjestää aina joku akateeminen puhallinorkesteri ja sinne kutsutaan muut Suomessa toimivat akateemiset puhallinorkesterit vieraiksi. Tapahtuman järjestelyt aloitettiin jo vuoden 2008 aikana.

Kysymys n:o 27. Minkä tyyppisissä järjestöissä tai vastaavissa vastaaja on edelleen jäsenenä? Jätän tästä kysymyksestä kohdan "(o)" pois, koska vastaajat pysytään jäljittämään vastausten perusteella, eivätkä järjestöjen nimet ole tutkimuksen kannalta oleellisia.

Taulukko 3. Jäsenyydet ja kunkin jäsenen aktiivisuus kyseisessä yhteisössä.

	Jäsenyys (1=ollut jäsen, 2=edelleen jäsen)	Aktiivisuusaste 1...3
a) Yhteiskunnalliset luottamustoimet	#1 #1 #2	#2 #1 #3
b) Hengelliset / uskonnolliset järjestöt	#1 #2 #2 #2	#2 #2 #1 #1
c) Seurakunta	#1 #2 #1 #2 #2 #2 #2 #2 #1 #2	#1 #2 #1 #1 #1 #1 #1 (tai oikeastaan 0) #1 #1 #1 #1
d) Työmarkkinajärjestöt	#2 #2	#1
e) Muut ammatilliset yhdistykset	#2	#2
f) Taide- ja kulttuurijärjestöt	#2 #2 #2 #2 #1 #2 #1 #1	#1 #3 #2 #3 #3 #3 #3
g) Poliittiset puolueet tai järjestöt / aatteelliset yhdistykset	#2 #2	#1 #2
h) Urheilu- tai liikuntajärjestöt	#2 #1 #2 #2 #1 #1 #1 #1 #2	#2 #2 #2 #3 #3
i) Nuorisojärjestöt (esim. partio, Allianssi jne.)	#1 #2 #1 #2 #2 #1	#3 #3 #1 #1
j) Ihmisoikeus- tai kehitysyhteistyöjärjestöt (esim. Amnesty jne.)	#2 #2 #1 #1	#1 #2 #1
k) Ympäristönsuojelu- tai eläinoikeusliikkeet	#1 #1	#2
l) Oma-apuryhmät tai vastaavat		
m) Vanhusten, vammaisten tai huono-osaisten auttamistyö	#1	#1
n) Naisjärjestöt		

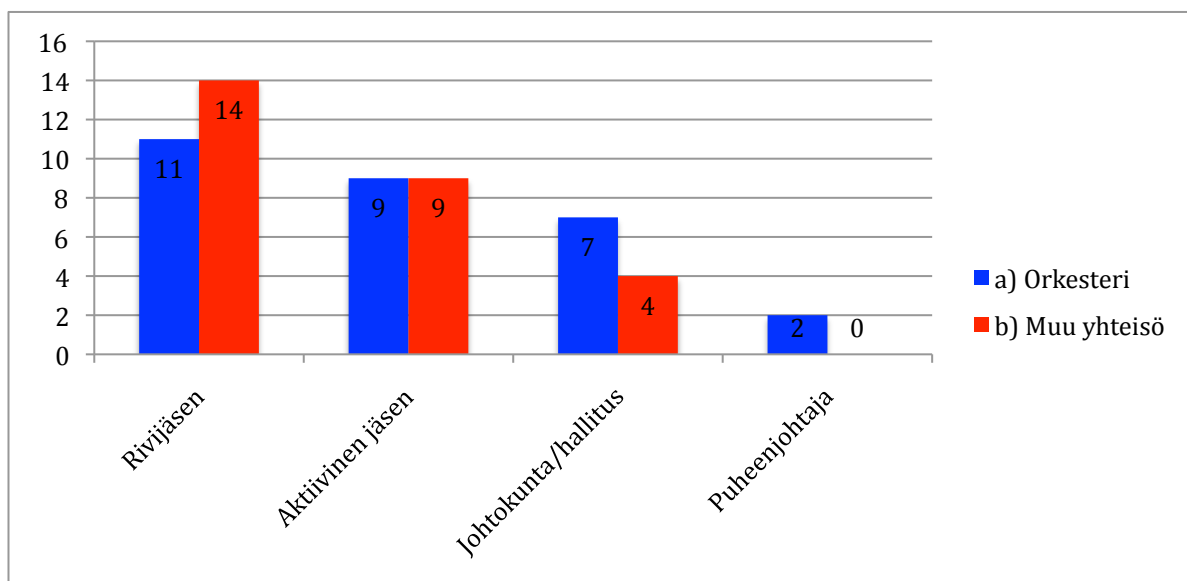
Seurakuntaan kuuluvien määrä on luultavasti todellista pienempi. Suomalaiset eivät välttämättä koe kuuluvansa seurakuntaan, vaikka heidät on kastettu seurakunnan jäseneksi. Siitä johtunee myös aktiivisuus seurakunnassa, joka on pienin mahdollinen. Kohta ”(f)” osoittaa, että Puhkupilleissä on paljon aktiivisia taide- ja kulttuuriharrastajia. Saattaa myös olla, että soittajan työ liittyy taide- ja kulttuuriaktiiviteetteihin. Moni on harrastanut myös liikuntaa, se saattaa olla tyypillistä muusikoille. Muuten aktiivisuus näyttäisi olevan kohtalaisen vähäistä kysymyksessä 27. Soittajien keski-ikä on 23,4 vuotta, mikä luultavasti selittää sen, etteivät vastaajat ole yhteiskunnallisesti vielä kovinkaan aktiivisia. Suuri osa on myöskin vielä opiskelijoita.

Kysymyksen 26. vastauksista käy ilmi, että soittajat ovat aktiivisesti mukana erilaisten tapahtumien järjestämisessä, luonnollisesti enemmän musiikkiin kuin ... liittyvissä. Jos suuri osa orkesterista on ollut järjestämässä tapahtumia nuoresta asti, voisi myös olettaa, että he tulevat vanhemmalla iällä olemaan aktiivia yhteiskuntaan liittyvässä toiminnassa ylipäättään. Konsertit on kuitenkin todettu tärkeäksi elementiksi yhteiskunnan hyvinvoinnin kannalta. (vrt. Putnam, 2000, Hyyppä, 2002.) On myös mahdollista, että kysymykseen 27 on jätetty vastaamatta, koska se on koettu liian henkilökohtaiseksi.

7.5 Yhteisöjen merkitys

Kyselyssä pyydettiin vastaajia kirjoittamaan jonkin yhteisön nimi, jota he vertaavat orkesteriin, joko useampaan tai johonkin tiettyyn. Muina yhteisöinä on esimerkiksi perheitä, asukastoimikuntia, ainejärjestöjä, kaveriporukoita, bändejä, työyhteisöjä sekä urheiluseuroja. Jotta vastaajia ei pystytä jäljittämään, en mainitse yhteisöjen nimiä tässä tutkimuksessa eikä niillä ole merkitystä tutkimuksen kannalta. Kyselyssä niitä kysyttiin, jotta vastaajan on helpompaa verrata orkesteria johonkin tiettyyn yhteisöön.

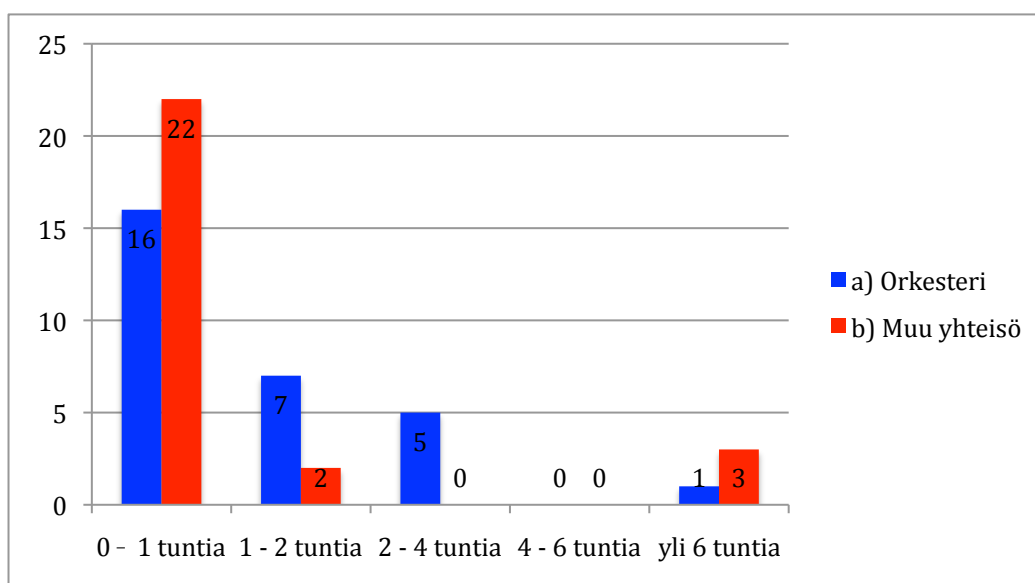
Kysymys n:o 28. Oma tehtävä orkesterissa sekä toisessa yhteisössä.

KUVIO 13. Oma asema yhteisöissä.

Suurin osa vastaajista on rivijäseniä molemmissa yhteisöissä. Orkesterin osalta johtokunnan sekä puheenjohtajien määrän selittää Puhkupilien rekisteröity yhdistys ja sen vaatimat toimet. Puheenjohtajia on Puhkupilleissäkin kaksi, toinen varalla ja toinen päätoimisena. Orkesterissa yli puolet on aktiivisia toimijoita ylipäätään. Muun yhteisön kohdalla vastaukset jakaantuvat lähes tasan rivijäsenen ja aktiivisen toimijan välillä.

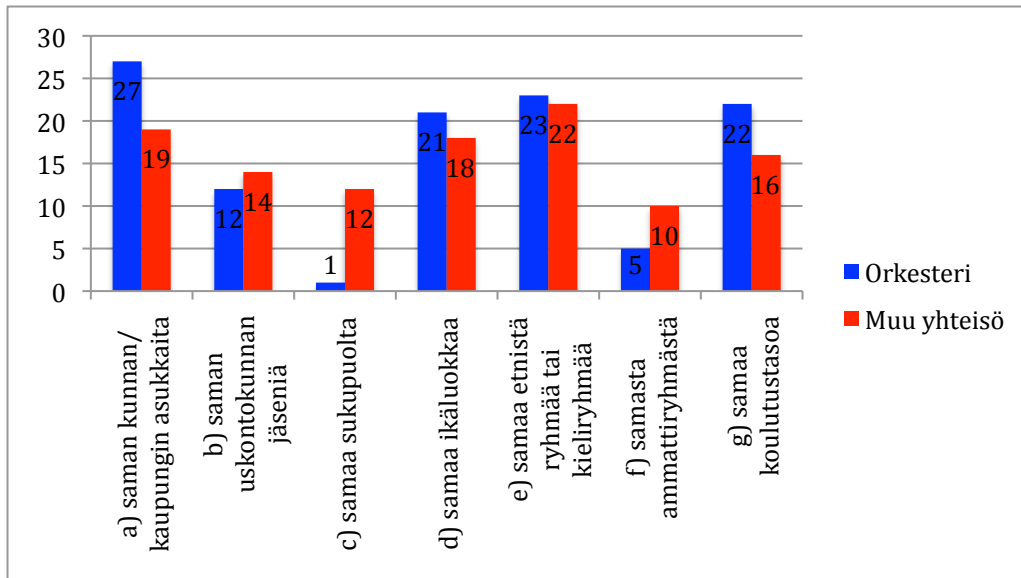
Kysymys n:o 29. Viikoittainen ajankäyttö näiden yhteisöjen parissa.

KUVIO 14. Viikoittainen ajankäyttö yhteisöissä.

Jos muuksi yhteisöksi on valittu esimerkiksi perhe, on luontevaa, että sen kanssa käyttää aikaa yli 6 tuntia. Orkesteri tuntuu silti saavan muita harrastuksia enemmän aikaa. Kysymyksessä mainittiin erikseen, että orkesterin viikoittaisia harjoituksia ei lasketa, vaan sen ulkopuolinen ajankäyttö. Jos muu yhteisö on omaan työhön liittyvä, ylittyy viikoittain yli kuusi tuntia tässä yhteisössä nopeasti, riippuen työnkuvasta.

Kysymys n:o 30. Ovatko yhteisöjen jäsenet pääosin väittämien mukaisia? Jos vastaus on kyllä, vastaus on huomioitu tuloksessa. Merkittävää eroa ei kuitenkaan syntynyt:

KUVIO 15. Orkesterin ja muun yhteisön vertailua erilaisten väittämien avulla.

a) Orkesterin sekä muun yhteisön jäsenet ovat pääosin samasta kaupungista, muita yhteisöjä on useampia mahdollisesti myös eri kaupungeissa.

b) Uskontokuntien kohdalla vastaukset jakautuvat kohtalaisen tasaisesti molempien yhteisöjen kohdalla. On mahdollista, että kaikki eivät edes tiedä toistensa uskontokuntia orkesterin sisällä.

c) Orkesterissa on molempia sukupuolia. Muut yhteisöt ovat saattaneet muodostua enemmän omaa sukupuolta kiinnostavien asioiden ympärille. Esimerkiksi urheilun piirissä on paljon lajeja joissa miehet ja naiset kilpailevat pääsääntöisesti eri sarjoissa, esimerkkinä jääkiekko tai koripallo. Muu yhteisö voi olla syntynyt myös yhteisistä mielenkiinnon kohteista, jotka miehillä ja naisilla saattavat olla erilaisia.

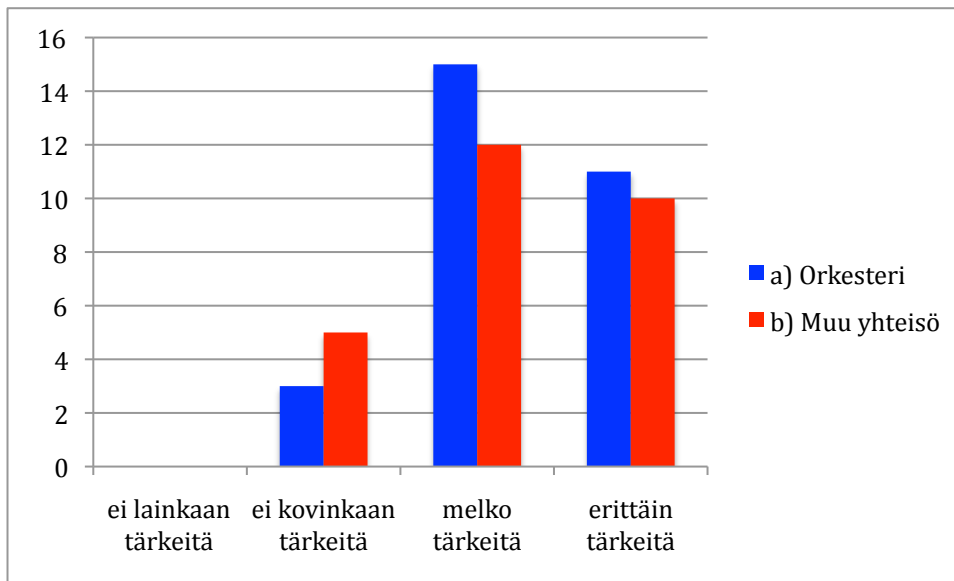
d) Vastaukset jakaantuvat kohtalaisen tasaisesti orkesterin sekä muun yhteisön välillä. Ikäluokka voi olla määritelmänä hiukan hankala, ja vastaajat ovat saattaneet ymmärtää sen monellakin eri tavalla. Ehkä kuitenkin yhteisenä tekijänä on tiettyyn elämänvaiheeseen liittyviä asioita, enemmän kuin fyysiseen ikään.

e) Molemmat yhteisöt koostuvat pääosin samasta etnisestä ryhmästä tai samaa kieltä puhuvista.

f) Orkesterin soittajat ovat pääosin opiskelijoita, mutta monet opiskelevat eri alaa. Jos muut yhteisöt ovat työ- tai opiskeluyhteisöjä on samoja ammattiryhmiä enemmän.

g) Molemmissa ryhmissä on jotakuinkin yhtä suuri osa jäseniä samalla koulutustaustalla suhteessa toisiinsa.

Kysymys n:o 31. Kuinka tärkeinä pidetään näiden yhteisöjen parissa solmittuja ihmissuhteita?

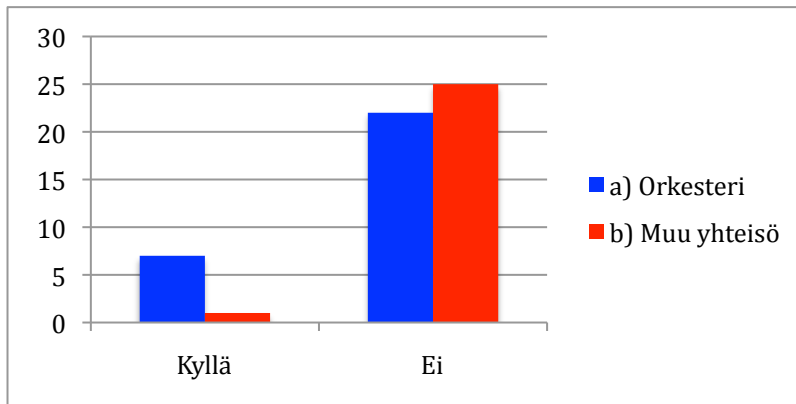

KUVIO 16. Yhteisöissä solmittujen ihmissuhteiden merkitys.

Molemmissa yhteisöissä solmittuja ihmissuhteita pidetään melko tärkeinä, orkesterin ja muun yhteisön välillä tilanne on samankaltainen.

Kysymys n:o 31.1. Kuinka monta ystävää teillä on näissä yhteisöissä? Vastaukset vaihtelivat orkesterin osalta 0–10 ja muun yhteisön kohdalla 0–10. Keskiarvoa laskiessa oli yksi vastaus ”muutama”, jolle annoin arvon 3 ystävää. Keskiarvoltaan orkesterissa on vastaajilla 3 ystävää (3,0769), huomioitavaa on, että neljällä vastaajalla ei ole ystäviä orkesterissa. Muissa yhteisöissä ystäviä on keskimäärin täsmälleen saman verran, kolme (3,0769). Myöskään neljällä vastaajalla ei ole ystäviä muissa yhteisöissä. Vastaajat, joilla ei ole ystäviä yhteisöissä, eivät olleet orkesterin ja muun yhteisön kohdalla samoja.

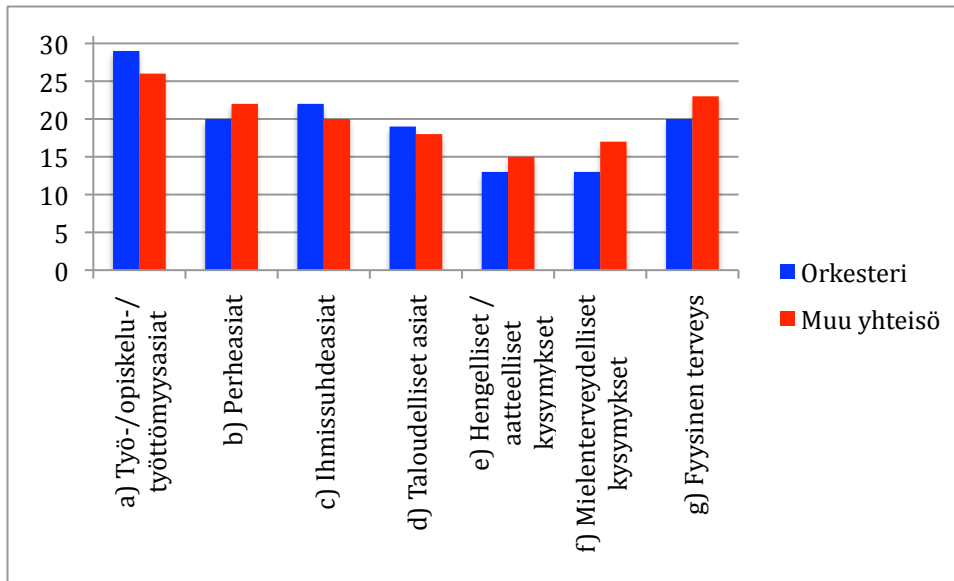
Kysymys n:o 32. Onko näissä yhteisöissä solmittu läheisiä ihmissuhteita, seurustelukumppaneita, avo- tai aviopuolisoita?

KUVIO 17. Läheisten ihmissuhteiden solmiminen yhteisöissä.

Orkesterissa ovat muutamat solmineet seurustelusuhteitaan, mutta yllättäen muussa yhteisössä niitä ei ole tapahtunut yhtä suurta määrää. Kuluvan kauden aikana orkesterissa on kuitenkin syntynyt seurustelusuhteita. Koska kysely on tehty vuoden alussa, seurustelusuhteiden syntymiset eivät näy tässä tuloksessa.

Kysymys n:o 33. Mitä seuraavista henkilökohtaisista asioista ovat sellaisia, joista voitte jonkun yhteisöön kuuluvan kanssa keskustella? Kaikki eivät ole vastanneet kohtaan ollenkaan, tai sitten he eivät voi keskustella näistä asioista kenenkään kanssa kummassakaan yhteisössä. Merkityt vastaukset tarkoittavat kyllä. Eroa ei juurikaan ole yhteisöjen välillä:

KUVIO 18. Keskusteleminen henkilökohtaisista asioista yhteisöissä.

a) Työ-/opiskelu-/työttömyysasiat. Orkesterista lähes kaikki pystyvät keskustelemaan työ-/opiskelu-/työttömyysasioistaan, mutta muun yhteisön jäsenten kanssa niistä ei välttämättä keskustella.

b) Perheasiat. Perheasioista pystytään keskustelemaan molemmissa yhteisöissä. Kahdella soittajalla on muussa yhteisössä ihmisiä, joiden kanssa voi keskustella perheasioista, mutta orkesterissa niitä ei ole.

c) Ihmissuhdeasiat. Ihmissuhdeasioista pystytään keskustelemaan molemmissa yhteisöissä yhtälailla.

d) Taloudelliset asiat. Molemmissa yhteisöissä voidaan keskustella taloudellisista asioista. Taloudellisista asioista keskusteleminen ei silti ole aivan yhtä helppoa, kuin edellisissä kohdissa mainituista asioista. ”Kyllä” vastanneita on vähemmän.

e) Hengelliset/aatteelliset kysymykset. Näistä kysymyksistä orkesterilaisten kanssa voi keskustella jo huomattavan paljon pienempi määrä kuin edellisistä asioista. Muissa yhteisöissä keskustelu näistä asioista saattaa olla helpompaa, jos muu yhteisö on esimerkiksi muodostunut hengellisten asioiden ympärille.

f) Mielenterveydelliset kysymykset. Mielenterveydellisistä kysymyksistä on helpompaa puhua muussa yhteisössä. Valtaosa vastaajista ei keskustele niistä orkesterin jäsenten kanssa. Muussa yhteisössä niistä voi keskustella yli puolet vastaajista.

g) Fyysinen terveys. Fyysisestä terveydestä on molempien yhteisön jäsenten kanssa helpompaa keskustella, kuin mielenterveyteen liittyvistä kysymyksistä. Vastaukset jakautuvat jotenkin tasan.

Kysymys n:o 34. Miten toiminta näissä yhteisöissä on vaikuttanut ennakkokäsityksiin? Valtaosalle vastaajista kummallakaan yhteisöllä ei ollut merkittävää vaikutusta ennakkokäsityksiin. Tämän tutkielman kannalta kysymystä ei ole tarve käsitellä syvemmin.

Kysymys n:o 35. Kuinka merkittävä yhdessäolon muoto orkesteri on muihin harrastuksiin ja toimintamuotoihin verrattuna?

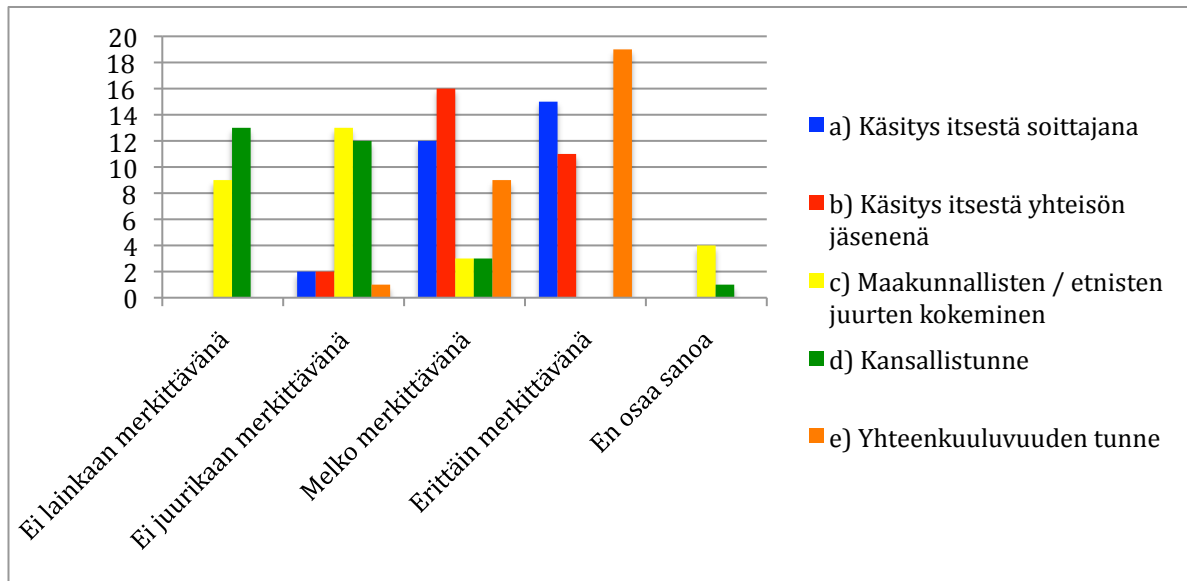

KUVIO 19. Orkesteriharrastuksen merkityksellisyys muihin harrastuksiin verrattuna.

Orkesteria pidetään merkittävämpänä kuin monia muita yhteisöjä. Kolmannes vastaajista kuitenkin pitää sitä muiden harrastusten kanssa tasavertaisena. Kahdelle vastaajalle orkesteri on tärkein muoto olla yhdessä muiden kanssa. Vastaukset merkittiin horisontaalisessa suunnassa olevalle janalle, jolloin ”Ei lainkaan merkittävä” oli vasemmassa reunassa ja ”Merkittävin yhdessäolon muoto” oikeassa reunassa. Tässä sekä seuraavassa kysymyksessä oli luultavasti epäselvää, koskeeko kysymys pelkästään Puhkupillejä vai orkesterisoittoa ylipäätään. Vaikkakin orkesteria pidetään keskimäärin merkittävämpänä, on erikoista ettei aikaisempien kysymyksien kohdalla tullut kovinkaan suurta eroa orkesterin ja muun yhteisön välillä, suurin ero oli solmittujen läheisten ihmissuhteiden määrässä. (ks. Kysymys 32.) Konlaanin (2001) tutkimuksessa soittamisella tai laulamisella ei ollut merkittävää osuutta terveyteen. Kuvio 19.

osoittaa, että mielipiteet jakautuvat orkesterin ihmissuhteiden erityislaatuisuuden suhteen, ja se puoltaa Konlaanin näkemystä. Monelle se on yhteisö toisten joukossa, joillekin ainut yhteisö jossa tehdään musiikkia.

Kysymys n:o 36. Kuinka merkittävä orkesterisoitto on seuraavien asioiden syntymisen kannalta:

KUVIO 20. Orkesterisoiton kautta syntyvien tuntemuksien vertailua.

Profiloituminen soittajaksi käymällä orkesteriharjoituksissa sekä konserteissa soittamassa on hyvin merkittävää vastaajille. Orkesteri voi myös olla ainoa paikka, jossa omaa soitinta ylipäätään soitetaan.

Omien maakunnallisten tai etnisten juurten kokemista ei orkesterisoiton kautta juurikaan tapahdu. Toisaalta se on hiukan hämmäntävääkin, sillä ohjelmistoon kuuluu paljon musiikkia, joka on tehty Jyväskylässä. Ehkä kysymyksen asettelu oli hiukan hankala eikä asiaa välttämättä osattu ajatella siltä kannalta, että ohjelmistossa on hyvin paljon omaa musiikkia. Voi myös olla, että sillä ei ole merkitystä soittajille.

Orkesterisoitolla ei juurikaan ole merkitystä kansallistunteelle. Historiallisen näkökulman huomioiden (ks. Clifford, 1984, 122–125) asia on erikoinen. Ohjelmistossa on paljon marsseja, ja soittajissa on useita jotka ovat suorittaneet varusmiespalveluksensa soittamalla armeijan

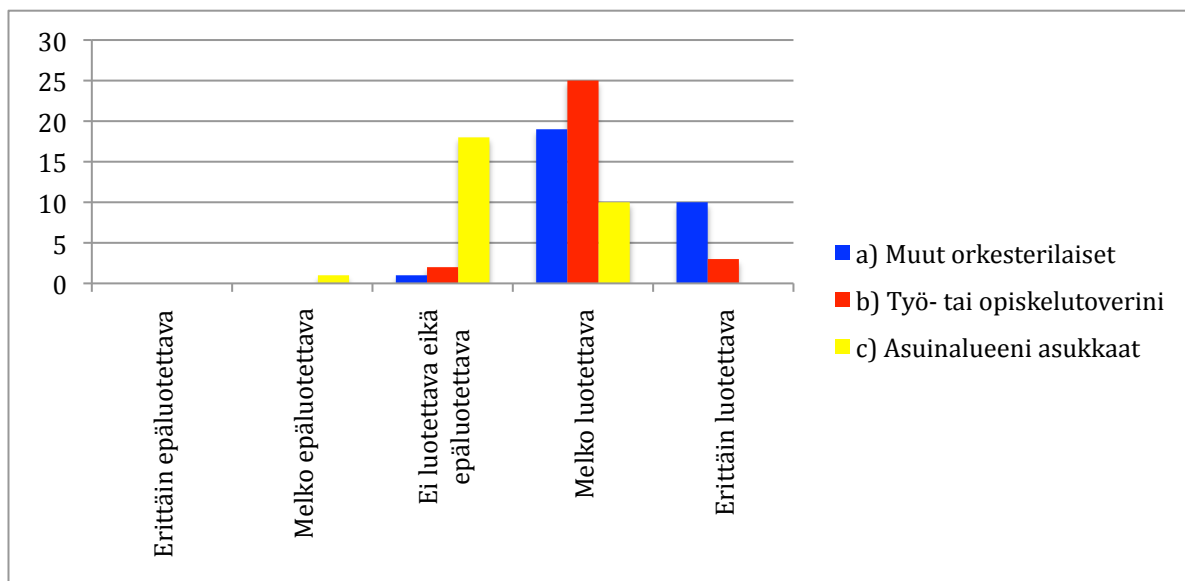
soittokunnassa. Orkesterin ohjelmisto on ehkä pääosin kuitenkin sellaista, että kansallistunnetta ei koeta. Puhkupillit esiintyy harvoin tilaisuuksissa, joissa kansallisuus olisi merkitsevässä roolissa, sellaisia tapahtumia varten Suomessa toimii varuskuntasoittokuntia.

Yhteenkuuluvuuden tunne on erittäin merkittävä syy soittaa orkesterissa, joka on yhtäläinen tulos kuorotutkimusten kanssa. (Louhivuori, 2005.)

7.6 Luottamus

Kysymys 37. on jäänyt pois kyselystä, sillä numerolla ei ole kysymystä. Luottamus-osion kysymyksen alkavat kohdasta 38.

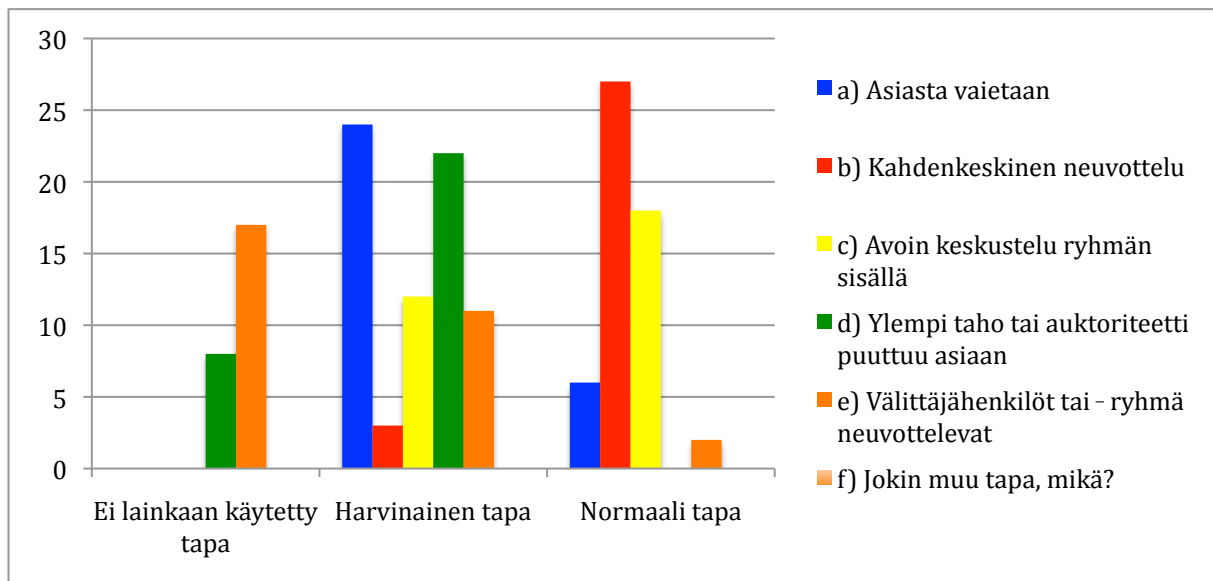
Kysymys n:o 38. Kuinka luotettavina yleisesti pidätte seuraavia ihmisiä:

KUVIO 21. Luottamus ihmisiin.

Oman asuinalueen ihmisiä ei luultavasti tunneta kovin hyvin, sillä heitä ei pidetä luotettavina tai epäluotettavina. Kolmannes vastaajista asuu kuitenkin alueella, jonka muihin asukkaisiin he luottavat. Luultavasti luottamusta ei pääse syntymään, ellei ole tekemisissä ihmisten kanssa. Sosiaalinen luottamus on tärkeää ihmisen turvallisuuden tunteen kannalta. (Putnam, 2000, 134-147.)

Kysymys n:o 39. Kuinka yleisiä seuraavat tavat ovat ratkaista jännitteitä lähipiirissä?

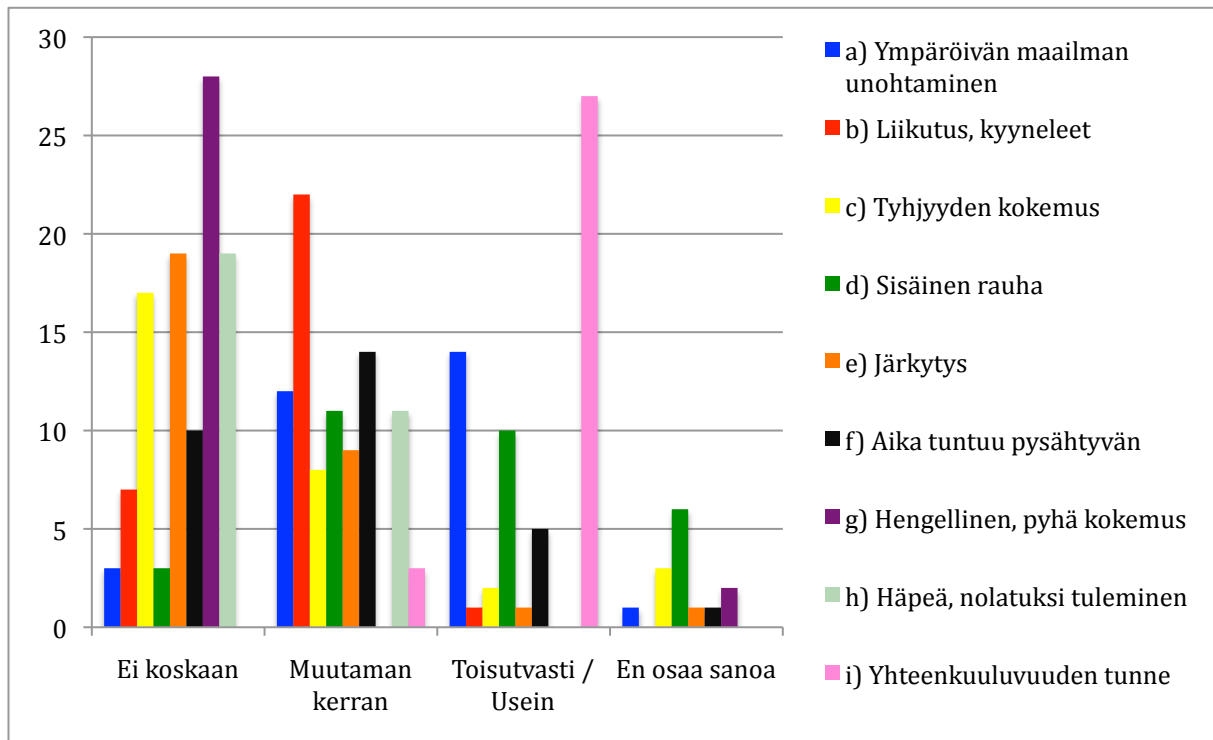

KUVIO 22. Jännitteiden ratkaisuun käytettyjen tapojen vertailua.

Asiasta vaikeneminen ongelmia ratkottaessa on harvinainen tapa. 87 % vastaajista ratkaisee jännitteensä muiden kanssa kahdenkeskisesti. Tämä tapa on selkeästi suosituin ongelmia ratkottaessa. Monessa tapauksessa vastaajat ratkaisevat jännitteitään avoimella keskustelulla ryhmän sisällä. Jos ongelma on erityisen hankala, on jonkun muun puuttuttava siihen yhteisön ulkopuolelta. 73 % pitää tällaista kuitenkin harvinaisena tapana. Välittäjähenkilöitä tai ryhmiä käytetään jännitteiden ratkaisemiseen hyvin harvoin, tai ei ollenkaan. Muita tapoja kysymyksessä 39 ei mainittu. Orkesterilaiset luottavat toisiinsa ja ratkovat ongelmansa keskustelemalla asiasta.

7.7 Orkesterisoitto ja tunne-elämykset

Kysymys n:o 40. Tunne-elämykset orkesteriharrastuksen parissa. Aiemmin tunne-elämät on jo todettu hyvin tärkeiksi, tässä kohden asia vielä hiukan tarkentuu.

KUVIO 23. Tunne-elämykset orkesteriharrastuksen parissa.

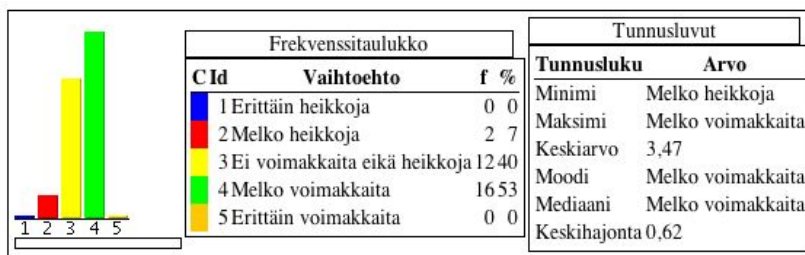
Yhteenkuuluvuuden tunne on selvästi tunne, joka toistuu lähes kaikilla soittajilla säännöllisesti. Se on tärkeä asia soittajan jaksamiselle sekä hyvin tärkeä orkesterin koossa pitävä tekijä (Hyypä, 2005). Soittamisen aikana vastaajat kokevat uppoutumista musiikkiin, suurin osa on ainakin kokenut sen muutamia kertoja. Suuri osa kokee sen toistuvasti tai usein, ja se voi olla yksi syy orkesteriharrastuksen jatkamiseen. Liikutuksen tunteita moni on tuntenut muutaman kerran. Tyhjyyden kokemus voi olla käsitteenä hankala, ja sillä saattaa olla erilaisia merkityksiä. Moni ei ole kokenut tyhjyyden kokemusta orkesteriharrastuksen parissa.

Suurin osa ei ole kokenut järkytyksen tunnetta orkesteriharrastuksen parissa. Muutama järkytys voi mahdollisesti johtua vaikkapa läheisen orkesterilaisen omaisen kuolemasta. Sillä saattaa olla vaikutusta muuhunkin yhteisöön. Orkesterilaisista kukaan ei ole kokenut hengellistä tai

pyhää kokemusta orkesterin parissa tai ei osannut vastata. Orkesteria ei koeta hengelliseksi yhteisöksi.

Kohdan h) tulos voi mahdollisesti johtua orkesterin johtajan liian tiukasta harjoituttamisesta jonkin vaikean paikan kanssa niin, että muut soittajat kuuntelevat ja kyseinen kohta ”ei meinaa onnistua”. Tunne häpeästä saattaa myös tulla konserteista, jossa oma osuus ei ole mennyt toivotulla tavalla, ja virheet ovat olleet yleisölle selkeästi huomattavissa.

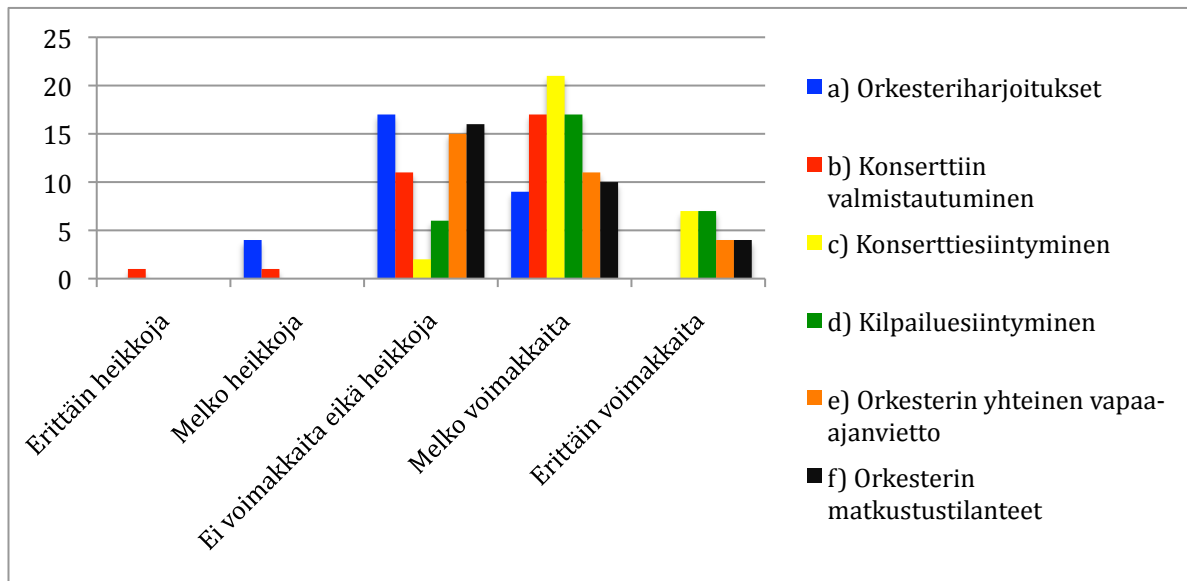
Kysymys n:o 41 Tunne-elämysten voimakkuus orkesterin parissa yleensä.

KUVIO 24. Tunne-elämysten kokeminen orkesterin parissa.

Tunne-elämykset orkesterin parissa yleensä koetaan melko voimakkaita. Kuten aikaisemminkin on jo todettu, ne ovat yhdessä yhteenkuuluvuuden kanssa merkityksellisin asia orkesterisoitossa.

Kysymys n:o 42. Elämykset erilaisissa tilanteissa.

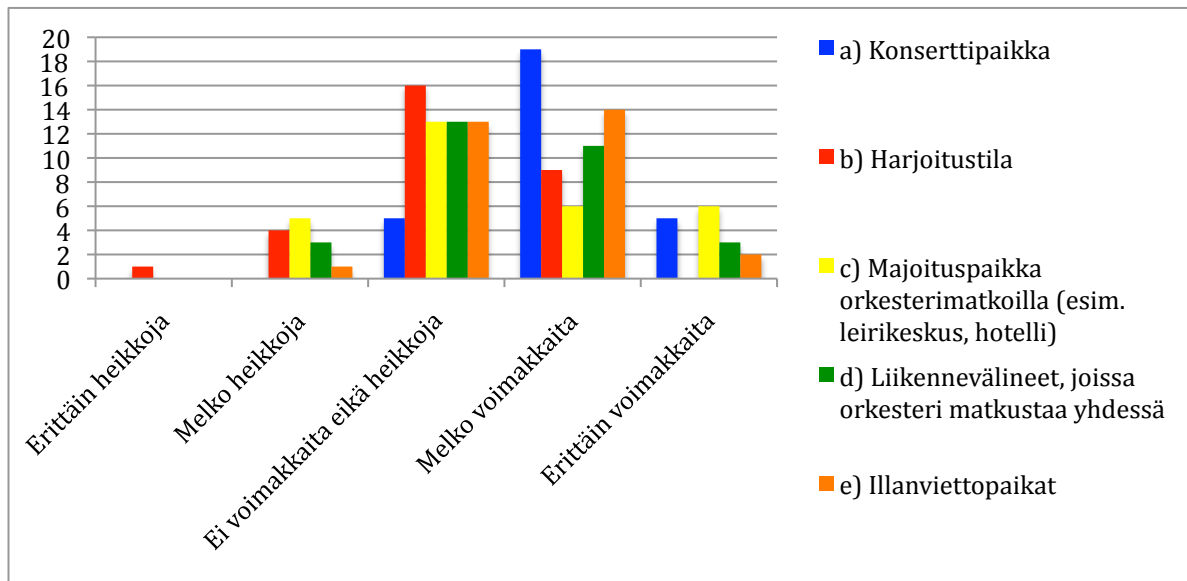
KUVIO 25. Erilaisten elämysten vertailua orkesteriharrastuksen parissa.

Konserttiin valmistautuessa tunne-elämykset ovat monelle voimakkaampia kuin normaaleissa harjoituksissa. Voisi olettaa, että ennen konserttia stressaantumisen taso nousee ja tunteet tulevat helpommin pintaan. Konserteissa tunteiden kokeminen on selkeästi voimakkaampaa kuin harjoittellessa.

Kilpailuesiintymisissä tunteikkuuden taso on hiukan pienempi kuin normaaleissa konserttiesiintymisissä. Se saattaa johtua siitä, että kilpailut koetaan enemmän suorituksena kuin taiteellisenä tilanteena.

On mahdollista, että orkesterin yhteisen vapaa-ajan vieton aikana koetut tunteet eivät poikkea muiden yhteisöjen kanssa vietetystä vapaa-ajasta. Ne eivät kuitenkaan ole kenelläkään melko tai erittäin heikkoja. Orkesterin matkustustilanteissa koetut tunne-elämykset eivät juurikaan poikkea yleisestä vapaa-ajan vietosta.

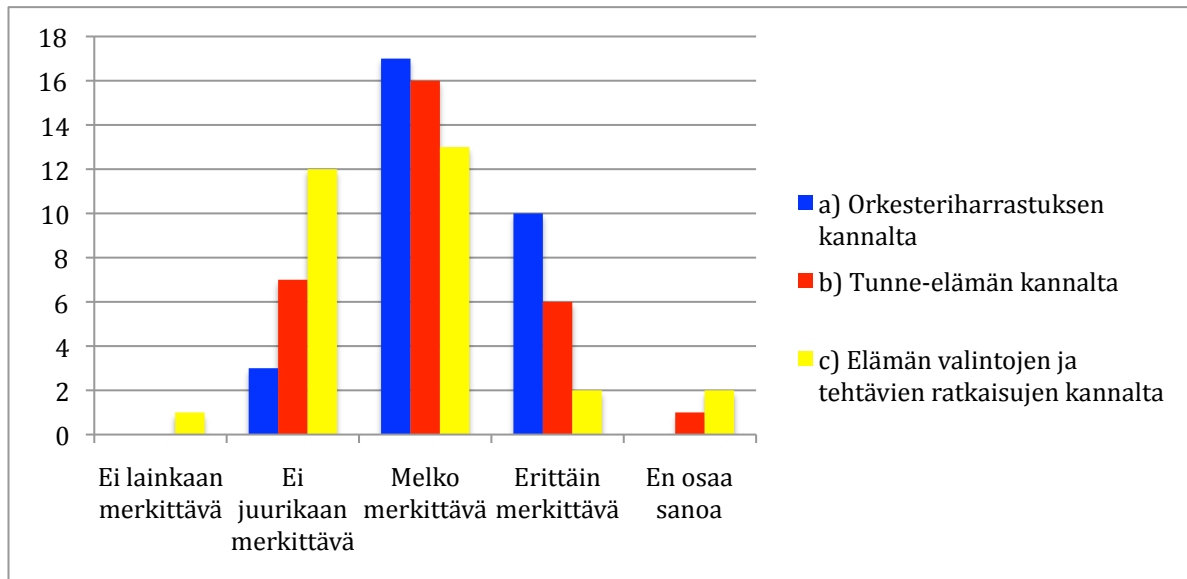
Kysymys n:o 43. Kuinka voimakkaita elämykset ovat olleet erilaisissa paikoissa.

KUVIO 26. Erilaisten paikkojen merkitys orkesteriharrastuksen parissa koettujen tunne-elämysten kannalta.

Konserttipaikalla koetut tunteet ovat melko voimakkaita. Konsertit ovat yksi tärkeimpiä tekijöitä orkesteriharrastukselle. Vuorovaikutus yleisön kanssa on vaikuttaa elämysten kokemiseen. (Vrt. Heiling, 2000, 227–229). Illanvietoissa tunteet eivät ole ainakaan heikkoja, vaan jossakin määrin tilanteet ovat merkittäviä. Muita erityisiä paikkoja tunteiden kokemiseen ei mainittu.

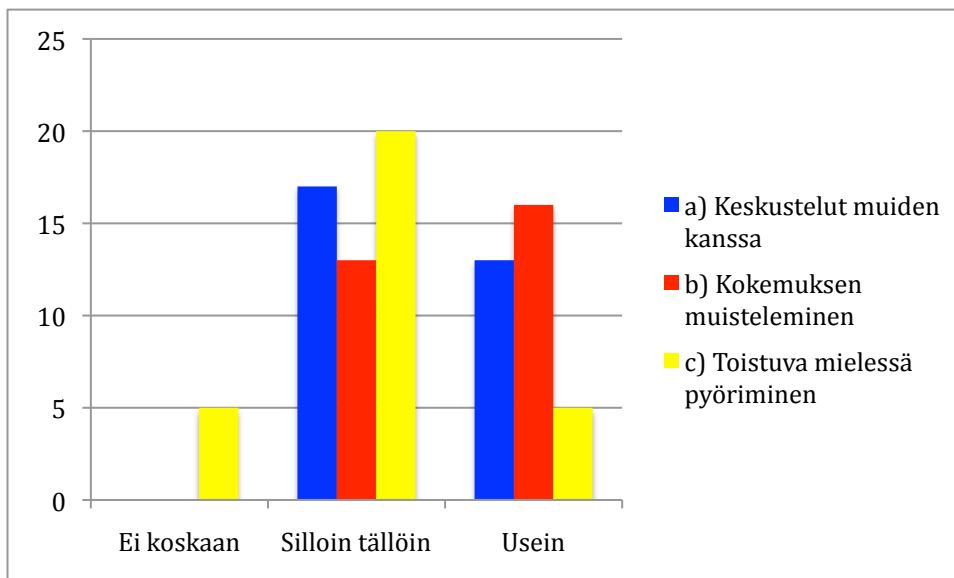
Kysymys n:o 44. Kuinka merkittäviä tunnekokemukset orkesterin parissa ovat erilaisten asioiden kannalta.

KUVIO 27. Tunnekokemusten merkitys orkesteriharrastuksen parissa.

Harrastuksen kannalta tunteiden kokemisella on suuri merkitys. Musiikin tarjoamat elämykset vaikuttavat ihmiseen kokonaisvaltaisesti.

Kysymys n:o 45. Kuinka usein tunnekokemuksia käsitellään seuraavilla tavoilla?

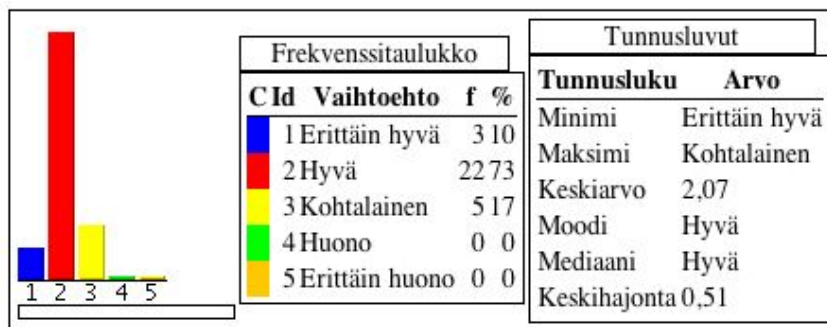
KUVIO 28. Erilaisten tapojen vertailua tunnekokemusten käsittelemisestä.

Tunnekokemukset jäävät pyörimään mieleen silloin tällöin 64% :lla vastaajista. Muita tapoja käsitellä tunteita ei mainittu.

Kuten jo aiemmin todettiin, tunteiden kokemisella on erittäin suuri merkitys orkesteriharrastuksessa. Merkittävimpiä paikkoja ovat selkeästi konsertit, joissa orkesterilla tulee vuorovaikutusta muiden ihmisten kanssa. Myös Heilingin (2000) tutkimuksen tuloksissa on havaittu sama asia, että kun orkesteri on vuorovaikutuksessa yleisön kanssa, tunteita koetaan voimakkaampina.

7.8 Orkesterisoitto ja hyvinvointi

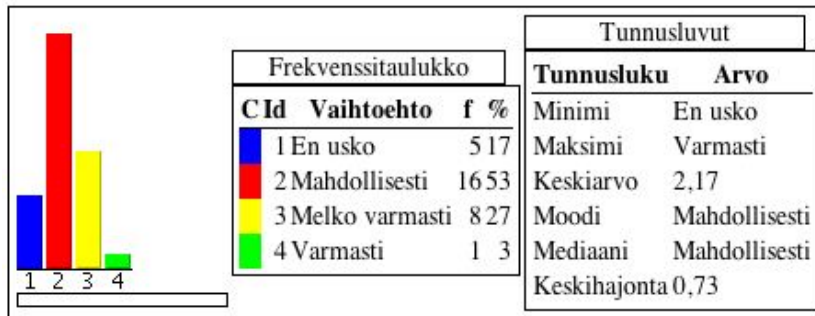
Kysymys n:o 46. Minkälaiseksi koette fyysisen terveydentilanne tällä hetkellä?

KUVIO 29. Orkesterin fyysisen terveydentilanne.

Yleisesti fyysinen terveys koetaan hyväksi vastaajien keskuudessa, mikä on hyvin luonnollista huomioiden vastaajien keski-ian (23,5 vuotta).

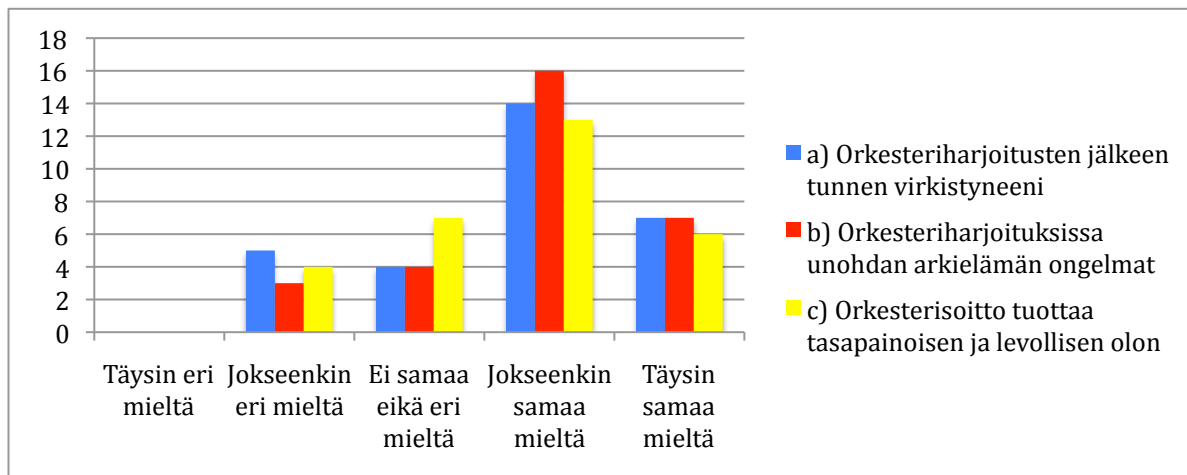
Kysymys n:o 47. Uskotteko että orkesterissa soittamisella on vaikutusta fyysiseen terveyteen?

KUVIO 30. Orkesterilaisten uskomukset orkesteriharrastuksen ja terveyden yhteydestä.

Hyvin pieni osa orkesterilaisista ei usko soiton merkitykseen fyysisen terveyden kannalta, ja vain yksi on siitä aivan varma. Tämä tulos tukee tuloksia Ruotsista. (Hyypä, 2002, 137. Konlaan, et. al., 2001).

Kysymys n:o 48. Väittämiä liittyen orkesteriharrastukseen.

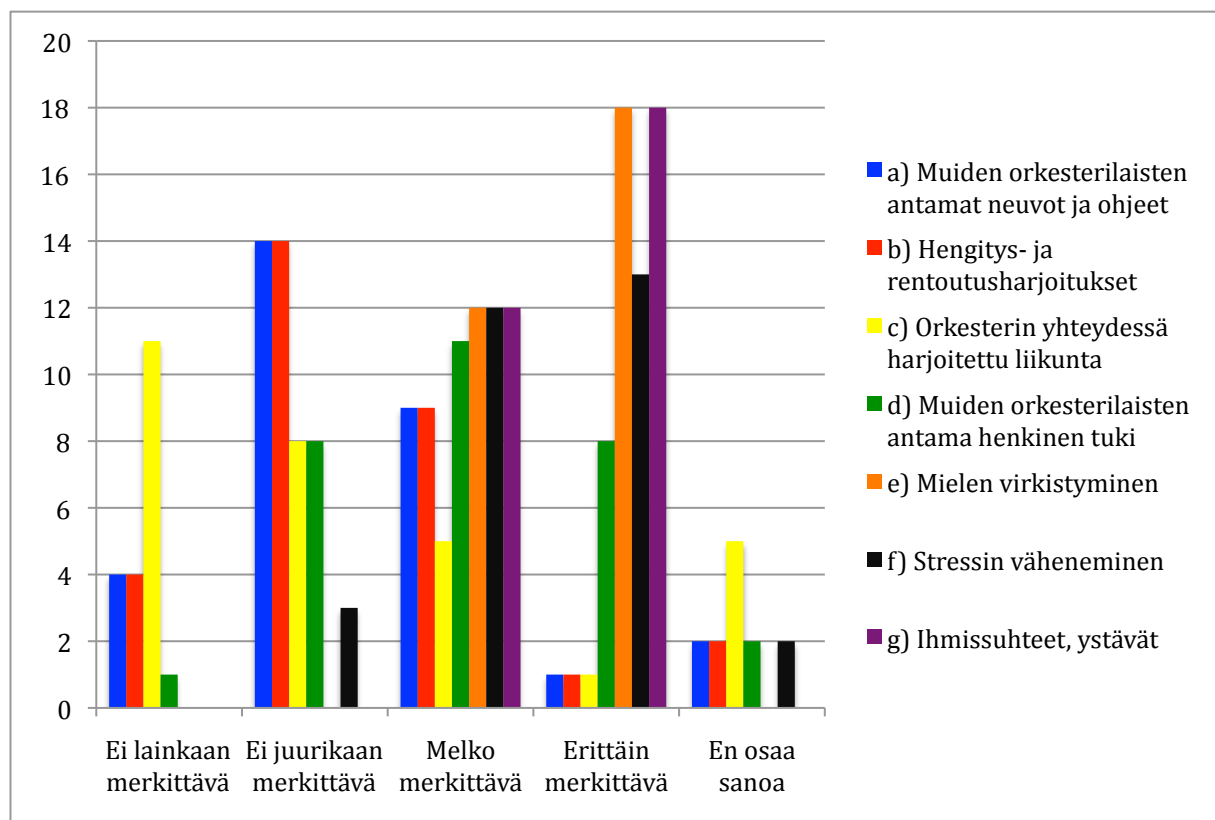
KUVIO 31. Orkesteriharrastuksen vaikutuksia soittajaan.

70 % vastaajista kokee virkistävänsä ainakin jossakin määrin harjoituksen jälkeen. Muutamat kokevat harjoitustilanteen ehkä raskaaksi, koska eivät koe virkistyneensä.

Suurin osa unohtaa arkielämän ongelmat orkesteriharjoituksissa, joillakin ne silti pyörivät mielessä. Ehkä orkesteriharjoitus on näille henkilöille arkielämän ongelma, joka on kuitenkin pakollinen jotta voisi päästä konserttitilanteeseen mukaan.

Suurin osa saa levollisen olon soittoharjoituksen jälkeen, kolmannes soittajista ei kuitenkaan koe asiaa aivan niin. Syy voi olla mahdollisesti orkesterin musiikissa, joka yleisesti koetaan meneväksi ja vauhdikkaaksi.

Kysymys n:o 49. Kuinka merkittäviä seuraavat orkesteriharrastukseen asiat ovat terveyden kannalta:

KUVIO 32. Orkesteriharrastuksen merkitys terveyteen.

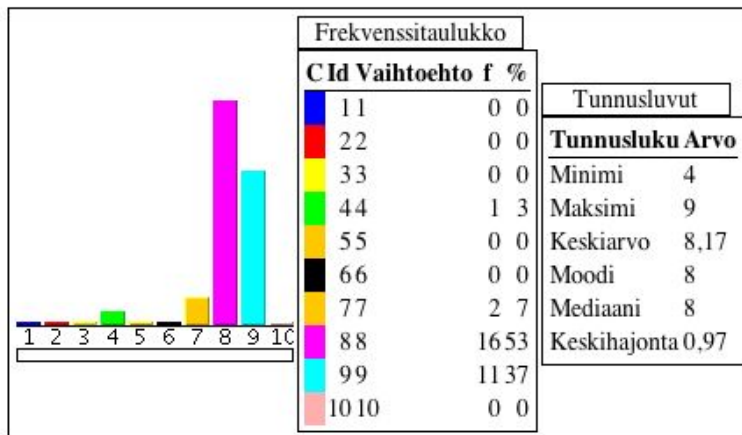
Ihmissuhteet ja mielenvirikistyminen ovat tärkeimpiä oman terveyden kannalta. On mahdollista, että nämä kaksi asiaa liittyvät vahvasti toisiinsa. Hengitys- ja rentoutusharjoituksia ei koeta kovinkaan merkittävänä. Syynä on se, ettei niitä juurikaan tehdä orkesteriharjoituksen aikana. Orkesterisoiton yhteydessä ei harrasteta liikuntaa, tavaroiden kantaminen harjoitustilaan ja paikan järjesteleminen on ainoa liikunnanmuoto orkesteriharrastukseen liittyen.

Soittajien toisilleen antama henkinen tuki on melko merkittävää tai erittäin merkittävää 64 % soittajista. Vertaistuki on koettu tärkeäksi myös kuorojen kanssa. (Louhivuori, 2005.) Stressin väheneminen on monelle merkittävä syy. Konserttien lähestyessä tilanne on erilainen, silloin stressin määrä saattaa myös lisääntyä.

Ystävien merkitys orkesteriharrastuksessa on erittäin merkittävä, kuten aikaisemmin on jo todettu (kysymys 40). Orkesteriharrastuksen pääsyiksi näyttäisi muodostuvan ryhmään kuuluminen sekä tunteiden kokeminen. Ystävät ja konserttitilanteet koetaan tärkeiksi.

Kysymys n:o 50. Kuinka tyytyväinen olet elämääsi asteikolla 1-10?

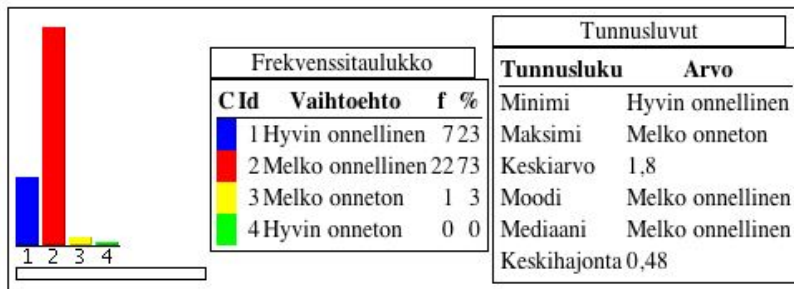
1.Erittäin tyytymätön - 10. erittäin tyytyväinen

KUVIO 33. Puhkupillien tyytyväisyys elämään asteikolla 1-10.

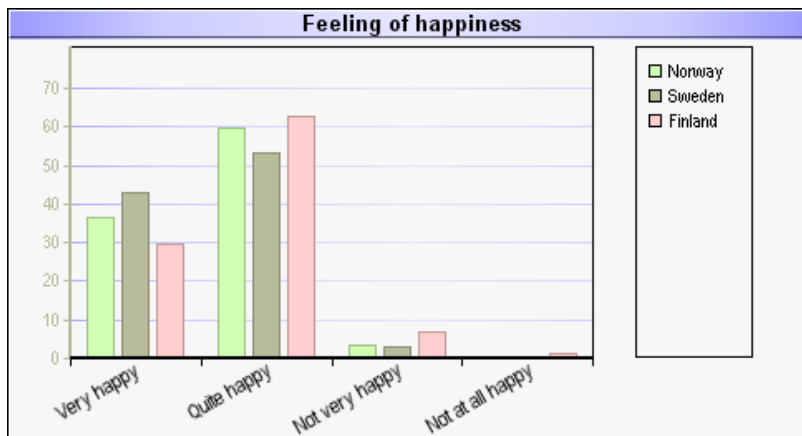
Orkesterin soittajat ovat kohtalaisen tyytyväisiä elämäänsä. Kukaan ei kuitenkaan ole niin tyytyväinen kuin olisi mahdollista. Suomalaisille voi tosin olla tyypillistä olla vastaamatta ääriarvojen mukaan.

Kysymys n:o 51. Kuinka onnellinen olet?

KUVIO 34. Puhkupillien onnellisuuden kokeminen.

Puhkupillit on melko onnellinen orkesteri. Orkesterin soittajat näyttäisivät olevan jotakuinkin yhtä onnellisia kuin suomalaiset keskimäärin. Onnettomia orkesterissa on vähemmän kuin väestössä keskimäärin.

KUVIO 35. (World Values Survey,

<http://www.wvsevsdb.com/wvs/imgChart/chart12661842739388028.gif> 25.2.2010.)

8 PÄÄTÄNTÖ

Suurin osa löytämistäni orkesteria ja sosiaalista pääomaa käsittelevistä tutkimuksista koski ennemminkin mahdollisimman hyvän musiikillisen päämäärän saavuttamista kuin orkesterisoiton merkitystä soittajalle itselleen. Tutkielmani antoi uutta tietoa orkestereiden sosiaalisista verkostoista ja niiden merkityksestä soittajille. Tulosten valossa voi nähdä, että opiskelijaorkesterissa soittamisen syyt ovat pääosin samoja kuin mitä kuorotutkimuksistakin on käynyt ilmi. Tässä tutkielmassa sisäisten sosiaalisten verkostojen kuvaamiseen vaikutti oleellisesti se, että kausi oli juuri alussa kun kysely suoritettiin. On mielenkiintoista, että miehillä verkostoitumista tapahtui niin kuorossa kuin orkesterissakin hieman enemmän. Orkesterilla on vaikutusta tärkeiden ja merkityksellisten ystävyys-suhteiden syntymisessä, vaikka soittajien vaihtuvuus on kohtalaisen suurta. Toisaalta tässä kyselyssä on mukana myös niitä, jotka eivät välttämättä koskaan sopeudu orkesterin jäseneksi ja solmi kestäviä ystävyys-suhteita toisten soittajien kanssa. Musica-kuorolle kysely teetettiin kauden lopussa, ja ne, jotka eivät sopeutuneet joukkoon, olivat jo todennäköisesti jääneet pois kuorosta.

Musica-kuoron keski-ikä on 26,4 vuotta, joka on kolme vuotta enemmän kuin Puhkupilleillä (23,5 vuotta). Ero on sosiaalisten verkostojen rakentamisen kannalta suuri. Jos opintonsa aloittaa heti ylioppilaaksi kirjoittamisen jälkeen, aloitusikä olisi 19. Jos opinnot kestävät 5,5 vuotta, olisi opintojen lopussa 24,5 -vuotias. Musica-kuorolaiset ovat siis keskimäärin kaksi vuotta vanhempia kuin tällä tavalla lasketut yliopistosta valmistuvat opiskelijat. Todellisuus ei kuitenkaan ole niin yksinkertainen, ja moni aloittaa opintonsa myöhemmin tai suorittaa vaikkapa useampia tutkintoja, joiden johdosta valmistuminen viivästyy. On kuitenkin syytä olettaa, että Musica-kuoron keski-ikä on suuri vaikutus sosiogrammien erilaisuuteen. Sitä, miksi orkesterin keski-ikä on pienempi eikä vanhempia soittajia ole mukana, on vaikea arvioida. Voi myös olla, että soittamista harrastavat opiskelijat valmistuvat nopeammin kuin kuorolaulua harrastavat.

Puhkupillit yhteisönä on suurimmalle osalle merkittävämpi kuin muut yhteisöt. Siellä olevia ihmissuhteita ei kuitenkaan koeta merkityksellisempinä kuin muissa yhteisöissä. Tässä suhteessa tulokset eroavat kuorojen parissa saaduista tuloksista (ks. Louhivuori, 2005).

Orkesterisoitolla on tutkimukseni perusteella yhteys psyykkiseen terveyteen, mutta fyysiseen terveyteen sillä ei koettu olevan kovin suurta vaikutusta. Orkesterilaisista suurin osa kokee jo valmiiksi fyysisen terveytensä hyvänä.

Miellyttävimmiksi asioiksi orkesterisoitossa suurin osa koki tunne-elämykset ja ystävät sekä ryhmään kuulumisen. Jotta soittajien sitoutumisen astetta saataisiin parannettua, voisi olla hyvä keino lisätä niitä asioita, joiden takia monet käyvät harjoituksissa. Tunne-elämyksiin vaikuttaa mahdollisesti myös se, miltä musiikki kuulostaa. Tässä tutkimuksessa olisi ollut hyödyllistä kysyä myös mahdollisimman korkean musiikillisen tason saavuttamisen merkitystä. Olettaisin, että hyvältä kuulostava musiikki lisää soittajilla tapahtuvan musiikin nautinnon määrää, kuten Heilingkin (2000) toteaa.

Puhkupilleissä soittavat ovat hyvin aktiivisia kulttuurin saralla, mutta yhteiskunnallista aktiivisuutta on vaikeaa arvioida johtuen orkesterin keski-ikästä (23,4 vuotta). Yhteiskunnan kannalta konserttien järjestäminen on todettu yleistä hyvinvointia parantavana (vrt. Putnam, 2000, Hyyppä, 2002.). Orkesterissa soittaa pääosin onnellisia ihmisiä. On kuitenkin hankalaa arvioida, johtuuko onnellisuus juuri orkesterista vai jostakin muusta tekijästä. Tässä orkesterissa soittavat ovat harrastaneet orkesterisoittoa jo kauan ja on mahdollista, että elämäänsä tyytyväiset ihmiset hakeutuvat orkestereihin, eikä orkesteri ole syy tyytyväiseen elämään.

Korppi-järjestelmän käyttö kyselyssä tuotti ongelmia. Järjestelmän kehittämisen kannalta olisi tärkeää jättää ne vastauslomakkeet tallentamatta, joita ei ole täytetty kokonaan. Ainakin mahdollisuus niiden mitätöimiseen ja poistamiseen olisi syytä olla olemassa.

Jatkotutkimuksia voisi kohdistaa hieman iäkkäämmistä soittajista koostuviin puhallinorkestereihin sekä harrastajista koostuviin sinfoniaorkestereihin. Puhkupilleissä erityisesti soittajien suuri vaihtuvuus on merkittävä tekijä sosiaalisten verkostojen eroavaisuuksille opiskelijakuoroon verrattuna. Soittajien vaihtuvuus on myös orkesterille

ongelma; mitä enemmän ohjelmistoa jo osaavia soittajia olisi mukana, olisi se orkesterin kannalta parempi niin musiikillisesti kuin ihmissuhteidenkin kannalta. Olisi hyödyllistä ottaa selvää, miksi Puhkupillien kokoonpano ei pysy samanlaisena vuodesta toiseen. Syynä voi olla se, että valtaosa soittajista on opiskelijoita, jotka kenties muuttavat toiselle paikkakunnalle valmistumisensa jälkeen. Orkesteri myös profiloituu selvästi nuorten ihmisten orkesteriksi, jossa ilmapiiri on hyvin vauhdikas ja opiskelijaelämän täyttämä. Vauhdikas ja huoleton ilmapiiri ei kaikille ole sitä, mitä etsitään orkesteriharrastuksesta. Puhkupillien toiminta ei välttämättä kaikille riittävän vakavaa, vaikkakin on paljon musiikkia, johon orkesterissa kyllä suhtaudutaan hyvinkin vakavasti.

Toivottavasti puhallinorkestereiden merkitystä soittajille itselleen ei tulevaisuudessa unohdeta. Tutkielmassa toistuneet teemat, ihmissuhteet, elämykset ja tunnekokemukset orkesterisoiton tärkeimpinä piirteinä on syytä huomioida orkesterin toimintaa kehitettäessä. Erityisesti vanhemmista soittajista koostuvia puhallinorkestereita olisi syytä tarkastella tulevaisuudessa myös sosiaalisesta näkökulmasta. Orkesterisoitto näyttää olevan tämän tutkimuksen perusteella monelle merkityksellisempää kuin mikään muu harrastus.

9 LÄHTEET

Bonneville-Roussy, A., Lavigne, G.L., & Vallerand, R.J. (2010). When passion leads to excellence: The case of musicians. *Psychology of Music*.

Clifford, B. (1984). Band. Teoksessa S. Sadie (toim.), *The New Grove Dictionary of Musical Instruments* (s. 120–143). London: Macmillan Press Limited.

Clift, S., Hancox, G., Morrison, I., Hess, B., Stewart, D. and Kreutz, G. (2008). *Choral Singing, Wellbeing and Health: Summary of Findings from a Cross-national Survey*. Canterbury: Canterbury Christ Church University.

Granovetter, M. S. (1973). "The Strength of Weak Ties." *The American Journal of Sociology* 78(6): 1360-1380.

Heiling, G. (2000). *Spela snyggt och ha kul: Geneskap, sammanhålling och musikalisk utveckling i en amatörorkester*. Malmö:

Helkama, K., Myllyniemi, R. & Liebkind, K. (1998). *Johdatus sosiaalipsykologiaan*. 2. Painos. Helsinki: Edita.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (1997). *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Kirjayhtymä.

Hofstede, G. (1991). *Cultures and organizations. Software of the mind*. London: McGeaw-Hill

Hyypä, M. (2002). *Elinvoimaa yhteisöstä: sosiaalinen pääoma ja terveys*. Jyväskylä: Ps-kustannus.

Hyypä, M. (2005). *Me-Hengen mahti*. Jyväskylä: Ps-kustannus.

Johansson, S.V., Konlaan, B.B. & Bygren L.O. (2001). *Sustaining habits of attending cultural events and maintenance of health: a longitudinal study*. Health Promotion International, Vol. 16, No. 3, 229-234. Oxford University Press.

Konlaan, B.B. (2001). *Cultural Experience and Health. The coherence of health and leisure time activities*. Umeå University Medical Dissertation. Väitöskirja.

Louhivuori, J., Salminen, V. & Lebaka, E. (2005). "Singing Together" - A Cross-cultural Approach to the Meaning of Choirs as a Community. In P. Campbell, J. Drummond, P. Dunbar-Hall, K. Howard, H. Schippers & T. Wiggins (Eds.), *Cultural Diversity in Music Education*. Brisbane: Australian Academic Press.

Lehtonen, H. (1990). *Yhteisö*. Tampere: Vastapaino.

Milgram, S. (1967). "The Small World Problem". *Psychology Today*

Milgram, S. (1977). *The individual in a social world : essays and experiments*. New York: McGraw-Hill.

Mouhu, H. (2001). *Minäkäsitys individualistisessa ja kollektivistisessä kulttuurissa*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto, kasvatustieteen laitos.

Putnam, R. D. (1994). *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton: Princeton University Press.

Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone: The collapse and revival of American community*. Simon & Schuster. New York.

Saaristo, K. & Jokinen, K. (2004). *Sosiologia*. Juva: WS Bookwell OY

Salmenkangas, J. (keskeneräinen) Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto, musiikin laitos.

Sen, A. (1998). *Culture, freedom, and independence*. Teoksessa World culture report. Culture, creativity and markets, 317-321.

Steiny, D. & Oinas-Kukkonen, H. (2006). Verkostoanalyysi. Teoksessa: Inkinen, S. Karkulehto, S. Mäenpää, M. & Timonen, E. (toim.). *Minne matka, luova talous?* Jyväskylä: Gummeruksen Kirjapaino Oy.

Triandis, H. C. (1989). *The self and social behavior in different cultural contexts*. Psychological Review 96, 506–520.

Triandis, H. C. (1995). *Individualism & Collectivism*. Boulder: Westview Press.

ELEKTRONISET LÄHTEET:

Grove Music Online

<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/40774#S40774.2> (1.2.2010)

Korppi-järjestelmä

<https://korppi.jyu.fi/kotka/help/tietoja.jsp> (31.3.2010)

Orgnet.com

<http://www.orgnet.com/sna.html> (30.3.2010)

Puhkupillien internetsivut

<http://www.puhkupillit.com/> (21.1.2010)

World Values Survey

<http://www.worldvaluessurvey.org/> (21.1.2010)

10 LIITTEET

LIITE 1

Vastattu: 20.07.2009 15:53

Kysely Puhkupilleille

Taustatiedot

1. Sukupuoli

2. Oma nimesi (käytäkää saamaanne koodia)

3. Ikä

4. Koulutus (rengastakaa ylin suorittamanne koulutusaste)

Muu, mikä ---

5. Työmarkkina-asema (päätoiminen)

5.1 Jos olet opiskelija, millä koulutusasteella opiskelet

5.2 Jos olette opiskelija, milloin aloititte opintonne tämänhetkisessä oppilaitoksessanne?

6. Oletteko musiikin ammattilainen tai alan opiskelija?

7. Siviilisäätty

8. Jos teillä on omia lapsia, lasten lukumäärä

9. Kotikuntanne

Kotikuntanne ---

13. Ovatko orkesterissa olevat ystäväsi läheisempiä kuin ystävät orkesterin ulkopuolella?

14. Kuinka merkittävänä näet orkesterin uusien ystävien saamisessa?

1 2 3 4 5

1. Ei lainkaan merkittävänä - 5. Erittäin merkittävänä **15. Ristiriitatilanteet.**

Ei ollenkaan Harvoin Usein

- a) en ole tullut toimeen jonkun orkesterilaisen kanssa
- b) olen riidellyt orkesterin jäsenen kanssa
- c) olen syrjinyt toista orkesterilaista
- d) minut on suljettu yhteisön ulkopuolelle
- e) olen pahoittanut mieleni
- f) muu, mikä ---

Harrastaminen

Osion kysymykset liittyvät musiikkiharrastukseen: soittoon ja lauluun, muihin kulttuuriharrastuksiin sekä järjestö- ja vapaaehtoistyöhön.

16. Soitto- ja lauluharrastus. Vastatkaa kysymyksiin, jos soitatte tai olette joskus soittaneet jotakin toista soitinta, tai harrastanut laulua (muuten kuin kuorossa!) joko opettajan ohjauksessa tai itsenäisesti. Muussa tapauksessa siirtykää kysymykseen 18.

a) Soitin	b) Kuinka kauan harrastanut (vuotta)	c) Soitin- tai laulu-yhtye-musisointia (kyllä/ei)	d) Tärkeimmät kokoonpanotyypit (esim. pieniyhtye, kamariorkesteri jne.)	e) Musiikin laji(t)
---	---	---	---	---
---	---	---	---	---
---	---	---	---	---
---	---	---	---	---
---	---	---	---	---

17. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat Teille soitto- ja lauluharrastuksessa? Valitkaa sopivan vastausvaihtoehdon numero.

	ei lainkaan tärkeää	ei kovinkaan tärkeää	melko tärkeää	erittäin tärkeää
a) Soitto-/laulutaidon kehittyminen	☐	☐	☐	☐
b) Harrastukseen liittyvät ihmissuhteet	☐	☐	☐	☐
c) Ilmaisutaidon kehittyminen	☐	☐	☐	☐

d) Taiteelliset elämykset ja tunnekokemukset	☐	☐	☐	☐
e) Esiintymisvarmuuden kehittyminen	☐	☐	☐	☐
f) Halu esiintyä	☐	☐	☐	☐
g) Ryhmään kuuluminen	☐	☐	☐	☐
h) Musiikintuntemuksen ja teorian tiedon lisääntyminen	☐	☐	☐	☐
i) Muu tekijä, mikä? ---				

Seuraavat kysymykset liittyvät orkesteriharrastukseen. Vastatkaa tämänhetkisen tilanteenne perusteella.

18. Montako vuotta olette soittaneet orkesterissa?

19. Kuinka monessa orkesterissa soitatte tällä hetkellä?

20. Vastatkaa seuraaviin kysymyksiin kirjoittamalla vastaukset taulukkoon kunkin orkesterin osalta. Vastatkaa tämän hetkisen tilanteenne perusteella.

a) Orkesterin nimi	b) Harjoittelu- aktiivisuus (tuntia viikossa keskimäärin)	c) orkesterityyppi (Puhallinorkesteri, BigBand, tanssiorkesteri, jazz trio, rock-yhtye etc.)	d) soittajien lkm	e) Aiotteko jatkaa soittamista tässä orkesterissa vielä useamman vuoden ajan? (kyllä/ei/en osaa sanoa)
---	---	---	---	---
---	---	---	---	---
---	---	---	---	---
---	---	---	---	---
---	---	---	---	---
---	---	---	---	---

21. Kuinka merkittäviä seuraavat syyt ovat olleet orkesteriharrastukseenne aloittamiselle? Valitkaa sopiva vastausvaihtoehto.

	Ei lainkaan merkittävä	Ei kovinkaan merkittävä	Melko merkittävä	Erittäin merkittävä	En osaa sanoa
a) orkesteriharrastus alkoi kuin itsestään ilman erityistä syytä.	☐	☐	☐	☐	☐
b) Muiden perheenjäsenten orkesteriharrastus	☐	☐	☐	☐	☐
c) Koulun musiikinopetus	☐	☐	☐	☐	☐
d) Ystävien / ikätoverien kannustus	☐	☐	☐	☐	☐
e) Vaikuttava konsertti- tai kuuntelukokemus	☐	☐	☐	☐	☐

f) Muu syy, mikä? ---

22. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat Teille orkesteriharrastuksessa? Valitkaa sopiva vastausvaihtoehto.

	ei lainkaan tärkeää	ei kovinkaan tärkeää	melko tärkeää	erittäin tärkeää
a) Soittotaidon kehittyminen	☐	☐	☐	☐
b) Orkesterin ihmissuhteet	☐	☐	☐	☐
c) Ilmaisutaidon kehittyminen	☐	☐	☐	☐
d) Taiteelliset elämykset ja tunnekokemukset	☐	☐	☐	☐
e) Esiintymisvarmuuden kehittyminen	☐	☐	☐	☐
f) Halu esiintyä	☐	☐	☐	☐
g) Ryhmään kuuluminen	☐	☐	☐	☐
h) Musiikintuntemuksen ja teorian tiedon lisääntyminen	☐	☐	☐	☐

i) Muu tekijä, mikä? ---

23. Valitkaa sopiva vaihtoehto sen mukaan. oletteko samaa vai eri mieltä seuraavien väittämien kanssa.

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
a) Orkesterissa voin soiton avulla ilmaista tunteitani.	☐	☐	☐	☐	☐
b) Soitolla on voimakas vaikutus omaan tunne-elämääni.	☐	☐	☐	☐	☐
c) Koen usein konserteissa voimakkaita tunne-elämyksiä.	☐	☐	☐	☐	☐
d) Orkesterissa tunnen kuuluvani yhteisöön	☐	☐	☐	☐	☐

24. Kun ajattelette muita (ei-musiikillisia) yhteisöjä ja ryhmiä joihin kuulutte,

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
a) onko orkesterisoitto jossakin niistä erityisen arvostettu harrastus?	☐	☐	☐
b) onko orkesterisoitto jossakin niistä väheksyty harrastus?	☐	☐	☐
c) onko orkesterisoitto jossakin niistä tavanomainen harrastus?	☐	☐	☐
d) onko orkesterisoitto jossakin niistä poikkeuksellinen harrastus?	☐	☐	☐

25. Kuinka monta kertaa vuodessa osallistutte katsojana tai kuuntelijana seuraaviin kulttuuriaktiiviteetteihin? Valitkaa sopivan vastausvaihtoehdon numero.

en koskaan 1-4 kertaa 5-10 kertaa yli 10 kertaa

a) Näyttelyt (kuvataide, valokuva etc.)	☐	☐	☐	☐
b) Konsertit	☐	☐	☐	☐
c) Musiikki- ja taidefestivaalit	☐	☐	☐	☐
d) Teatteri	☐	☐	☐	☐
e) Elokvat	☐	☐	☐	☐
f) Tanssit	☐	☐	☐	☐
g) Jokin muu, mikä? ---				

26. Mitä seuraavista kulttuuriaktiiviteeteista olette itse ollut mukana toteuttamassa joko järjestäjänä tai esiintyjänä? Valitkaa kaikki sopivat vaihtoehdot.

Näyttelyt (kuvataide, valokuva etc.)	☐
Konsertit	☐
Musiikki- ja taidetapahtumat ja festivaalit	☐
Teatteri	☐
Elokvat	☐
Tanssit tai tanssiesitykset	☐
Jokin muu, mikä? ---	

Seuraavat kysymykset koskevat vapaaehtoistoimintaa sekä järjestöjä ja yhdistyksiä joihin kuulutte.

27. Minkä tyyppisissä yhdistyksissä, järjestöissä tai vastaavissa olette ollut tai olette edelleen jäsenenä? Merkitkää seuraavan sivun taulukkoon numero 1 tai 2 tällaisten vaihtoehtojen kohdalle (1=ollut jäsen, 2=edelleen jäsen). Merkitkää lisäksi taulukkoon aktiivisuusasteenne numerolla 13 sellaisten yhdistysten osalta, joissa olette edelleen jäsenenä (1=osallistun satunnaisesti, 2=osallistun melko säännöllisesti, 3=osallistun säännöllisesti).

	Jäsenyys (1=ollut jäsen, 2=edelleen jäsen)	Aktiivisuusaste 13
a) Yhteiskunnalliset luottamustoimet	---	---
b) Hengelliset / uskonnolliset järjestöt	---	---
c) Seurakunta	---	---
d) Työmarkkinajärjestöt	---	---
e) Muut ammatilliset yhdistykset	---	---
f) Taide- ja kulttuurijärjestöt	---	---
g) Poliittiset puolueet tai järjestöt / aatteelliset yhdistykset	---	---
h) Urheilu- tai liikuntajärjestöt	---	---
i) Nuorisojärjestöt (esim. partio, Allianssi jne.)	---	---

j) Ihmisoikeus- tai kehitysyhteistyöjärjestöt (esim. Amnesty jne.)	---	---
k) Ympäristönsuojelu- tai eläinoikeusliikkeet	---	---
l) Oma-apuryhmät tai vastaavat	---	---
m) Vanhusten, vammaisten tai huono-osaisten auttamistyö	---	---
n) Naisjärjestöt	---	---
o) Muut vapaaehtoisjärjestöt, mitkä?	---	---

Yhteisöjen merkitys

Osion kysymyksissä tarkastellaan rinnakkain orkesteria tai orkestereita jo(i)ssa soitatte sekä yhtä Teille tärkeää yhteisöä. Vastatkaa kysymyksiin kummankin osalta valitsemalla sopivin vaihtoehto.

Valitkaa aluksi tarkastelua varten orkesterin lisäksi jokin järjestö tai yhteisö, jonka koette itsellenne tärkeimmäksi tällä hetkellä, ja kirjoittakaa sen nimi viivalle.

28. Mikä on tehtäväne näissä yhteisöissä? Aktiivisella jäsenellä tarkoitetaan Erilaisia luottamustehtäviä johtokunnan / hallituksen ulkopuolella, esim. Vapaaehtoistyötä

	Rivijäsen	Aktiivinen jäsen	Johtokunta/hallitus	Puheenjohtaja
a) Orkesteri	☐	☐	☐	☐
b) Muu yhteisö	☐	☐	☐	☐

29. Kuinka monta tuntia viikossa keskimäärin käytätte näiden yhteisöjen vapaaehtoistehtäviin? (orkesterin viikottaisia harjoituksia ei lasketa mukaan)

	0 1 tuntia	1 2 tuntia	2 4 tuntia	4 6 tuntia	yli 6 tuntia
a) Orkesteri	☐	☐	☐	☐	☐
b) Muu yhteisö	☐	☐	☐	☐	☐

30. Ovatko näiden yhteisöjen jäsenet pääosin: (Merkitkää, jos vastauksenne on kyllä)

	Orkesteri	Muu yhteisö
a) saman kunnan/kaupungin asukkaita	☐	☐
b) saman uskontokunnan jäseniä	☐	☐
c) samaa sukupuolta	☐	☐
d) samaa ikäluokkaa	☐	☐
e) samaa etnistä ryhmää tai kieliryhmää	☐	☐
f) samasta ammattiryhmästä	☐	☐
g) samaa koulutustasoa	☐	☐

31. Miten tärkeitä Teille ovat näiden yhteisöjen parissa solmitut ihmissuhteet?

	ei lainkaan tärkeitä	ei kovinkaan tärkeitä	melko tärkeitä	erittäin tärkeitä
a) Orkesteri	☐	☐	☐	☐
b) Muu yhteisö	☐	☐	☐	☐

31.1. Kuinka monta läheistä ystävää Teillä on näissä yhteisöissä?

- a) Orkesteri ---
b) Muu yhteisö ---

32. Oletteko solminut näissä yhteisöissä läheisiä ihmissuhteita (seurustelukumppani, avo- tai aviopuoliso)?

	Kyllä	Ei
a) Orkesteri	☐	☐
b) Muu yhteisö	☐	☐

33. Mitkä seuraavista henkilökohtaisista asioista ovat sellaisia, joista voitte jonkun yhteisöön kuuluvan kanssa keskustella? Merkitkää jokaisen sopivan vaihtoehdon kohdalle.

	Orkesteri	Muu yhteisö
a) Työ-/opiskelu-/työttömyysasiat	☐	☐
b) Perheasiat	☐	☐
c) Ihmissuhdeasiat	☐	☐
d) Taloudelliset asiat	☐	☐
e) Hengelliset / aatteelliset kysymykset	☐	☐
f) Mielenterveydelliset kysymykset	☐	☐
g) Fyysinen terveys	☐	☐

34. Miten toiminta näissä yhteisöissä on mahdollisesti vaikuttanut Teissä seuraaviin ennakkokäsityksiin?

	vähentyneet	ei vaikutusta	lisääntyneet	en osaa sanoa
Orkesteri: a) Kulttuurien väliset ennakkokäsitykset	☐	☐	☐	☐
b) Poliittiset ennakkokäsitykset	☐	☐	☐	☐
c) Muut ennakkokäsitykset	☐	☐	☐	☐
	vähentyneet	ei vaikutusta	lisääntyneet	en osaa sanoa
Muu yhteisö: a) Kulttuurien väliset ennakkokäsitykset	☐	☐	☐	☐
b) Poliittiset ennakkokäsitykset	☐	☐	☐	☐
c) Muut ennakkokäsitykset	☐	☐	☐	☐

Seuraavat kysymykset koskevat vain orkesteria.

35. Kuinka merkittävä yhdessäolon muoto orkesteri mielestänne on muihin harrastuksiinne ja toimintamuotoihin verrattuna?

Ei lainkaan merkittävä	Ei kovinkaan merkittävä	Yhtä merkittävä kuin muut	Merkittävämpi kuin muut	Merkittävämpi kuin monet muut	Merkittävin yhdessäolon muoto
☐	☐	☐	☐	☐	☐

36. Kuinka merkittäväksi koette orkesterisoiton seuraavien asioiden syntymisessä?

	Ei lainkaan merkittävänä	Ei juurikaan merkittävänä	Melko merkittävänä	Erittäin merkittävänä	En osaa sanoa
a) Käsitys itsestä soittajana	☐	☐	☐	☐	☐
b) Käsitys itsestä yhteisön jäsenenä	☐	☐	☐	☐	☐
c) Maakunnallisten / etnisten juurten kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐
d) Kansallistunne	☐	☐	☐	☐	☐
e) Yhteenkuuluvuuden tunne	☐	☐	☐	☐	☐

Luottamus

Osion kysymykset koskevat luottamusta sekä mahdollisia ihmisten välisiä jännitteitä.

38. Kuinka luotettavina yleisesti pidätte seuraavia ihmisiä:

	Erittäin epäluotettava	Melko epäluotettava	Ei luotettava eikä epäluotettava	Melko luotettava	Erittäin luotettava
a) Muut orkesterilaiset	☐	☐	☐	☐	☐
b) Työ- tai opiskelutoverini	☐	☐	☐	☐	☐
c) Asuinalueeni asukkaat	☐	☐	☐	☐	☐

39. Kuinka yleisiä ovat seuraavat tavat ratkaista jännitteitä lähipiirissänne?

	Ei lainkaan käytetty tapa	Harvinainen tapa	Normaali tapa
a) Asiasta vaietaan	☐	☐	☐
b) Kahdenkeskinen neuvottelu	☐	☐	☐
c) Avoin keskustelu ryhmän sisällä	☐	☐	☐
d) Ylempi taho tai auktoriteetti puuttuu asiaan	☐	☐	☐
e) Välittäjähenkilöt tai ryhmä neuvottelevat	☐	☐	☐

f) Jokin muu tapa, mikä? ---

Orkesterisoitto ja tunne-elämykset

Osion kysymykset koskevat orkesteriharrastukseen liittyviä voimakkaita tunnekokemuksia tai -elämyksiä.

40. Kun ajattelette sellaisia orkesteriharrastukseen liittyviä tapahtumia kuin harjoitukset, konsertit, illanvietot, orkesterimatkat tai orkesterikilpailut, miten usein olette niissä kokenut seuraavanlaisia asioita?

	Ei koskaan	Muutaman kerran	Toisutvasti / Usein	En osaa sanoa
a) Ympäröivän maailman unohtaminen	☐	☐	☐	☐
b) Liikutus, kyyneleet	☐	☐	☐	☐
c) Tyhjyyden kokemus	☐	☐	☐	☐
d) Sisäinen rauha	☐	☐	☐	☐
e) Järkytys	☐	☐	☐	☐
f) Aika tuntuu pysähtyvän	☐	☐	☐	☐
g) Hengellinen, pyhä kokemus	☐	☐	☐	☐
h) Häpeä, nolatuksi tuleminen	☐	☐	☐	☐
i) Yhteenkuuluvuuden tunne	☐	☐	☐	☐

41. Kuinka voimakkaiksi luonnehtisitte orkesterissa koettuja tunne-elämyksiä yleensä?

Erittäin heikkoja	Melko heikkoja	Ei voimakkaita eikä heikkoja	Melko voimakkaita	Erittäin voimakkaita
☐	☐	☐	☐	☐

42. Kuinka voimakkaita koetut elämykset ovat olleet seuraavissa tilanteissa?

	Erittäin heikkoja	Melko heikkoja	Ei voimakkaita eikä heikkoja	Melko voimakkaita	Erittäin voimakkaita
a) Orkesteriharjoitukset	☐	☐	☐	☐	☐
b) Konserttiin valmistautuminen	☐	☐	☐	☐	☐
c) Konserttiesiintyminen	☐	☐	☐	☐	☐
d) Kilpailuesiintyminen	☐	☐	☐	☐	☐
e) Orkesterin yhteinen vapaa-ajanvietto	☐	☐	☐	☐	☐
f) Orkesterin matkustustilanteet	☐	☐	☐	☐	☐
g) Muu tilanne, mikä? ---					

43. Kuinka voimakkaita koetut elämykset ovat olleet seuraavissa paikoissa?

	Erittäin heikkoja	Melko heikkoja	Ei voimakkaita eikä heikkoja	Melko voimakkaita	Erittäin voimakkaita
a) Konserttipaikka	☐	☐	☐	☐	☐
b) Harjoitustila	☐	☐	☐	☐	☐
c) Majoituspaikka orkesterimatkoilla (esim. leirikeskus, hotelli)	☐	☐	☐	☐	☐
d) Liikennevälineet, joissa orkesteri matkustaa yhdessä	☐	☐	☐	☐	☐
e) Illanviettopaikat	☐	☐	☐	☐	☐
f) Muu paikka, mikä? ---					

44. Kuinka merkittäviä tunnekokemukset (myönteiset tai kielteiset) mielestänne ovat seuraavien asioiden kannalta?

	Ei lainkaan merkittävä	Ei juurikaan merkittävä	Melko merkittävä	Erittäin merkittävä	En osaa sanoa
a) Orkesteriharrastuksen kannalta	☐	☐	☐	☐	☐
b) Tunne-elämän kannalta	☐	☐	☐	☐	☐
c) Elämän valintojen ja tehtävien ratkaisujen kannalta	☐	☐	☐	☐	☐

45. Kuinka usein käsittelette tunnekokemuksia jollakin seuraavalla tavalla?

	Ei koskaan	Silloin tällöin	Usein
a) Keskustelut muiden kanssa	☐	☐	☐
b) Kokemuksen muisteleminen	☐	☐	☐
c) Toistuva mielessä pyöriminen	☐	☐	☐
d) Muu tapa, mikä? ---			

Orkesteriharrastus ja hyvinvointi

46. Minkälaiseksi koette fyysisen terveydentilanne tällä hetkellä?

Erittäin hyvä	Hyvä	Kohtalainen	Huono	Erittäin huono
☐	☐	☐	☐	☐

47. Uskotteko, että orkesterissa soittamisella on vaikutusta fyysiseen terveyteen?

En usko	Mahdollisesti	Melko varmasti	Varmasti
☐	☐	☐	☐

48. Valitkaa sopiva vaihtoehto sen mukaan. oletteko samaa vai eri mieltä seuraavien väittämien kanssa.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
a) Orkesteriharjoitusten jälkeen tunnen virkistyneeni	☐	☐	☐	☐	☐
b) Orkesteriharjoituksissa unohdan arkielämän ongelmat	☐	☐	☐	☐	☐
c) Orkesterisoitto tuottaa tasapainoisen ja levollisen olon	☐	☐	☐	☐	☐

49. Kuinka merkittäväksi koette oman terveyttenne kannalta seuraavat orkesteriharrastukseen liittyvät asiat?

	Ei lainkaan merkittävä	Ei juurikaan merkittävä	Melko merkittävä	Erittäin merkittävä	En osaa sanoa
a) Muiden orkesterilaisten antamat neuvot ja ohjeet	☐	☐	☐	☐	☐
b) Hengitys- ja rentoutusharjoitukset	☐	☐	☐	☐	☐
c) Orkesterin yhteydessä harjoitettu liikunta	☐	☐	☐	☐	☐
d) Muiden orkesterilaisten antama henkinen tuki	☐	☐	☐	☐	☐
e) Mielen virkistyminen	☐	☐	☐	☐	☐
f) Stressin väheneminen	☐	☐	☐	☐	☐
g) Ihmissuhteet, ystävät	☐	☐	☐	☐	☐

50. Kuinka tyytyväinen olet elämääsi asteikolla 1-10 ?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.Erittäin tyytymätön - 10. erittäin tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

51. Koetko olevasi:

- Hyvin onnellinen
- Melko onnellinen
- Melko onneton
- Hyvin onneton